

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om leverantörer av kombinerade resetjänster, lag om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster, lag om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi samt lag om ändring av 30 kap. i strafflagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om leverantörer av kombinerade resetjänster, som ersätter den gällande lagen om paketreserörelser. Dessutom föreslås det att det stiftas en ny lag om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster samt att det görs en teknisk ändring i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi. Straffbestämmelsen i strafflagen föreslås bli ändrad så att den motsvarar de bestämmelser som föreslås i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster. Genom de föreslagna bestämmelserna genomförs direktivet om paketresor och sammanlänkade researrangemang när det gäller insolvensskydd. Systemet med säkerheter revideras delvis också i övrigt och det föreskrivs om en ny avgift för leverantörer av kombinerade resetjänster.

Lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster har ett bredare tillämpningsområde än den gällande lagen. I stället för paketresor gäller den både paketresor och sammanlänkade researrangemang. Den gällande lagens finska begrepp *valmismatka* ersätts med begreppet *matkapaketti*. Begreppet *sammanlänkat researrangemang* är nytt. Den föreslagna lagen innehåller också en bestämmelse om ömsesidigt erkännande av insolvensskydd, vilket förutsätts i det nya direktivet.

Lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster innehåller en fast tillsynsavgift som baserar sig på det säkerhetsbelopp som leverantören av kombinerade resetjänster ställer samt en procentuell insolvensskyddsavgift som betalas på grundval av omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster. Bestämmelserna om kontrollavgift, som nu finns på förordningsnivå, överförs på lagnivå. Insolvensskyddsavgiften är en ny avgift som bidrar till att säkerställa att ersättningarna till resenärerna betalas till fullt belopp. Tillsammans kompletterar lagarna det gällande systemet med säkerheter som baserar sig på enskilda säkerheter, så att systemet kommer att uppfylla de krav på konsumentskydd som direktivet förutsätter i fråga om att ersättningar betalas snabbt, effektivt och till fullt belopp till resenärerna.

Dessutom föreslås det en teknisk ändring i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi. Genom ändringen säkerställs Konkurrens- och konsumentverkets rätt att få uppgifter i vissa fall. I strafflagen föreslås ändringar i beteckningarna för de straffbara gärningarna och i straffbarheten, så att dessa motsvarar de föreslagna bestämmelserna i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den första juli 2018.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 Direktivets bestämmelser om insolvensskydd	3
2.2 Lagstiftning	4
2.3 Bedömning av nuläget	11
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	12
3.1 Målsättning	12
3.2 De viktigaste förslagen.....	13
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	19
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	19
4.2 Konsekvenser för den offentliga ekonomin	26
4.3 Konsekvenser för myndigheterna	27
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	27
5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial	27
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	29
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	31
DETALJMOTIVERING	32
1 LAGFÖRSLAG	32
1.1 Lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster	32
1.2 Lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster	47
1.3 Lagen om ändring av lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi	51
1.4 Lagen om ändring av 30 kap. i strafflagen.....	51
2 IKRAFTTRÄDANDE	53
3 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING	53
LAGFÖRSLAG	56
1. Lag om leverantörer av kombinerade resetjänster	56
2. Lag om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster	65
3. Lag om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi.....	68
4. Lag om ändring av 30 kap. i strafflagen	68
BILAGA	70
PARALLELLTEXTER	70
3. Lag om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi.....	70
4. Lag om ändring av 30 kap. i strafflagen	71

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Lagen om paketreserörelser (939/2008) trädde i kraft den 1 juli 2009. Den ersatte lagen om paketreserörelser från 1994. Målet med lagstiftningen var att säkerställa paketreserörelsernas tillförlitlighet och resenärernas ekonomiska trygghet genom säkerheter som ställs och ett system med registrering av rörelseidkare. En väsentlig förutsättning för registreringen är att researrangören för den händelse att han eller hon skulle bli insolvent hos Konkurrens- och konsumentverket har ställt en säkerhet som är tillräcklig för att täcka det ansvar som härrör från paketresorna.

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2302 om paketresor och sammanlänkade researrangemang, om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU samt om upphävande av rådets direktiv 90/314/EEG (nedan *paketresedirektivet*) antogs den 25 november 2015. Direktivet ska införlivas i den nationella lagstiftningen i medlemsstaterna senast den 1 januari 2018 och medlemsstaterna ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 juli 2018.

Direktivet ersätter Rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang (nedan *det gamla paketresedirektivet*), som i Finland genomfördes genom bestämmelserna i lagen om paketresor (1079/1994) och i lagen om paketreserörelser.

Syftet med direktivet är att bidra till en väl fungerande inre marknad och till uppnåendet av en hög och så enhetlig konsumentskyddsnivå som möjligt. Med avvikelse från det gamla paketresedirektivet är det nya direktivet en rättsakt för total harmonisering, dvs. att medlemsstaterna inte i sin nationella lagstiftning får behålla eller införa bestämmelser som avviker från bestämmelserna i direktivet i fråga om omständigheter som har harmoniserats genom direktivet. I direktivet finns det inte bestämmelser om formen för systemet med säkerheter, så medlemsstaterna kan fortfarande ordna sitt insolvensskydd på det sätt som de anser vara bäst.

Direktivet om paketresor och sammanlänkade researrangemang genomförs genom två nya lagar, lagen om kombinerade resetjänster och lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster. I den sist nämnda lagen finns också andra ändringar än sådana som beror på direktivet.

2 Nuläge

2.1 Direktivets bestämmelser om insolvensskydd

Paketresedirektivets bestämmelser om skydd vid obestånd (nedan *insolvensskydd*) genomförs genom lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster och lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster.

I artikel 17.1 i direktivet föreskrivs om researrangörers skyldighet att ställa säkerhet för återbetalning av alla förskottsbetalningar i den mån som de relevanta tjänsterna inte fullgörs till följd av arrangörens insolvens. Om transport av passagerare inbegrips i avtalet, ska arrangörerna även ställa säkerhet för hemtransport av resenärerna. Även researrangörer som är etablerade i ett tredjeland och som säljer paketresor i en medlemsstat är skyldiga att ställa säkerhet. Säkerheten ska vara effektiv och omfatta skäligen förutsebara kostnader, dvs. förskottsbetalningar med beaktande av längden på tidsperioden mellan förskottsbetalningarna och slutliga

betalningar och fullgörandet av paketresorna, samt den uppskattade kostnaden för hemtransporter (artikel 17.2). En researrangörs insolvensskydd ska omfatta resenärer oberoende av deras bostadsort och avreseort, oberoende av var paketresan har sålts och utan hänsyn till i vilken medlemsstat det organ som ansvarar för insolvensskyddet är beläget (artikel 17.3). När fullgörandet av paketresan påverkas av arrangörens insolvens ska säkerheten vara tillgänglig kostnadsfritt (artikel 17.4). Enligt artikel 17.5 ska återbetalningar av förskottsbetalningar göras utan onödigt dröjsmål på resenärens begäran.

I artikel 18.1 i direktivet föreskrivs om ömsesidigt erkännande av insolvensskyddet i enlighet med den nationella lagstiftningen i medlemsstaterna. Enligt artikel 18.2 ska medlemsstaterna utse centrala kontaktpunkter för att underlätta det administrativa samarbetet och tillsynen av researrangörer. I artiklarna 18.3 och 18.4 föreskrivs det om det administrativa samarbetet mellan de centrala kontaktpunkterna.

I artikel 19.1 i direktivet föreskrivs det om insolvensskydd. Enligt artikel 19.1 ska aktörer som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang ställa säkerhet för återbetalning av alla betalningar de mottar från resenärer i den mån en resetjänst som utgör en del av ett sammanlänkat researrangemang inte fullgörs till följd av deras insolvens. Om aktören ansvarar för transporten av en resenär, ska säkerheten också täcka hemtransport av resenären.

I artikel 19.2 föreskrivs om den information som en aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang ska tillhandahålla resenären innan ett avtal ingås. Om aktören inte har uppfyllt kraven i punkterna 1 och 2 i artikeln, tillämpas bestämmelserna om överlåtelse, uppsägning och ångerrätt samt paketresans fullgörande, när det gäller de resetjänster som ingår i det sammanlänkade researrangemanget (artikel 19.3). Om ett sammanlänkat researrangemang uppkommer först efter ett avtal som ingåtts mellan en resenär och en annan aktör än den som underlättar anskaffningen av det sammanlänkade researrangemanget, ska aktören i fråga informera den aktör som underlättat anskaffningen av det sammanlänkade researrangemanget om att avtalet har ingåtts (artikel 19.4).

Om researrangören är etablerad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, omfattas enligt artikel 20 en reseförmedlare som är etablerad i en medlemsstat av de skyldigheter som gäller paketresans fullgörande och insolvensskydd, såvida inte reseförmedlaren visar att researrangören uppfyller kraven i de bestämmelserna.

2.2 Lagstiftning

Lagen om paketreserörelser

I lagen om paketreserörelser föreskrivs om utbudande och förmedling av sådana paketresor som faller inom tillämpningsområdet för lagen om paketresor. Med idkande av paketreserörelse jämföras anordnande, utbudande eller förmedling av flygtransport till konsumenter, om transporten anordnas, bjuds ut eller förmedlas av någon annan än ett lufttrafikföretag. Lagen tillämpas inte på näringsidkare som etablerat sig i en annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som tillfälligt idkar paketreserörelse i Finland. (1 §)

Paketreserörelse får idkas endast av sådana näringsidkare som är registrerade i registret över paketreserörelser. (2 §)

Lagens definitioner på researrangör, reseförmedlare och resenär motsvarar de definitioner som anges i lagen om paketresor. Med researrangör avses en idkare av paketreserörelse som planerar och genomför paketresor och som bjuder ut dem antingen själv eller genom förmedling av

en annan näringsidkare eller som för egen räkning bjuder ut paketresor som arrangeras av någon annan. Med reseförmedlare avses en idkare av paketreserörelse som för en researrangörs räkning förmedlar avtal om paketresor. Med resenär avses den som har ingått ett avtal om en paketresa med en idkare av paketreserörelse eller som har rätt att delta i en resa med stöd av ett avtal som någon annan person eller en sammanslutning har ingått med en idkare av paketreserörelse. (3 §)

Paketreserörelse får idkas endast av sådana fysiska och juridiska personer som är registrerade som idkare av paketreserörelse i registret över paketreserörelser, som förs av Konkurrens- och konsumentverket. I lagen om paketreserörelser finns en detaljerad förteckning över de uppgifter om den som ska registreras som ska antecknas i registret över paketreserörelser. I registret ska det också antecknas uppgifter om dem som enligt lagen om paketreserörelser (15 §) har meddelats förbud mot att idka paketreserörelse. (4 §)

Den som har för avsikt att idka paketreserörelse ska göra en skriftlig eller elektronisk anmälan om detta till Konkurrens- och konsumentverket för införande i registret. Till anmälan ska det fogas ett utdrag ur handelsregistret eller något annat motsvarande offentligt register, en utredning över att registreringsavgiften har betalats samt en tillräckligt noggrann beskrivning av verksamheten för bedömningen av storleken av den säkerhet som avses i lagen (9 §). Konkurrens- och konsumentverket ska utan dröjsmål underrättas om ändringar i de uppgifter som införts i registret. (5 §)

En väsentlig förutsättning för registreringen är att en sådan anmälare som har för avsikt att ordna paketresor hos Konkurrens- och konsumentverket har ställt en säkerhet i händelse av konkurs eller annan insolvens. Skyldigheten att ställa säkerhet gäller också reseförmedlare som agerar för en sådan utländsk researrangörs räkning som inte själv har ställt säkerhet (9 §) enligt lagen om paketreserörelser. För registrering förutsätts dessutom att anmälaren har rätt att idka näring i Finland samt att anmälaren inte har försatts i konkurs och inte har fått sin handlingsbehörighet begränsad. Om anmälaren är en fysisk person, ska han eller hon ha uppnått myndighetsåldern. (6 §)

Registrering ger rätt att idka paketreserörelse som researrangör, reseförmedlare eller bådadatera enligt vad som bestämts i beslutet om registrering samt rätt att använda benämningen resebyrå eller paketreserörelse. (7 §)

Konkurrens- och konsumentverket ska avföra en idkare av paketreserörelse ur registret, om de förutsättningar för registrering som anges i 6 § inte längre uppfylls eller om den registrerade har upphört med sin verksamhet. (8 §)

En researrangör ska, för den händelse att researrangören blir insolvent, hos Konkurrens- och konsumentverket ställa en av verket godkänd säkerhet som tryggar returtransport av resenärerna och inkvartering av resenärerna på resmålet fram till returtransporten, om transport och inkvartering har ingått i avtalet. Dessutom tryggar säkerheten ersättning till konsumenten för förskottsbetalningen om resan inställs eller för den del av priset som motsvarar den avbrutna delen av resan om resan avbryts. (9 §)

Konkurrens- och konsumentverket har rätt att befria en idkare av paketreserörelse från skyldigheten att ställa säkerhet i vissa situationer där det med beaktande av paketreserörelsens art och omfång inte kan anses nödvändigt med säkerhet. (10 §)

I lagen om paketreserörelser finns även bestämmelser om storleken på en godtagbar säkerhet och säkerhetens innehåll i övrigt. (11 §)

Ur säkerheten ersätts i första hand kostnaderna för returtransport, därefter de avgifter som konsumenterna erlagt före resan för en resa som inte blivit av eller, om resan avbrutits, den del av resan som inte blivit av, och sist extra kostnader för inkvartering vid resmålet. Beslut om användningen av säkerheten fattas av Konkurrens- och konsumentverket. (12 §)

Den som idkar paketreserörelse ska utan dröjsmål till Konkurrens- och konsumentverket anmäla sådana ändringar i verksamhetens art eller omfång som kan påverka skyldigheten att ställa säkerhet eller säkerhetens godtagbarhet. (13 §)

Konkurrens- och konsumentverket samt, enligt Konkurrens- och konsumentverkets anvisningar, regionförvaltningsverken och polismyndigheterna övervakar att lagen om paketreserörelser följs. Tillsynsmyndigheterna har rätt att av den som idkar paketreserörelse få de uppgifter som behövs för tillsynen. (14 §)

I lagen om paketreserörelser föreskrivs om tvångsmedel för situationer där paketreserörelse idkas utan registrering, utan att säkerhet ställts eller när den ställda säkerheten inte längre kan godkännas. Konkurrens- och konsumentverket kan i sådana fall förbjuda rörelseidkaren att fortsätta denna verksamhet eller uppmana rörelseidkaren att ställa ny säkerhet. Förbudet eller uppmaningen kan förenas med vite. (15 §)

Konkurrens- och konsumentverket kan också agera i gränsöverskridande fall. Åtgärderna (tvångsmedel och anhängiggörande av förbuds föreläggande utomlands) grundar sig då på lagen om gränsöverskridande förbuds förfarande (1189/2000). (16 och 17 §)

Tillsynsmyndigheterna har under vissa förutsättningar rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter om näringsidkare till andra myndigheter för tillsynsuppgifter samt till åklagar- och förundersökningsmyndigheter. (18 §)

En idkare av paketreserörelse som har skyldighet att ställa säkerhet eller som agerar för en utländsk researrangörs räkning ska ha en revisor som avses i revisionslagen (1141/2015), även om rörelseidkaren i fråga inte skulle omfattas av revisions skyldighet enligt revisionslagen. En idkare av paketreserörelse som avses här ska ordna sin bokföring så att alla de avgifter som betalats för paketresor och tjänster i anslutning till dessa innan resan inletts i realtid framgår av bokföringen. (19 §)

I straffbestämmelserna finns en hänvisning till 30 kap. 3 a § i strafflagen, där det finns bestämmelser om paketreserörelseförseelser och paketreserörelsebrott. (20 §)

Vissa beslut i enlighet med lagen om paketreserörelser får överklagas direkt genom besvär hos förvaltningsdomstolen. I vissa beslut ska först omprövning begäras i enlighet med förvaltningslagen. I vissa av förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. (21 §)

I anslutning till Konkurrens- och konsumentverket finns en delegation för paketresefrågor som tillsätts av arbets- och näringsministeriet. Delegationen har bland annat till uppgift att följa utvecklingen av paketreserörelsernas verksamhet och tillämpningen av och tillsynen över lagstiftningen om paketresor. Delegationen har inte tillsatts under de senaste åren. (22 §)

Lagen om paketresor och allmänna villkor för paketresor

I lagen om paketresor föreskrivs om omständigheter som hänför sig till marknadsföring av och avtal om paketresor. Lagen tillämpas då resan mot vederlag bjuds ut av en näringsidkare som

annat än tillfälligt organiserar eller förmedlar turisttjänster och resan varar mera än 24 timmar eller inbegriper övernattning. Med paketresa avses en i förväg ordnad kombination av tjänster som bjuds ut till ett gemensamt pris och som består av åtminstone transport och inkvartering. Alternativt kan det vara fråga om en kombination som består av åtminstone transport eller inkvartering samt dessutom en annan turisttjänst som är väsentlig med hänsyn till helheten.

I lagen om paketresor finns en detaljerad förteckning över de uppgifter som ska tillhandahållas resenärerna i broschyrer. Avtalsvillkor och andra villkor som har lämnats på förhand i en broschyr eller på annat sätt i skriftlig eller elektronisk form är bindande för researrangören. I lagen om paketresor finns bestämmelser om både researrangörens rätt att ställa in resan eller häva avtalet och resenärens rätt att avbeställa resan och frånträda avtalet såväl som bestämmelser om fel, avhjälpande av fel och rätt till ersättning.

Resebyråbranschens Förbund i Finland rf och konsumentombudsmannen har förhandlat fram allmänna villkor för paketresor som de godkände den 30 juni 2009. Avtalsvillkoren tillämpas på sådana över två dygn långa paketresor som huvudsakligen anskaffats för enskilt ändamål och som består av åtminstone transport och inkvartering. Det förutsätts också att resorna säljs i Finland och att researrangören har ett verksamhetsställe i Finland. I villkoren för paketresor ingår bestämmelserna i lagen om paketresor. Dessutom finns i villkoren närmare bestämmelser om bland annat resenärens rätt att avbeställa resan. Genom att iaktta de allmänna villkoren för paketresor kan näringsidkaren säkerställa att de avtalsvillkor som näringsidkaren tillämpar följer lagen om paketresor. I cirka 95 procent av paketresorna iaktas de allmänna villkoren för paketresor.

Arbets- och näringsministeriets förordning om Konkurrens- och konsumentverkets avgiftsbelagda prestationer

Arbets- och näringsministeriets förordning om Konkurrens- och konsumentverkets avgiftsbelagda prestationer (1142/2014) har utfärdats med stöd av 8 § i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). I förordningen föreskrivs det om Konkurrens- och konsumentverkets avgiftsbelagda offentligrättsliga prestationer och prestationer som prissätts enligt företagsekonomiska grunder. Som bilaga till förordningen finns en avgiftstabell för prestationerna.

I förordningen föreskrivs det om Konkurrens- och konsumentverkets avgiftsbelagda prestationer eller grupper av prestationer, om grupper av prestationer för vilka avgifterna bestäms enligt självkostnadsvärdet och om prestationer som prissätts enligt företagsekonomiska grunder samt om de avgifter som tas ut för offentligrättsliga prestationer. (1 §)

De offentligrättsliga prestationer som avses i 6 § i lagen om grunderna för avgifter till staten och för vilka Konkurrens- och konsumentverket tar ut fasta avgifter som baserar sig på det genomsnittliga självkostnadsvärdet enligt avgiftstabellen i bilagan är behandling av anmälan om registrering av en idkare av paketreserörelse, kontroll av en registrerad idkare av paketreserörelse och utdrag ur registret över paketreserörelser. (2 §)

Offentligrättsliga prestationer som avses i 7 § i lagen om grunderna för avgifter till staten och för vilka Konkurrens- och konsumentverket bestämmer avgifterna på företagsekonomiska grunder är bl.a. publikationer, undersökningar och utredningar, produktion och överlåtelse av data ur datasystemen samt kopior och utskrifter. (3 §)

I avgiftstabellen, som finns som bilaga till förordningen, konstateras att ett beslut med anledning av en ansökan är avgiftsbelagt även då behandlingen av ansökan har inletts och ansökan förfaller eller ansökan avslås. I avgiftstabellen nämns eurobelopp för beslut om registrering av

en idkare av paketreserörelse och utdrag ur registret över paketreserörelser samt för årlig kontroll av säkerheter för dem som antecknats i registret över paketreserörelser.

Insolvensskyddssystem i Europeiska unionen, i andra nordiska länder och vissa andra länder

Europeiska unionen

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2302 om paketresor och sammanlänkade researrangemang, om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU samt om upphävande av rådets direktiv 90/314/EEG (nedan *paketresedirektivet*) antogs den 25 november 2015. Direktivet ska införlivas i den nationella lagstiftningen i medlemsstaterna senast den 1 januari 2018 och medlemsstaterna ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 juli 2018.

Direktivet ersätter Rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang (nedan *det gamla paketresedirektivet*), som i Finland genomfördes genom bestämmelserna i lagen om paketresor (1079/1994) och i lagen om paketreserörelser (939/2008).

Med avvikelse från det gamla paketresedirektivet är det nya direktivet en rättsakt för total harmonisering, dvs. att medlemsstaterna inte i sin nationella lagstiftning får behålla eller införa bestämmelser som avviker från bestämmelserna i direktivet i fråga om omständigheter som har harmoniserats genom direktivet. I direktivet regleras dock inte hur det system som tryggar insolvensskydd ska ordnas i medlemsstaterna. Medlemsstaterna kan utfärda nationella bestämmelser om sitt insolvensskyddssystem.

I flera länder håller insolvensskyddssystemet på att ändras. Nedan presenteras gällande system före eventuella ändringar som paketresedirektivet medför.

Sverige

I Sverige har det insolvensskyddssystem som utvecklats till skydd för resenärerna ordnats med hjälp av enskilda säkerheter, på samma sätt som i Finland. Researrangörers och reseförmedlars skyldigheter regleras i lagen om paketresor (1992:1672) samt resegarantilagen (1972:204). I Sverige definieras researrangör (i Sverige arrangör) samt reseförmedlare (i Sverige återförsäljare) som begrepp på ett mycket liknande sätt som i Finland. Den mest betydande skillnaden i förhållande till finsk lagstiftning är att i Sverige utgör även så kallade paketliknande resor sådan försäljning som kräver säkerhet. Resegarantilagen förpliktar alla registrerade aktörer att ställa säkerhet hos Kammarkollegiet. Skyldigheten att ställa säkerhet gäller också reseförmedlare som säljer paketresor för en ansvarig arrangör som ställt en säkerhet. Säkerhetens storlek bestäms enligt den bedrivna verksamhetens art och omfattning.

I resegarantilagen föreskrivs det också om hur säkerheten tas i anspråk. Om researrangören ställer in resan eller blir insolvent, ersätts ur säkerheten förskottsbetalningar till konsumentkunder samt i fråga om resor som avbrutits ett belopp som motsvarar den icke fullbordade delen av resan. Ur säkerheten kan också en del av resans pris ges som gottgörelse till kunder i situationer där resan inte har motsvarat det som avtalats och kunden är berättigad till en prisnedsättning och paketreserörelsen inte betalar den krävda gottgörelsen till kunden.

I Sverige pågår en utredning för att få resegarantilagen att motsvara paketresedirektivet.

Norge

I Norge administreras säkerheter som ställts för paketresor av en resegarantifond (Reisegarantifondet, RGF). Fondens verksamhet regleras i lagen om paketresor samt i förordningen om resegaranti (pakkereiseloven 57/1995 och reisegarantiforskriften). Lagen om paketresor baserar sig på EES-avtalet mellan EU och EFTA-länderna och därigenom på Europeiska unionens paketresedirektiv.

Skyldiga att ställa säkerhet är de som idkar paketreserörelse och de som antingen själv eller via en förmedlare säljer paketresor, erbjuder paketresor till försäljning och förmedlar paketresor. Resegarantifonden kan dessutom ålägga ett företag som är etablerat i ett annat EES-/EU-land och som riktar marknadsföring till Norge att ställa säkerhet, om fonden anser att företagets säkerhet inte följer direktivet och/eller inte är tillräcklig. Säkerheten bestäms enligt arten och omfattningen i företagets verksamhet, dock så att paketreserörelser som endast säljer resor till resmål i Norge ställer en permanent säkerhet på 50 000 norska kronor. Säkerheten för paketreserörelser som säljer resor till utlandet bestäms enligt den budgeterade omsättningen. Fondens styrelse kan i enskilda fall befria en paketreserörelse från skyldigheten att ställa säkerhet eller minska säkerhetens storlek. Det kan också bestämmas att en säkerhet ska vara större än vad som är riktigivande. Säkerheten ska täcka den verkliga risk som fonden utsätts för.

Medlemmarna i resegarantifonden betalar en årlig kontrollavgift till fonden. Avgiften täcker fondens administrativa kostnader och upprätthåller delvis fondens kapital. Ett ovillkorligt krav för medlemskap i fonden är att kontrollavgiften har betalats. Ett företag kan avföras ur registret, om kontrollavgiften inte har betalats.

I händelse av insolvens ersätts ur säkerheten alla förskottsbetalningar som resenärerna gjort för paketresor och resor som ska betraktas som paketresor samt eventuella så kallade seat only-platser. Flyg och hotell som köpts separat betraktas som en paketresa endast när båda köpen gjorts inom loppet av 24 timmar. Om researrangören har resor som inte slutförts, ordnas hemresa och vid behov inkvartering för resenärerna.

Danmark

I Danmark har direktivet genomförts genom lagen om paketresor (lov om pakkerejser nr 472 av 1993) och resegarantifondslagen (rejsegarantifondsloven 1192/2009) samt genom förordning (bekendtgørelse om registrering, garantistillelse mv. i Rejsegarantifonden 1494/2009). Systemet administreras av en privat garantifond. Alla researrangörer som är etablerade i Danmark samt förmedlare för utländska researrangörer har skyldighet att registrera sig och ställa säkerhet. Endast företag som är införda i registret får erbjuda och sälja paketresor. Av företagets marknadsföring ska det tydligt framgå att företaget är medlem i garantifonden. Förmedlare för danska researrangörer har inte skyldighet att registrera sig, men avtalet mellan förmedlaren och huvudmannen ska på begäran tillställas fonden. En förmedlare för en utländsk researrangör kan befrias från skyldigheten att ställa säkerhet, om förmedlaren kan visa att den utländska huvudmannen i sitt etableringsland har ställt en säkerhet som följer direktivet också för sin förmedlare.

Säkerheten baserar sig på företagets omsättning av paketresor och dess storlek är cirka 2–10 % av omsättningen. I enskilda fall kan en paketreserörelse befrias från skyldigheten att ställa säkerhet. Fonden kan också ålägga en paketreserörelse att ställa full säkerhet, om företagets svaga ekonomiska tillstånd medför en betydande förlustrisk för fonden. Fonden bedömer årligen kreditvärdigheten hos varje medlemsföretag.

Researrangörer och reseförmedlare ska betala en årlig biståndsavgift till fonden för finansiering av fondens verksamhet. Om fondens styrelse anser att kapitalet måste höjas, kan det tas ut en extra avgift av registrerade aktörer.

I resegarantifondslagen föreskrivs också om användning av säkerheten i händelse av researrangörens insolvens. Fonden ersätter resenärernas förskottsbetalningar och den icke fullbordade delen av en avbruten resa och vid behov extra inkvarteringskostnader. Fonden har också hand om hemtransporter av resenärer. Ur säkerheten kan förmedlare ersättas kostnader som beror på researrangörens insolvens, om förmedlaren betalat gottgörelse till kunder för förmedlade resor.

Belgien

I Belgien finns bestämmelser om garantisystemet i reseavtalslagen (reiscontractenwet) och en förordning som kompletterar lagen. I förordningen fastställs dessutom att säkerheten ska ordnas i form av ett garantiavtal. Varje försäkringsbolag med licens kan erbjuda insolvensförsäkringar, men på grund av sådana försäkringars särskilda karaktär säljer så kallade traditionella försäkringsbolag i praktiken inte säkerheter i händelse av insolvens. Resebyråbranschen har däremot bildat ett av branschen administrerat försäkringsbolag, Garantiefonds Reizen (GFG), som är den centrala fonden i branschen. GFG finansierar sin verksamhet genom fondavgifter och kräver inte enskilda säkerheter av sina medlemsföretag, om medlemsföretaget klassificeras som tillräckligt solvent. I praktiken ställer dock de flesta medlemsföretagen en kompletterande säkerhet hos fonden. Ett villkor för medlemskap är förutom likviditet även bland annat en licens som den regionala myndigheten beviljar.

Researrangörers och reseförmedlares säkerhet ska enligt reseavtalslagen vara tillräckligt stor för att ersätta alla förskottsbetalningar som resenärerna gjort till resebyrån och eventuella inkvarteringskostnader i händelse av researrangörens insolvens. GFG har också befogenheter att ordna resan enligt det som avtalats eller genomföra en ersättande resa vid insolvens som inträffat före resans början.

Ungern

I Ungern fungerar systemet med säkerheter enligt licensprincipen och regleras i förordningen om researrangörsverksamhet (Government Decree No. 213/1996, Korm. on Travel Organization and Agency Activities). Resebyråerna och reseförmedlarna utfärdar själva resebyråspecifika säkerheter i händelse av insolvens och det finns inte kompletterande bestämmelser. Säkerhetens storlek är densamma oberoende av om företaget idkar paketreserörelse i egenskap av researrangör eller reseförmedlare. Säkerhetens storlek är 3–20 % av företagets omsättning av paketresor. Säkerhetens storlek ska alltid vara tillräckligt stor för att täcka alla förskottsbetalningar som kunderna gjort. Ett system som baserar sig på enskilda säkerheter har dock lett till situationer där ungerska staten slutligen har fått stå för förlusterna, när företagets säkerhet varit bristfällig.

I Ungern pågår en utredning för att få systemet i händelse av insolvens att motsvara paketresedirektivet.

Irland

I Irland gäller ett licensieringssystem, på samma sätt som i Ungern. Insolvensskyddet regleras av transportlagen (Transport Act, 1982) med stöd av vilken varje researrangör och reseförmedlare ska ställa en säkerhet i händelse av insolvens. Utöver enskilda säkerheter finns en

buffertfond som tryggar resenärernas fordringar. Säkerheterna och fondens verksamhet administreras och övervakas av Commission for Aviation Regulation (CAR). Säkerheten har reglerats som ett fast belopp som för researrangörer är 10 % av omsättningen av paketresor och för reseförmedlare 4 % av omsättningen.

Resebyrålicensen gäller ett år åt gången. En licens kan förvägras om resebyrån inte uppfyller de ekonomiska kraven och de krav som gäller dess affärsverksamhet eller organisation för att klara av sina avtalsförpliktelser som följer av licensen. I transportlagen föreskrivs också om användning av säkerheten, så att man utöver förskottsbetalningar, hemtransporter och eventuella inkvarteringskostnader ersätter CAR för de kostnader som föranletts av att ersättningar utbetalats.

2.3 Bedömning av nuläget

Det största problemet med de nuvarande resebyråspecifika säkerheterna är osäkerheten om huruvida säkerheten är tillräcklig för att trygga resenärernas fordringar i enlighet med lagen om paketreserörelser, eftersom säkerheten baserar sig på resebyråns uppskattning av den kommande försäljningen. En noggrann förhandsuppskattning av förskottsbetalningarna har visat sig vara en utmaning även i grundläggande affärsverksamhet. Plötsliga förändringar i produktionen och tillsynsmyndighetens bristfälliga rättigheter att få information kan leda till en situation där den säkerhet som ett företag ställt är mycket under- eller överdimensionerad. I situationer med insolvens, där uppskattningen inte har visat sig vara riktig, är det resenärerna som har lidit av förlusten.

Om den säkerhet som resebyrån ställt inte är tillräcklig och de ersättningar som betalas till resenärerna bara täcker en del av deras fordringar, fördröjer eventuella besvär som resenärerna anför med anledning av de ersättningsbeslut som Konkurs- och konsumentverket fattat i avsevärd grad betalningen av ersättningarna. Det har varit möjligt att efter begäran om omprövning överklaga Konkurs- och konsumentverkets ersättningsbeslut hos förvaltningsdomstolen och i vissa fall hos högsta förvaltningsdomstolen. En långsam realisering av säkerheten har medfört problem i vissa konkursfall, speciellt när det gäller returtransporterna.

Turistbranschen har i och med valfriheten för tjänster och ökningen av näthandeln förändrats i avsevärd grad från den tid då den gällande lagen stiftades. Inte heller det upphävda gamla paketresedirektivet och lagen om paketreserörelser har kunnat beakta denna utveckling fullt ut. I och med att nya turistprodukter introducerats på marknaden befinner sig flera kombinationer av resetjänster antingen rättsligt sett i en grå zon eller så är tydligt att de inte omfattas av direktivets tillämpningsområde. I och med det nya paketresedirektivet försöker man anpassa tillämpningsområdet för konsumentskyddet så att den nämnda utvecklingen beaktas.

Åren 2005-2016 försattes 43 företag som antecknats i registret över paketreserörelser i konkurs. Dessutom konstaterades 7 företag vara insolventa, inbegripet ett företag som beviljats företagsreanering. I de nämnda fallen har resenärerna med undantag för ett fall fått full ersättning ur den säkerhet som företaget ställt. Undantaget var Oy Air Finland Ltd, som försattes i konkurs i juni 2012. Vid Air Finlands konkursförfarande framgick det att den säkerhet som bolaget ställt hos Konsumentverket inte var tillräckligt stor för att täcka resenärernas förluster på det sätt som förutsätts i lagen om paketreserörelser. Säkerheten täckte returtransporterna, men endast cirka 70 procent av förskottsbetalningarna. När anspråken på säkerheten utreddes, framgick det att bolaget trots den skyldighet som anges i lagen inte hade lämnat Konsumentverket riktiga och nödvändiga uppgifter för bedömningen av säkerheten. Till följd av detta lämnade Konsumentverket i december 2012 en begäran om undersökning till polisen. I begä-

ran ombads det att polisen undersöker om Air Finland i sin verksamhet har gjort sig skyldig till ett paketreserörelsebrott.

Processen för ansökan om ersättning är långsam inom ramen för det nuvarande systemet, eftersom ett system som baserar sig på enskilda säkerheter inte tillåter flexibilitet i betalningen av ersättningar. Utbetalningen kan inte påbörjas innan ansökningstiden, som normalt är tre månader, gått ut, eftersom det först måste säkerställas att säkerheten är tillräcklig. Om säkerheten inte räcker till för ersättningar till resenärerna till fullt belopp, måste ersättningarna betalas i form av utdelning. Eventuella besvär över ersättningsbeslut fördröjer betalningen av ersättningar i avsevärd grad, eftersom den slutliga utdelningen blir klar först i och med förvaltningsdomstolens och eventuellt högsta förvaltningsdomstolens behandling. I fallet Air Finland kunde betalningen av ersättningar påbörjas först i mars 2015, nästan tre år efter bolagets konkurs.

Betalningen av ersättningar kan dessutom bli långsammare och mer utspridd till följd av oklara rättslägen, på det sätt som upptäcktes vid Tölö resebyrås konkurs 2005, där Konsumentverket ansåg det vara nödvändigt att avtala om överföringsrätt med en aktör som finansierat resebyrån för att ersättningarna skulle kunna betalas snabbt. Detta samt det att en kreditgivares kvittningskrav hade framgång i resebyrås konkurs medförde att ersättningar ur Tölö resebyrås säkerhet betalades i tre poster, den sista posten så sent som 2014.

Det nya paketresedirektivet förutsätter att insolvensskyddet är effektivt, snabbt och täckande. Detta innebär att förskottsbetalningar som resenärerna gjort måste återbetalas snabbt och till fullt belopp och att resenärernas returtransporter måste ordnas utan dröjsmål. De nämnda fallen visar att det nuvarande systemet inte ens i bästa fall medger snabb återbetalning av gjorda betalningar.

När det gäller returtransporter av resenärer har det visat sig vara problematiskt att säkerheterna inte alltid kan realiseras tillräckligt snabbt, eftersom ordnandet av ett charterflyg kräver omedelbar betalning. Detta lyckas sällan hos stora finansbolag, när det är fråga om timmar eller högst ett dygn. Således betalade till exempel det dåvarande Konsumentverket år 2012 returtransportsflyget av sina omkostnader och efter det betalade den som utfärdat säkerheten pengarna till verket. Ett sådant förfarande kan inte anses vara lämpligt, eftersom Konkurrens- och konsumentverket inte har befogenheter att betala returtransporter av sina omkostnader.

Bestämmelser om kontrollavgiften för paketreserörelser finns för närvarande i arbets- och näringsministeriets förordning, som grundar sig på lagen om grunderna för avgifter till staten. Riksdagens grundlagsutskott har bedömt andra tillsynsavgifter av samma slag som kontrollavgiften och ansett att tillsynsavgifter i stor utsträckning betraktas som skatt enligt 81 § i grundlagen. Således måste bestämmelserna om tillsynsavgifter överföras från en författning på förordningsnivå till en författning på lagnivå.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Allmänt

Propositionens mål är att revidera lagstiftningen om idkande av paketreserörelse med beaktandet av kraven i det nya paketresedirektivet att ersättningar ska betalas snabbt, effektivt och till fullt belopp. Direktivets tillämpningsområde är också bredare än tillämpningsområdet för den gällande lagen om paketreserörelser. Dessutom har propositionen som mål att delvis re-

formera det nationellt reglerade garanti- och registreringssystemet samt att göra vissa andra detaljerade ändringar i lagen. På grund av detta anses det ändamålsenligt att föreslå att lagen om paketreserörelser upphävs och att det stiftas en ny lag om leverantörer av kombinerade resetjänster.

Propositionen syftar också till att överföra bestämmelserna om kontrollavgifter till lagnivå, så att de uppfyller kraven i grundlagen. Eftersom staten i sista hand ansvarar för att insolvensskyddet enligt paketresedirektivet genomförs, föreslås i statsbudgeten ett reservationsanslag som kan användas för resenärers hemtransporter och betalning av ersättningar i vissa fall. Propositionen har som mål att samla in skatter till staten i form av en insolvensskyddsavgift som en motvikt till det föreslagna reservationsanslaget för de situationer där säkerheterna inte räcker till för att återbetala alla gjorda betalningar eller där säkerheterna inte kan tas i anspråk tillräckligt fort för kostnaderna för hemtransportresor eller återbetalning av avgifter som resenärerna betalat.

De bestämmelser i direktivet som inte gäller insolvensskyddet genomförs genom en ny lag om kombinerade resetjänster som justitieministeriet bereder separat och som ersätter den gällande lagen om paketresor.

Lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster

Förslaget har som mål att reformera och komplettera det gällande systemet med säkerheter som baserar sig på enskilda säkerheter, så att systemet uppfyller de krav på konsumentskyddsnivå som förutsätts i paketresedirektivet. Ett annat mål är att förbättra omfattningen av säkerheterna och systemets tillförlitlighet. Ett ytterligare mål är att undanröja problem som framkommit vid den praktiska tillämpningen av lagstiftningen. Systemet med säkerheter ska fortfarande grunda sig på enskilda säkerheter som resetjänsteleverantörer ställer. Avsikten är dock att effektivisera tillsynen över säkerheter, så att säkerheterna de facto ännu bättre än i nuläget ska motsvara de förskottsavgifter som tagits ut av resenärerna och vara tillräckliga för hemtransporter av resenärer i händelse av insolvens.

Propositionen har också som mål att uppfylla paketresedirektivets krav på snabb hemtransport av resenärer i händelse av insolvens. På grund av detta föreslås det att systemet med säkerheter kompletteras med ett anslag som tas in i statsbudgeten och som i första hand ska kunna användas för resenärers hemtransporter i sådana fall där det förekommer problem med snabb realisering av säkerheten.

I propositionen beaktas den i grundlagen föreskrivna näringsfriheten som hör till medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter, så att registrering i ett register som myndigheten för inte längre är en förutsättning för att kunna tillhandahålla sådana kombinerade resetjänster som omfattas av tillämpningsområdet för förslaget. Endast de näringsidkare som enligt förslaget är skyldiga att ställa säkerhet är registreringsskyldiga.

Lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster

Förslaget syftar till att trygga en tillbörlig och tillräcklig tillsyn över säkerheter i syfte att säkerställa att säkerheterna är tillräckliga och kan tas i anspråk snabbt. För att uppnå målet tas det av de leverantörer av kombinerade resetjänster som har skyldighet att ställa säkerhet årligen ut en tillsyns- och insolvensskyddsavgift. Avgiften utgörs av en fast tillsynsavgift och en insolvensskyddsavgift som baserar sig på omsättningen.

3.2 De viktigaste förslagen

Lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster

Lagens tillämpningsområde

Den nya lagen ska gälla tillhandahållande av sådana paketresor och sammalänkade researrangemang som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om kombinerade resetjänster. Den lagen ska utfärdas samtidigt. Den nuvarande finska lagens begrepp ”valmismatka” ersätts med begreppet ”matkapaketti”, eftersom ordet ”valmismatka” inte på ett träffande sätt beskriver de kombinerade resetjänster som omfattas av tillämpningsområdet för den nya lagen. På samma sätt som i den nuvarande lagen är det väsentligt att resenären skaffar minst två olika typer av resetjänster tillsammans för samma resa eller semester.

Det är helt nytt att lagens tillämpningsområde också omfattar sammanlänkade researrangemang, vilka utgörs av minst två olika typer av resetjänster köpta för samma resa eller semester. Dessa resetjänster utgör inte en paketresa och resenären ingår separata avtal med enskilda tjänsteleverantörer när vissa villkor uppfylls.

Med tillhandahållande av kombinerade resetjänster jämföras tillhandahållande av flygtransporter till konsumenter i leverantörens namn, om transporten tillhandahålls av någon annan än ett lufttrafikföretag (så kallat virtuellt flygbolag). Bestämmelsen motsvarar bestämmelsen i den nuvarande lagen.

Definitioner

Den nya lagen innehåller enligt förslaget definitioner på näringsidkare, resenär, researrangör, aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang, reseförmedlare, leverantör av kombinerade resetjänster, insolvens och hemtransport. Definitionerna baserar sig på paketresedirektivet.

Insolvensskydd och säkerheter

Den nya lagen innehåller täckande bestämmelser om omfattningen av insolvensskyddet, ömsesidigt erkännande av insolvensskyddet och näringsidkare som är skyldiga att ställa säkerhet. Genom dessa bestämmelser genomförs paketresedirektivets bestämmelser om insolvensskydd. Insolvensskyddet fullgörs genom att säkerhet ställs.

Nytt är det ömsesidiga erkännandet av insolvensskyddet i enlighet med direktivet. För Finlands del innebär detta att en i en annan EU- eller EES-stat än Finland etablerad researrangör som säljer eller erbjuder paketresor för försäljning i Finland, eller aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang ska ställa säkerhet i enlighet med lagstiftningen i sitt etableringsland. De nämnda staterna har skyldighet att utse centrala kontaktpunkter för att underlätta det administrativa samarbetet när det gäller insolvensskyddet. I Finland kommer Konsument- och konsumentverket att vara central kontaktpunkt.

Sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som av resenärerna tar ut förskottsavgifter för paketresor eller sammanlänkade researrangemang ska ställa säkerhet för återbetalning av förskottsbetalningarna till den del som de överenskomna tjänsterna inte fullgörs i händelse av insolvens. Om hemtransporter av resenärer har ingått i avtalet, ska även dessa tryggas med säkerheter, även om det inte tas ut förskottsavgifter för dem. Säkerheten ställs hos Konkurrens- och konsumentverket, som godkänner säkerheten. Bestämmelserna motsvarar i huvuddrag den nuvarande lagens bestämmelser.

Kretsen av dem som är skyldiga att ställa säkerhet har i paketresedirektivet utvidgats så att skyldigheten utöver researrangörer som är etablerade i Finland även gäller aktörer som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang i Finland.

Skyldiga att ställa säkerhet är i Finland etablerade researrangörer och sådana utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerade researrangörer som säljer eller erbjuder paketresor för försäljning i Finland eller som på något sätt riktar sådan verksamhet till Finland, eller i Finland etablerade aktörer som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang i Finland, under förutsättning att dessa inte har ställt säkerhet i enlighet med paketresedirektivet i en annan EU- eller EES-stat. Skyldigheten att ställa säkerhet gäller också sådana i Finland etablerade reseförmedlare som säljer paketresor för en sådan utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerad researrangör som inte själv ställt säkerhet i enlighet med paketresedirektivet.

Konkurrens- och konsumentverket kan fortfarande som säkerhet godkänna en borgen, annan garantiförbindelse eller försäkring. Det ska ställas vissa villkor för den som ställer säkerhet samt för säkerhetens omfattning och effektivitet.

Nytt är en bestämmelse där det förutsätts att vissa omständigheter ska framgå av villkoren för säkerheten. Sådana omständigheter är till exempel villkoret att en säkerhet kan upphöra att gälla tidigast tre månader från den tidpunkt då Konkurrens- och konsumentverket av den som har ställt säkerheten har fått skriftlig anmälan om att den upphör samt villkoret att en säkerhet ska täcka resenärernas fordringar under säkerhetens giltighetstid och de fordringar som uppkommit innan säkerheten började gälla.

Helt nytt är bestämmelserna om sänkning av säkerheten och om tillsyn över den sänkta säkerheten. Enligt förslaget är det möjligt att sänka den ställda säkerheten, om näringsidkarens företagsverksamhet anses vila på en tillräckligt stabil grund. I lagen föreskrivs det om villkor som, när de uppfylls, leder till att Konkurrens- och Konsumentverket ska sänka den ställda säkerheten. Det förutsätts att leverantören av kombinerade resetjänster har eget kapital till ett större belopp än värdet på den säkerhet som myndigheten bestämmer för leverantören och att leverantören under de senaste fem räkenskapsperioderna inte upprepade gånger eller i betydande grad har försummat att betala skatter eller andra offentliga avgifter. Dessutom förutsätts det att näringsidkaren lämnar en godtagbar utredning om sin likviditet. Näringsidkaren söker efter eget omdöme sänkning av säkerheten. Säkerheten kan sänkas med högst det eurobelopp med vilket näringsidkarens eget kapital överstiger den säkerhet som bestämts för näringsidkaren. Den sänkta säkerheten ska dock utgöra minst 50 procent av beloppet av den godkända säkerheten.

Konkurrens- och konsumentverket ska övervaka att de sänkta säkerheterna är tillräckliga såväl som företagets solvens. Detta innebär att näringsidkaren två gånger om året till Konkurrens- och konsumentverket ska lämna en av revisor bestyrkt beräkning av beloppet av eget kapital och en utredning av likviditeten samt en motiverad redogörelse för sin verksamhet för att säkerheten ska kunna bedömas. Konkurrens- och konsumentverket ska återkalla sänkningen av säkerheten, om näringsidkaren inte längre uppfyller villkoren för sänkning av säkerheten eller underlåter att lämna de uppgifter som krävs.

Användning av säkerheten och betalning av fordringar till resenärerna

Lagen ska innehålla bestämmelser om konstaterande av insolvens, användning av säkerheten, betalning av fordringar till resenärer och ordnande av hemtransporter samt bestämmelser om

ersättningar som betalas av statens medel och om skyldigheten att anmäla förändringar som påverkar säkerheten.

Konkurrens- och konsumentverket kan använda säkerheten när verket genom sitt beslut har konstaterat att leverantören av kombinerade resetjänster är insolvent i enlighet med gällande bestämmelser. Nytt är att det som en uttrycklig uppgift för Konkurrens- och konsumentverket föreskrivs ordnande av hemtransporter för resenärer vid behov. I lagen föreskrivs också, på ett sätt som avviker från den nuvarande lagen, om en tidsfrist på sex månader under vilken resenären ska göra sitt anspråk på att säkerheten används för betalning av hans eller hennes fordran.

Nytt är en bestämmelse enligt vilken resenären inte har rätt till återbetalning av förskottsbetalningar med stöd av den föreslagna lagen, om någon annan har återbetalat resenärens förskottsbetalningar till resenären. En sådan situation föreligger till exempel när resenären har betalat sin resa med kreditkort och har rätt att ansöka om ersättning också hos kreditgivaren. Bestämmelsen grundar sig på ett beslut (HFD 2015:236) som högsta förvaltningsdomstolen meddelade år 2015. Resenären har inte heller rätt till ersättning, om resenären utan grundad anledning låter bli att följa de instruktioner som Konkurrens- och konsumentverket gett om hemtransporterna.

Nytt är också bestämmelsen om att hemtransporter och resenärernas fordringar betalas av statens medel i vissa fall. Genom bestämmelsen genomförs paketresedirektivets krav på snabba hemtransporter för resenärerna och återbetalning av gjorda betalningar till fullt belopp till resenärerna. Kostnaderna för hemtransporter kan inom ramen för budgeten betalas av statens medel, om det är nödvändigt för snabb hemtransport av resenärerna och säkerheterna inte kan realiseras tillräckligt snabbt. Resenärernas övriga fordringar kan inom ramen för budgeten betalas av statens medel, om den ställda säkerheten inte räcker till för betalning av alla fordringar eller om betalningen av resenärernas fordringar ur säkerheterna skulle fördröjas oskäligt. Kostnaderna för hemtransporter och ersättningar som betalats till resenärer ersätts till staten genom säkerheterna.

Skyldigheten för leverantörer av kombinerade resetjänster att anmäla ändringar som påverkar säkerheten motsvarar bestämmelsen i den nuvarande lagen.

Registrering av dem som är skyldiga att ställa säkerhet

Lagen innehåller bestämmelser om registreringsförfarandet för dem som är skyldiga att ställa säkerhet och om registret över dem som är skyldiga att ställa säkerhet. Det nya registret ersätter registret över paketreserörelser i den nuvarande lagen. En ändring jämfört med den nuvarande lagen är att endast de leverantörer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet införs i det nya registret. Registreringen har inte längre samma slags rättsverkningar som den nuvarande lagen, eftersom registreringen inte längre är en förutsättning för idkande av den aktuella näringen.

Förutsättningarna för registrering och de uppgifter som antecknas i registret samt skyldigheten att anmäla förändringar motsvarar i huvuddrag den nuvarande lagens bestämmelser. Den viktigaste förutsättningen för registrering är att anmälaren har fullgjort sin skyldighet att ställa säkerhet. Andra förutsättningar är bland annat att anmälaren inte har försatts i konkurs och att en fysisk person som uppnått myndighetsåldern inte har fått sin handlingsbehörighet begränsad samt att anmälaren inte upprepade gånger eller i betydande grad har försummat att betala skatter eller nämnda avgifter till samhället. I lagen finns en detaljerad förteckning över de uppgifter som ska antecknas i registret. En näringsidkare som införs i registret har skyldighet

att utan dröjsmål anmäla ändringar i de anmälda uppgifterna till Konkurrens- och konsumentverket.

Lagen innehåller en ny allmän bestämmelse om utlämnande av personuppgifter och personbeteckningar från registret. Från registret får lämnas ut personuppgifter trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet. En personbeteckning får dock lämnas ut endast när den som får ta del av uppgiften har rätt till behandling av personbeteckningar med stöd av personuppgiftslagen eller någon annan lag.

Bestämmelsen om avförande ur registret motsvarar bestämmelsen i den nuvarande lagen. Näringsidkaren ska avföras ur registret, om denne inte längre uppfyller förutsättningarna för registrering eller har upphört med sin verksamhet.

Tillsyn och tvångsmedel

Tillsynsmyndigheter är Konkurrens- och konsumentverket samt regionförvaltningsverken. Polisen ska inte längre vara tillsynsmyndighet, eftersom polisen i praktiken inte haft någon roll i tillsynen.

Bestämmelserna om tillsynsmyndighetens rätt att få uppgifter från leverantörer av kombinerade resetjänster har preciserats. Tillsynsmyndigheten har på begäran rätt att få sekretessbelagda uppgifter från leverantörer av kombinerade resetjänster. Bestämmelsen som förpliktar leverantörer av kombinerade resetjänster att till Konkurrens- och konsumentverket lämna uppgifter som verket behöver i tillsynen är ny. Näringsidkaren ska lämna in ett fastställt bokslut inom en månad från fastställandet av bokslutet, en motiverad redogörelse för sin verksamhet och uppgifter om arten och omfattningen av tillhandhållandet av kombinerade resetjänster för den avslutade räkenskapsperioden.

Nytt är en bestämmelse enligt vilken tillsynsmyndigheten trots sekretessbestämmelserna har rätt att från annan myndighet eller aktör som sköter ett offentligt uppdrag få uppgifter för tillsynen och skötseln av vissa andra i lagen angivna uppgifter. Bestämmelsen om tillsynsmyndighetens rätt att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till annan myndighet motsvarar den nuvarande lagens bestämmelse.

Konkurrens- och konsumentverket ska förbjuda idkande av näringsverksamhet enligt förslaget, om den som är skyldig att ställa säkerhet inte ställer en godtagbar säkerhet. Som tvångsmedel kan Konkurrens- och konsumentverket också tillämpa en uppmaning att fullgöra vissa i lagen angivna skyldigheter. Förbudet eller uppmaningen kan förenas med vite. I den nuvarande lagen föreskrivs det om dessa tvångsmedel och om vite. Bestämmelserna om tvångsmedel i gränsöverskridande fall och inledande av ett förbudsföreläggande utomlands är desamma som den nuvarande lagen.

Särskilda bestämmelser

I de särskilda bestämmelserna föreskrivs om revisor och bokföring, straffbestämmelser, ändringssökande, central kontaktpunkt och delegation för kombinerade resetjänster.

Bestämmelserna om revisor och bokföring motsvarar den nuvarande lagstiftningen. Skyldigheten beträffande revisor är något mer omfattande än den skyldighet som föreskrivs i revisionslagen. En leverantör av kombinerade resetjänster som har skyldighet att ställa säkerhet ska ha en i revisionslagen avsedd revisor, även om leverantören inte är revisionsskyldig enligt

revisionslagen. Vid ordnandet av bokföringen måste näringsidkaren beakta att förskottsbetalningarna måste framgå av bokföringen i realtid.

I straffbestämmelserna hänvisas till de gärningar som föreskrivs som straffbara i 30 kap. 3 a § i strafflagen. Där görs behövliga ändringar bland annat när det gäller brottsbeteckningarna.

Bestämmelserna om ändringssökande motsvarar till största delen de nuvarande bestämmelserna om ändringssökande, där den i förvaltningslagen föreskrivna möjligheten att begära omprövning före egentligt ändringssökande har beaktats. Överklagande av förvaltningsdomstolens beslut förutsätter dock alltid besvärstillstånd från högsta förvaltningsdomstolen. Vissa beslut av Konkurrens- och konsumentverket ska iaktas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

En helt ny bestämmelse är bestämmelsen om en central kontaktpunkt som ska underlätta det administrativa samarbetet mellan medlemsstaterna och tillsynen över researrangörer som är verksamma i EU- och EES-stater. I Finland kommer Konsument- och konsumentverket att vara central kontaktpunkt. Bestämmelsen om delegationen för resetjänster motsvarar bestämmelsen i den nuvarande lagen.

Lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster

Enligt den nya lagens bestämmelse om tillämpningsområde föreskrivs det i lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift som tas ut av leverantörer av kombinerade resetjänster. Betalningsskyldiga är sådana i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster avsedda näringsidkare som tillhandahåller kombinerade resetjänster och som är skyldiga att ställa säkerhet i enlighet med den lagen.

Avgiften utgörs av en fast avgift som grundar sig på säkerhetsbeloppet enligt 3 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster och en procentuell avgift som betalas enligt omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster. Den fasta avgiftdelen har delats in i sju olika klasser utifrån det största säkerhetsbelopp som den betalningsskyldige hade året före betalningsåret. Som minst är avgiften 405 euro och som störst tiodubbel i förhållande till den minsta avgiften. Den procentuella andelen av avgiften är 0,024 procent av den föregående avslutade räkenskapsperiodens omsättning i försäljningen av kombinerade resetjänster.

Konkurrens- och Konsumentverket är behörig myndighet att bestämma och ta ut avgiften per kalenderår.

Lagen innehåller bestämmelser om rättelse av avgiften till den betalningsskyldiges och till betalningsmottagarens fördel, vilka är nödvändiga för normalt verkställande av beskattning. Lagen innehåller också en bestämmelse om sökande av ändring i Konkurrens- och konsumentverkets beslut om tillsyns- och insolvensskyddsavgiften. Först ska en begäran om omprövning av beslutet i enlighet med förvaltningslagen framställas hos Konkurrens- och konsumentverket. Därefter föreligger i enlighet med förvaltningsprocesslagen rätt att överklaga beslutet hos förvaltningsdomstolen och vidare hos högsta förvaltningsdomstolen, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Det är möjligt att indriva avgiften som en direkt utsökbar avgift i enlighet med lagen om verkställighet av skatter och avgifter.

Det är viktigt för Konkurrens- och konsumentverket att från alla betalningsskyldiga få alla uppgifter som behövs för bestämmandet av avgiften. I lagen föreskrivs om Konkurrens- och

konsumtverkets rätt att på begäran få uppgifter samt hänvisas till en bestämmelse i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster enligt vilken leverantörer av kombinerade resetjänster är skyldiga att lämna vissa uppgifter även på eget initiativ. Konkurrens- och konsumentverket kan bestämma avgiften som uppskattad avgift, om de uppgifter som behövs för bestämmandet av avgiften inte lämnas till verket. I beslutet om avgift ska då nämnas grunderna för uppskattningen.

År 2018 tas det av de betalningsskyldiga ut hälften av avgifterna enligt den föreslagna lagen, eftersom lagen avses träda i kraft den 1 juli 2018.

Lagen om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

Det föreslås att det till paragrafen om fullgöranderapporter i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi fogas en ny punkt enligt vilken Enheten för utredning av grå ekonomi kan utarbeta en fullgöranderapport för Konkurrens- och konsumentverket i syfte att stödja verkets skötsel av sina uppgifter.

Lagen om ändring av 30 kap. i strafflagen

Paragrafen ska ändras så att den motsvarar de bestämmelser som föreslås i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster. Resetjänstbrott och resetjänstförseelse placeras i olika paragrafer.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för hushållen

De enhetligare bestämmelserna om tillhandahållande av resetjänster än i nuläget är ägnade att öka resenärernas förtroende för resetjänster som utgör en paketresa eller ett sammanlänkat researrangemang. Genom att det finska systemet med säkerheter fås att motsvara kraven i paketresedirektivet när det gäller att återbetala gjorda betalningar snabbt, effektivt och till fullt belopp samt genom att hemtransporterna säkerställs stärks resenärernas ställning och förtroende i händelse av näringsidkarens insolvens.

Näringsidkares bättre möjligheter att tillhandahålla resetjänster över gränserna inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och den därigenom ökade konkurrensen är till fördel för resenärerna. Å andra sidan kan höjningen av tillsynsavgiften, som ingår i den nationellt föreskrivna tillsyns- och insolvensskyddsavgiften för sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet, samt den nya insolvensskyddsavgiften påverka priserna på resetjänster, även om det antas att konsekvensen inte är betydande.

Konsekvenser för företagen

Nuläge

I registret över paketreserörelser, som förs av Konkurrens- och konsumentverket, hade i augusti 2017 antecknats 766 idkare av paketreserörelse. 476 av dem hade ställt säkerhet, 252 var befriade från att ställa säkerhet och 38 var reseförmedlare som förmedlar avtal om paketresor för en researrangörs räkning. Enligt den gällande lagstiftningen har idkare av paketreserörelse

skyldighet att betala en engångsavgift för registrering, när näringsidkaren registrerar sig i registret över paketreserörelser och dessutom en avgift för utdrag när näringsidkaren behöver ett utdrag ur registret. Dessutom ska näringsidkaren betala en årlig kontrollavgift som baserar sig på säkerhetsbeloppen.

Bestämmelser om registreringsavgiften och kontrollavgiften finns i arbets- och näringsministeriets förordning om Konkurrens- och konsumentverkets avgiftsbelagda prestationer (1142/2014), som är i kraft för viss tid till utgången av 2017. Förordningen har utfärdats med stöd av 8 § i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Priset på ett beslut om registrering av en idkare av paketreserörelse är 150 euro och priset på ett utdrag ur registret över paketreserörelser är 30 euro. Konkurrens- och konsumentverket tar ut en årlig kontrollavgift för tillsynen över idkare av paketreserörelse. Avgiften är graderad i sju avgiftsklasser enligt det kalkylerade beloppet av den säkerhet som näringsidkaren ställer. Till avgiftsklass I hör näringsidkare vars kalkylerade säkerhet är högst 10 000 euro. Till denna klass hör också näringsidkare som är befriade från skyldigheten att ställa säkerhet samt reseförmedlare. Kontrollavgiften i avgiftsklass I är 300 euro per år. Till avgiftsklass VII hör näringsidkare vars kalkylerade säkerhet är över 10 000 000 euro. Den årliga kontrollavgiften för dessa näringsidkare är 3 000 euro. Den årliga kontrollavgiften varierar alltså mellan 300 och 3 000 euro, beroende på hur stor näringsidkarens kalkylerade säkerhet är. De gällande kontrollavgifterna per avgiftsklass finns nedan i tabell 1.

Idkare av paketreserörelse är med vissa i lagen nämnda undantag skyldiga att ställa säkerhet för den händelse att näringsidkaren blir insolvent. Säkerheten kan vara en borgen, annan garantiförbindelse eller försäkring och säkerhetens storlek bestäms enligt de förskottsbetalningar som flyter in vid försäljningen av paketresor. Enligt Konkurrens- och konsumentverkets uppskattning innehade verket enligt läget i mars 2017 cirka 230 miljoner euro i resebyråspecifika säkerheter. Den största delen av säkerheterna är så kallade first demand-garantier där finansiella institut är betalare. Mindre säkerheter är oftast pantsättningsförbindelser som inte har löpande kostnader eller motsäkerheter.

Lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster

Propositionens konsekvenser gäller till största delen sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet. De leverantörer av kombinerade resetjänster som ställt säkerhet registreras i ett register som förs av Konkurrens- och konsumentverket. De kostnader som propositionen medför för näringsidkare utgörs av kostnaderna för anskaffning av säkerhet och registreringskostnaderna. Dessa kostnader är inte nya, men den grupp av näringsidkare som berörs av kostnaderna ändras något.

Ändringen jämfört med nuläget är att sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som enligt lagen inte behöver ställa säkerhet inte är registreringspliktiga längre. Endast de leverantörer av kombinerade resetjänster som enligt lagen ska ställa säkerhet är registreringspliktiga. Det är inte längre möjligt att befria någon från skyldigheten att ställa säkerhet. I augusti 2017 finns det i registret över paketreserörelser 252 sådana näringsidkare som inte behöver ställa säkerhet. De befrias enligt förslaget från registreringsavgiften och kostnaderna för anskaffning av säkerhet. Dessutom har uppskattningsvis cirka 20 nya sådana företag registrerat sig årligen. Denna ändring av den nationella bestämmelsen avskaffar uppskattningsvis sammanlagt cirka 85 000 euro i årligen återkommande lagstiftningsrelaterade kostnader från de aktuella grupperna av företagare. Förfarandet minskar de aktuella företagens administrativa börda i viss mån. Med lagstiftningsrelaterade kostnader avses sådana kostnader som lagstiftningen medför för företagen.

I och med att tillämpningsområdet för paketresedirektivet breddas antas också antalet leverantörer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet öka. Det är dock inte möjligt att noggrannare bedöma hur mycket antalet ökar, eftersom det huvudsakligen beror på hur näringsidkaren ordnar tillhandahållandet av resetjänsterna. Enligt en myndighetsuppskattning uppkommer cirka 400–500 nya företag.

Nya företag kommer att belastas av registreringsavgiften och kostnaderna för anskaffning av säkerhet. Sammanräknat är den lagstiftningsrelaterade engångskostnad som beror på direktivet (registreringsavgiften) för den aktuella företagsgruppen uppskattningsvis cirka 129 000–160 000 euro, när företagsgruppen i fråga registrerar sig efter att lagen trätt i kraft. I fortsättningen kommer uppskattningsvis cirka 50 nya företag att registrera sig. Till denna del uppgår de årligen återkommande lagstiftningsrelaterade kostnaderna sammanlagt till uppskattningsvis cirka 16 000 euro. Registreringsavgiften och avgiften för registerutdrag kvarstår på nuvarande nivå.

Kostnaderna för anskaffning av säkerheter varierar något beroende på företagets ekonomiska situation och möjligheten att använda realsäkerheter. De genomsnittliga anskaffningskostnaderna uppskattas vara cirka 2 procent av säkerhetens värde. Det är inte möjligt att få en exakt bedömning av kostnaderna, eftersom kostnaderna för anskaffning av säkerheter omfattas av affärshemligheten. Dessutom har garantier oftast motgarantier nästan till fullt belopp. Det uppskattas att kostnaderna för anskaffning av säkerheter kvarstår på nästan samma nivå i det föreslagna nya systemet.

Eftersom antalet aktörer som ska betraktas som researrangörer enligt ovannämnda uppskattning torde öka med 400–500 företag i och med att paketresedirektivets tillämpningsområde breddas, uppstår det inom branschen sammanräknade engångskostnader för anskaffning av säkerheter på uppskattningsvis cirka 70 000–90 000 euro och årligen återkommande kostnader på cirka 200 000–250 000 euro.

Enligt Turism- och Restaurangförbundet MaRa rf:s uppskattning meddelar cirka 400 av förbundets cirka 2 500 medlemsföretag att de tillhandahåller inkvartering i någon form. Enligt MaRa rf kan antalet företag som bedriver hotell-, hotell- och lägenhetshotellverksamhet och som hör till propositionens tillämpningsområde inte uppskattas, men enligt MaRa rf:s uppskattning kommer propositionen att beröra cirka 70–80 procent av omsättningen av inkvarteringsverksamhet som definieras på detta sätt.

Suomen Matkatoimistoalan Liitto SMAL bedömer att av dess medlemsföretag kommer cirka 250 företag inom resebyråbranschen även fortsättningsvis att omfattas av tillämpningsområdet för förslaget.

Lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift

Propositionens konsekvenser gäller sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet. Tillsynsavgiften ersätter den nuvarande kontrollavgiften som tas ut med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten. Insolvensskyddsavgiften är en ny avgift. Den föreslagna lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift ska träda i kraft samtidigt som den föreslagna lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster.

Den första delen av tillsyns- och insolvensskyddsavgiften är en fast tillsynsavgift som baserar sig på säkerhetens storlek och ersätter den på lagen om grunderna för avgifter till staten baserade kontrollavgiften. Genom tillsynsavgiften finansieras tillsyn som Konkurrens- och kon-

summentverket utövar. Tillsynen och tillsynsavgiften riktar sig till sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet och registrera sig i registret över leverantörer av kombinerade resetjänster. Tillsynsavgiftens storlek beror alltså på hur många årsverken som Konkurrens- och konsumentverket behöver för en tillräckligt effektiv tillsyn när även antalet övervakade näringsidkare beaktas.

Konkurrens- och konsumentverkets behov av tillsynsresurser uppskattas öka av två skäl. För det första torde antalet näringsidkare som ska övervakas öka, eftersom lagens tillämpningsområde breddas i och med det nya paketresedirektivet. Som en ny aktör kommer tillämpningsområdet att omfatta aktörer som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang. Dessa aktörer ska också ställa säkerhet i vissa situationer. För det andra kräver den effektiviserade konsumentskyddsnivån som paketresedirektivet förutsätter också effektivare tillsyn, för att det ska kunna säkerställas att de ställda säkerheterna är så träffsäkra som möjligt.

Enligt uppskattning behöver Konkurrens- och konsumentverket i den nya situationen cirka 3 årsverken mer tillsynsresurser. Då tar tillsynen 6,75 årsverken i anspråk. De uppskattade totalkostnaderna per år uppgår då till cirka 780 000 euro. Utökningen av resurserna medför en höjning av tillsynsavgifterna, även om antalet aktörer som betalar tillsynsavgift ökar.

Grunden för bestämningen av tillsynsavgiftens storlek är de totalkostnader som tillsynen föranleder. Totalkostnaderna bör täckas genom en tillsynsavgift som tas ut av näringsidkare som är skyldiga att ställa säkerhet. Företag av olika storlekar har enligt gällande bestämmelser indelats i sju avgiftsklasser utifrån den kalkylerade säkerhet som de ställt. Kontrollavgiften bestäms enligt avgiftsklassen och är desto större ju större den säkerhet som företaget ställt är. Denna princip i bestämningen av tillsynsavgiftens storlek bevaras i förslaget, även om man avstår från termen avgiftsklass.

I den nya avgiftstabellen i förslaget har tillsynsavgiftens andel delats in i sju olika klasser utifrån det största säkerhetsbelopp som den betalningsskyldige hade året före betalningsåret. Tillsynsavgiftens storlek bestäms i förhållande till säkerhetens storlek. Ju större säkerheten är, desto större är tillsynsavgiften, eftersom säkerhetens storlek korrelerar med den arbetsinsats som används för tillsynen.

Den lägsta tillsynsavgiften kommer att vara 405 euro, när det säkerhetsbelopp som Konkurrens- och Konsumentverket godkänt är högst 10 000 euro. Den högsta avgiften är tiodubbel i förhållande till den lägsta avgiften. Då kommer tillsynsavgiften alltså att vara 4 050 euro, när den godkända säkerheten överstiger 10 000 000 euro. Övriga avgifter placerar sig mellan dessa på följande sätt: när säkerhetsbeloppet är över 10 000 men högst 50 000 euro är tillsynsavgiften 945 euro, när säkerhetsbeloppet är över 50 000 men högst 200 000 euro är tillsynsavgiften 1 350 euro, när säkerhetsbeloppet är över 200 000 men högst 1 000 000 euro är tillsynsavgiften 2 025 euro, när säkerhetsbeloppet är över 1 000 000 men högst 3 000 000 euro är tillsynsavgiften 2 700 euro och när säkerhetsbeloppet är över 3 000 000 men högst 10 000 000 euro är tillsynsavgiften 3 375 euro.

Med de föreslagna höjda tillsynsavgifterna är den årliga totala kumulationen 770 000 euro, vilket täcker de uppskattade kostnaderna för tillsynen. Förhöjningen jämfört med de nuvarande kontrollavgifterna är cirka 35 procent. Avsikten är att tillsynsavgiften motsvarar kostnaderna, så förhöjningen av tillsynsavgiften beror på behovet av och kraven på effektivare tillsyn. Ackumuleringen av tillsynsavgifter och avgiftens storlek ses över senare cirka två år efter att lagen trätt i kraft.

De nya tillsynsavgifterna har beräknats med det antagandet att det år 2018 kommer att finnas cirka 900 sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet. I siffran ingår de näringsidkare i det nuvarande registret som ska finnas kvar i det nya registret. Endast sådana näringsidkare som är skyldiga att ställa säkerhet kommer att införas i registret. I uppskattningen har researrangörer som är befriade från skyldigheten att ställa säkerhet och reseförmidlare som enligt förslaget inte längre behöver ställa säkerhet först räknats bort från dem som finns i det nuvarande registret. Därefter har antalet företag som är skyldiga att ställa säkerhet höjts till 900. De som är skyldiga att ställa säkerhet har indelats i avgiftsklasser i det förhållande i vilket nya företag under de senaste tre åren har registrerats i de olika avgiftsklasserna. Alla nya företag har placerats i de fyra lägsta avgiftsklasserna och cirka 75 procent av företagen i den lägsta avgiftsklassen av dessa. Förhöjningen av avgifterna till följd av det i direktivet ingående kravet att det ska ordnas intensivare tillsyn än tidigare och i och med att paketresedirektivets tillämpningsområde breddas (cirka 400–500 nya företag) medför i branschen en årligen återkommande kostnadsökning på cirka 450 000 euro jämfört med nuläget. I följande tabell finns de nuvarande kontrollavgifterna och de nya tillsynsavgifterna enligt förslaget per avgiftsklass.

Tabell 1. De nuvarande och höjda tillsynsavgifterna per avgiftsklass.

säkerhetens storlek €	högst 10 000	över 10 000 och högst 50 000	över 50 000 och högst 200 000	över 200 000 och högst 1 000 000	över 1 000 000 och högst 3 000 000	över 3 000 000 och högst 10 000 000	över 10 000 000
nuvarande kontrollavgift €	300 €	700 €	1 000 €	1 500 €	2 000 €	2 500 €	3 000 €
ny tillsynsavgift €	405 €	945 €	1 350 €	2 025 €	2 700 €	3 375 €	4 050 €

Den andra delen av den föreslagna avgiften, dvs. den procentuella avgiftdelen, ska heta insolvensskyddsavgift. Den tas ut för den händelse att de som tillhandahåller kombinerade resetjänster blir insolventa. Den beräknade årliga intäkten till staten kommer att vara cirka 250 000 euro. Insolvensskyddsavgiften ska utgöra 0,024 procent av det föregående räkenskapsårets omsättning i försäljningen av kombinerade resetjänster hos leverantören av kombinerade resetjänster. Skattesatsen är densamma för alla betalningsskyldiga, så storleken på den skatt som betalas varierar enligt näringsidkarens omsättning i försäljningen av kombinerade resetjänster.

Beräkningsgrunden för procentsatsen för insolvensskyddsavgiften är den omsättning av paketresor år 2015 som researrangörer i registret över paketreserörelser anmält till Konkurrens- och konsumentverket. År 2015 var den beräknade omsättningen av paketresor i branschen cirka 1 042 265 000 euro. Eftersom målet är att genom insolvensskyddsavgiften till staten samla in cirka 250 000 euro per år, blir avgiftsprocentsatsen 0,024 procent beräknat enligt omsättningen av paketresor år 2015.

Följande kalkylerade exempel kan nämnas om storleken på insolvensskyddsavgiften. Om företagets omsättning i försäljningen av kombinerade resetjänster är 63 000 euro, blir insolvensskyddsavgiften 15 euro per år, när avgiftsprocentsatsen är 0,024. Om den nämnda omsättningen är 3 miljoner euro, blir insolvensskyddsavgiften 722 euro per år.

Tabell 2. Kalkylerade exempel på storleken på insolvensskyddsavgiften beräknat enligt olika stora omsättningar i försäljningen av kombinerade resetjänster – när avgiftsprocentsatsen är 0,024.

Företagets försäljning av kombinerade resetjänster/ omsättning €	Insolvensskyddsavgift €/år
63 000	15
535 000	128
3 000 000	722
12 000 000	2 900
171 000 000	41 000

I konsekvenserna för företagen måste man också beakta den administrativa börda som kommer att medföras för företagen av den arbetstid som används för betalningen av insolvensskyddsavgiften. Det har uppskattats att den administrativa bördan sammanlagt uppgår till cirka 10 000 euro. Således blir följden av insolvensskyddsavgiften för branschen en årligen återkommande kostnad på sammanlagt cirka 260 000 euro.

Sänkning av säkerheten i enlighet med förslaget

I förslaget föreslås att det i systemet med säkerheter tas in en möjlighet att sänka företagets enskilda säkerhet i de fall då företagets ekonomiska situation är god och stabil och risken för att företaget blir insolvent har uppskattats vara liten. Förslagets utgångspunkt är att företaget har minst tillfredsställande likviditet och att företaget har mer eget kapital än resenärsskulder. Eftersom branschen till största delen går med resenärsskuld, kan det antas att inte så många företag uppfyller det sistnämnda kravet. Den föreslagna lättningen i ställandet av säkerhet riktar sig ytterst sannolikt till sådana företag som inte med beaktande av företagets ekonomiska situation har problem att på marknaden förhandla fram en konkurrenskraftigt prissatt säkerhet.

Företagen kommer att ha nytta av sänkningen av säkerheten på två sätt. För det första kan eget kapital som frigjorts från säkerheterna användas för affärsverksamhetens behov. Effekten är väsentlig, men på grund av att den är indirekt kan storleken på nyttan inte räknas på ett meningsfullt sätt (eller så är det inte meningsfullt att räkna nyttan) i eurobelopp. Eftersom företagen för det andra kommer att betala en till säkerhetens storklek relaterad kommission för säkerheten, så får de genom sänkningen av kommissionsavgiften en indirekt nytta av att säkerheten sänks. Beroende på hur stor företagets säkerhet är, kan den årliga kostnadsbesparing som företaget får genom storleken på den sänkning som företaget får och kommissionsavgiftens storlek vara uppskattningsvis cirka 2400 euro i medianklassen för den berörda gruppen av företag. Kostnadsbesparingen för de företag som får en sänkning (cirka 20 företag) är uppskattningsvis sammanlagt cirka 32 000-120 000 euro beroende på ovannämnda kostnadsfaktorer.

Enligt förslaget kan en leverantör av kombinerade resetjänster själv hos Konkurrens- och Konsumentverket ansöka om sänkning av den säkerhet som leverantöreren ställt. Om sökanden i sin ansökan visar att sökanden uppfyller de i paragrafen angivna förutsättningarna för sänkning, måste Konkurrens- och Konsumentverket sänka säkerheten. Det är ändamålsenligt att sänkningen sker på ansökan av leverantören av kombinerade resetjänster, eftersom näringsidkaren själv bäst känner till sin ekonomiska situation och kan bedöma om företagsverksamheten uppfyller kriterierna för sänkning. Eftersom sänkningen av säkerheten medför skyldigheter och kostnader för leverantören av kombinerade resetjänster, ska näringsidkaren själv

kunna bedöma de fördelar som näringsidkaren får av sänkningen och de kostnader som sänkningen medför.

Enligt förslaget ansvarar Konkurrens- och konsumentverket för tillsynen över den sänkta säkerheten. Verket övervakar att förutsättningarna för sänkningen av säkerheten uppfylls även efter att den sänkts. I förslaget förutsätts att sådana leverantörer av kombinerade resetjänster vars säkerhet har sänkts i enlighet med förslaget två gånger om året till Konkurrens- och konsumentverket ska lämna en av revisor bestyrkt beräkning av beloppet av eget kapital och en utredning av likviditeten med hjälp av nyckeltalet current ratio samt en tillräckligt grundlig redogörelse för sin verksamhet för att säkerheten ska kunna bedömas.

Ansökan om att säkerheten sänks och skyldigheterna i samband med tillsynen över den sänkta säkerheten medför kostnader för företaget. Kostnaderna uppkommer av att företag för Konkurrens- och konsumentverket måste redogöra för beloppet av eget kapital (soliditet) och sin likviditet samt lämna en beskrivning av sin verksamhet för bedömning av säkerheten, först i samband med sin ansökan och därefter två gånger om året, om sänkningen av säkerheten godkänns. Beräkningen av beloppet av eget kapital ska vara bestyrkt av revisor. Soliditeten och likviditeten ska för varje företag utredas i samband med företagets bokslut en gång om året, så extra kostnader medförs årligen av den andra gången utredningen görs och av revisorns arvode.

Konkurrens- och konsumentverket ska återkalla sänkningen av säkerheten, om leverantören av kombinerade resetjänster inte längre uppfyller de villkor för sänkning av säkerheten som anges i lagen eller om leverantören underlåter att lämna in de upplysningar som nämns i lagen. Då ska näringsidkaren hos Konkurrens- och konsumentverket ställa en sådan tillräcklig säkerhet som verket godkänner.

Enligt företagens uppskattningar ökar arbetet för tillsynen över säkerheten i sig inte i betydande grad företagets kostnader. Enligt uppskattning uppgår arbetstiden för uppgörandet av beräkningen från tre timmar till en arbetsdag. Beräkningen kommer sannolikt att kunna göras som företagets eget arbete. Revisorns arvode är enligt uppskattning 500–1 000 euro per beräkning, beroende på hur omfattande bestyrkandet är.

Med beaktande av de faktorer som anges ovan medförs för de företag (20 st.) som antas ansöka om en sänkning en liten engångskostnad på sammanlagt cirka 3 500 euro och en årligen återkommande kostnad på cirka 19 000 euro.

Sammandrag över de kostnader som medförs för näringsidkare

Paketresedirektivet lämnar utrymme för nationell prövning när det gäller insolvensskyddssystemet. Den av arbets- och näringsministeriet tillsatta arbetsgruppen har gått in för att föreslå ett sådant insolvensskyddssystem som presenteras i denna proposition. Kostnaderna för genomförandet av det systemet har angetts.

Sammanräknat medför lagförslagen för sådana företag i branschen som är skyldiga att ställa säkerhet engångskostnader på uppskattningsvis cirka 190 000-230 000 euro, när lagen trätt i kraft. Dessa kostnader kommer huvudsakligen att gälla nya företag som i och med lagen blir skyldiga att ställa säkerhet. Kostnaderna utgörs i praktiken av fullgörandet av paketresedirektivets krav i fråga om insolvensskydd, dvs. registrering och anskaffning av säkerhet.

När det gäller de årligen återkommande posterna ökar de lagstiftningsrelaterade kostnaderna i branschen uppskattningsvis sammanlagt med cirka 650 000-860 000 euro. I beloppet har be-

aktats de kostnadsökningar som direktivet medför samt kostnadsbesparingar på cirka 100 000-150 000 euro som medförs av nationella författningsändringar. De ändringar som beror på paketresedirektivet medför alltså uppskattningsvis en årlig lagstiftningsrelaterad kostnad på 750 000-1 000 000 euro för företagen i Finland. Dessa kostnader utgörs huvudsakligen av kostnaderna för anskaffning av säkerhet i fråga om företag som har skyldighet att ställa säkerhet (cirka 200 000 euro), ökningen av tillsynsavgifterna (cirka 400 000-500 000 euro) samt insolvensskyddsavgiften (200 000-300 000 euro).

Kostnadsbesparingen på grund av avvecklingen av nationell reglering, 100 000–150 000 euro, uppstår genom att 252 företag som för närvarande är införda i registret avförs ur registret och befrias således från tillsynsavgiften. Detta medför omedelbart en kostnadsbesparing på uppskattningsvis cirka 85 000 euro för företagen i fråga. Den återstående delen av de sänkta lagstiftningsrelaterade kostnaderna till följd av den nationella ändringen är beroende på hur många företag som ansöker om en sådan sänkning av säkerheten som lagförslaget möjliggör och hur stor sänkning de får.

Det är inte möjligt att närmare bedöma de ändringar i fråga om insolvensskydd som beror på paketresedirektivet och medför kostnader för näringsidkare, eftersom det inte går att uppskatta antalet nya näringsidkare som kommer att omfattas av systemet med säkerheter. Detta medför osäkerhet även på statens sida. I framtiden, när det verkliga antalet näringsidkare som är skyldiga att ställa säkerhet blir känt, bedöms situationen och avgifterna på nytt. Tillsyns- och insolvensskyddsavgiften kan sänkas, om situationen i framtiden lämnar möjlighet till det.

4.2 Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Propositionens statsekonomiska konsekvenser gäller det nya reservationsanslaget som tas in i budgetpropositionen och den tillsyns- och insolvensskyddsavgift som samlas in till staten.

Reservationsanslaget

I budgetpropositionen för 2018 har det föreslagits ett nytt treårigt reservationsanslag som uppgår till 1 miljon (moment 32.40.53). Genom detta anslag förbereder man sig på att betala hemtransporter och andra ersättningar som betalas till resenärer i vissa fall. Vid behov är det möjligt att budgetera tilläggsanslag för objektet.

Anslaget kan användas när leverantörer av kombinerade resetjänster som har skyldighet att ställa säkerhet har blivit insolventa. Konkurrens- och konsumentverket kan i händelse av insolvens använda anslaget för betalning av resenärers hemtransporter och andra ersättningar i enlighet med 11 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster. Betalda kostnader för hemtransporter och ersättningar till resenärer ersätts till staten genom den säkerhet som leverantören av kombinerade resetjänster ställer.

Tillsyns- och insolvensskyddsavgiften

Den intäkt som staten får genom den föreslagna tillsyns- och insolvensskyddsavgiften är cirka 1 030 000 euro per år. Tillsynsavgiftens andel kommer att vara cirka 780 000 euro och insolvensskyddsavgiftens andel cirka 250 000 euro. Lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster avses träda i kraft den 1 juli 2018, så intäkten av tillsyns- och insolvensskyddsavgiften kommer år 2018 att vara hälften av hela årsintäkten.

Storleken på insolvensskyddsavgiften har bedömts utifrån de konkurser som inträffat under 2005-2014. Utifrån konkursstatistiken har det beräknats att den förlust som konkurserna föran-

lett för resenärer under 2005-2014 har varit cirka 2 700 000 euro, dvs. cirka 270 000 euro per år. Ordandet av returtransporter har kostat cirka 60 000-600 000 euro/konkurs. Antalet konkurser och storleken på förlusterna varierar enligt den intervall som granskas. Avsikten är att senare granska utvecklingen samt vid behov se över storleken på insolvensskyddsavgiften. Insolvensskyddsavgiftens andel utgör en motvikt till ovannämnda anslag i budgeten, eftersom reservationsanslaget förutsätter att branschen täcker dess uppskattade kostnader genom en årlig skatt.

Tillsyns- och insolvensskyddsavgiften inkomstförs under moment Övriga skatteinkomster (11.19.09) i statsbudgeten.

4.3 Konsekvenser för myndigheterna

Enligt propositionen kommer Konkurrens- och konsumentverkets tillsynsarbete att öka, eftersom paketresedirektivet breddar tillämpningsområdet för den föreslagna lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster. Detta uppskattas öka antalet aktörer som ska övervakas i avsevärd grad. Konkurrens- och konsumentverket blir också tvunget att effektivisera sin tillsyn. Paketresedirektivets krav på att säkerheter ska ställas till fullt belopp medför att tillsynen över att säkerheterna är tillräckliga och över näringsidkarnas ekonomiska läge måste effektiviseras, för att säkerheternas tillräcklighet i varje enskilt fall ska kunna säkerställas. En del extra arbete medförs också av den nya bestämmelse om möjlighet att sänka säkerheten som tagits in i lagen.

Den personalökning som behövs för tillsynsarbetet är uppskattningsvis 3 årsverken. Lönekostnaderna för den personal som utövar tillsyn finansieras genom tillsynsavgiftens andel i ovannämnda tillsyns- och insolvensskyddsavgift. I statsbudgeten ska detta anvisas till Konkurrens- och konsumentverkets omkostnader. Tillsynskostnaderna kommer att vara cirka 780 000 euro per år.

Tillsynsavgiften ska inte längre bestämmas eller samlas in med stöd av arbets- och näringsministeriets förordning om Konkurrens- och konsumentverkets avgiftsbelagda prestationer (1142/2014), som hittills. Tillsynen över paketresor har varit så kallad nettoverksamhet vid Konkurrens- och konsumentverket.

Enligt propositionen ökar Konkurrens- och konsumentverkets administrativa arbete något, eftersom verket utöver tillsynsavgiften som motsvarar den nuvarande kontrollavgiften också bestämmer och samlar in insolvensskyddsavgiften och inkomstför båda avgifterna till staten.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskeden och beredningsmaterial

Arbets- och näringsministeriet tillsatte den 13 maj 2015 en arbetsgrupp med uppdrag att revidera systemet med säkerheter för resebyråer utifrån Konkurrens- och konsumentverkets initiativ. Arbetsgruppen hade till uppgift att utreda olika sätt att utveckla systemet med säkerheter inbegripet det nuvarande systemet med säkerheter samt att skriva sina eventuella förslag i formen av en regeringsproposition.

I arbetsgruppen fanns företrädare för justitieministeriet, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, Konkurrens- och Konsumentverket, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry, Turism- och Restaurangförbundet MaRa rf, Suomen matkatoimistoalan liitto SMAL ry och Finanssiala ry.

Arbetsgruppen sammanträdde 18 gånger och utredde i detalj olika alternativa sätt att ordna kravet på säkerhet enligt lagen om paketreserörelser. Arbetsgruppen övervägde för- och nackdelarna med varje alternativ. I fråga om det gällande systemet konstaterades att systemet inte uppfyller kraven i det nya paketresedirektivet.

Arbetsgruppen granskade bland annat ett alternativ där det införs en obligatorisk försäkring som täcks med företagets försäkringspremier. Det visade sig vara ett problem att ett företags insolvens inte betraktades som en händelse av försäkringskaraktär. Det ansågs sannolikt att försäkringspremierna skulle ha blivit höga, eftersom de skulle ha prissatts på företagsekonomiska grunder. Försäkringsbolagen har ifrågasatt den här sortens försäkringar.

Arbetsgruppen granskade system som baserade sig på fonder av olika slag. Som ett problem förknippat med en egen fond för resebyråbranschen betraktades att modellen inte beaktar faktiska risker för företags insolvens och att kapitalet måste vara tillräckligt stort för att täcka åtminstone en stor aktörs insolvens. Modellen ansågs också kunna ge upphov till hinder för inkomst och konkurrens i branschen, om fonden på marknadsvillkor fattar beslut om vilka som godkänns som medlemmar i fonden. Ett motsvarande projekt har tidigare kraschat på meningsskiljaktigheter inom resebyråbranschen som gällde fondens mål och handlingsätt.

Arbetsgruppen granskade en modell där en egen fond inom branschen kompletteras med tilläggssäkerheter. Problemet med den modellen var att den var komplicerad och att uppgifterna i samband med utbetalning av ersättningar fördelas mellan myndigheter och privata aktörer och anknyter delvis till varandra. Förvaltningen av och tillsynen över modellen skulle fördelas mellan flera myndigheter. Modellen är också förenad med grundlagsrelaterade problem, eftersom ingen annan än en myndighet får bestämma en avgift av skattenatur och eftersom en privat aktör inte kan ta ut en avgift av skattenatur utan vederlag. Avgiftsbeslut kräver också alltid ett myndighetsbeslut och beslutet måste kunna överklagas.

Arbetsgruppen granskade också om det var möjligt med en fond utanför statsbudgeten och en modell där en fond utanför budgeten kompletteras med enskilda säkerheter. Nackdelar med en fond utanför statsbudgeten ansågs vara en tung förvaltning av fonden och kostnaderna för administrationen. Staten förhåller sig negativ till en fond utanför budgeten också därför att det skulle begränsa riksdagens budgetmakt.

Arbetsgruppen beslutade att som utgångspunkt för reformeringen av systemet med säkerheter ta en modell som utgörs av enskilda säkerheter av nuvarande slag som Konkurrens- och konsumentverket administrerar samt ett anslag (treårigt reservationsanslag) som tas in i statsbudgeten och som säkerställer resenärernas hemtransporter och ersättningar som betalas till resenärerna i situationer där säkerheten inte genast kan realiseras eller där säkerheterna inte räcker till för betalningen av ersättningarna.

Motvikten till reservationsanslaget är en insolvensskyddsavgift som är av skattenatur och som resebyråer betalar för paketresor. De goda sidorna med modellen ansågs vara att den är tydlig och att den till stora delar baserar sig på en redan befintlig modell, dvs. säkerheter som redan har föreskrivits i lag. Tillsynen över säkerheterna måste effektiviseras både kvantitativt och kvalitativt, vilket innebär ett tilläggsbehov av tillsynsresurser. Nytt är insolvensskyddsavgiften och anslaget som tas in i statsbudgeten samt näringsidkarens rätt till sänkning av säkerheten under vissa förutsättningar.

Arbetsgruppens enhälliga betänkande lämnades till arbets- och näringsministeriet den 14 juni 2017.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Över utkastet till regeringsproposition begärdes remissyttrande från 34 instanser. 17 av dem avgav utlåtande. Utlåtande lämnades av justitieministeriet, inrikesministeriet, kommunikationsministeriet, finansministeriet, skatteförvaltningen/Enheten för utredning av grå ekonomi, polisstyrelsen, Konkurrens- och konsumentverket, Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry, Suomen Matkatoimistoalan Liitto SMAL ry, Suomen Matkailuorganisaatioiden yhdistys SUOMA ry, Suomen Luonto- ja ohjelmapalveluyrittäjät Sulo ry, Elinkeinoelämän keskusliitto EK och Turism- och Restaurangförbundet MaRa rf, Palvelualojen työnantajat Palta ry, Finanssiala ry Suomen Varustamot ry och Suomen Asianajajaliitto.

Allmänt

Justitieministeriet yttrade sig om omständigheter kring resenärens skydd och fäste vikt vid ändringssökande i enlighet med förvaltningsprocesslagen, besluts verkställbarhet och registrering av personuppgifter. De synpunkter som justitieministeriet framförde beaktades i beredningen.

Finansministeriet hade inte något att anmärka på grundprinciperna i propositionen. De av finansministeriets synpunkter som hänför sig till användningen av det nya anslagsmomentet för hemtransporter av och ersättningar till resenärer har beaktats i beredningen.

Kommunikationsministeriet fäste vikt vid propositionens samband med lagen om transport-service som varit under beredning. Sambandet har beaktats i beredningen i punkten Samband med andra propositioner.

Polisavdelningen vid inrikesministeriet ansåg att de föreslagna reformerna var nödvändiga och ändamålsenliga och ansåg det vara motiverat att polisen inte längre är tillsynsmyndighet enligt förslaget. Polisstyrelsen hade inte något att yttra om propositionen.

Enheten för utredning av grå ekonomi vid Skatteförvaltningen föreslog preciseringar i bestämmelserna om förutsättningar för registrering och bestämmelserna om utlämnande av uppgifter. De föreslagna preciseringarna beaktades i beredningen.

Konkurrens- och konsumentverket ansåg att propositionen var lyckad ur en helhetsbedömning, men fäste vikt vid lagens bestämmelser om myndighetens rätt att få uppgifter och om möjligheten att lämna ut uppgifter samt vid tillsynsresurserna. Synpunkterna har beaktats i beredningen.

Konsumentförbundet understödde propositionen. Elinkeinoelämän keskusliitto EK ansåg det vara bra att registrering som idkare av paketreserörelse enligt förslaget inte längre är en förutsättning för idkande av verksamhet. EK och Turism- och Restaurangförbundet MaRa rf ansåg att tillsynsmyndigheten vid bedömningen av insolvens inte ska tolka begreppet insolvens i allt för omfattande grad, eftersom en situation som gäller företagets solvens kan rätta till sig snabbt. Synpunkten har beaktats i beredningen.

Finanssiala FA ry ansåg att arbetsgruppens förslag var bra i stora drag, men ansåg det beklagligt att kreditgivare enligt förslaget inte har regressionsrätt till ersättning som betalas ur en säkerhet enligt systemet. FA ansåg det viktigt att följa hur de krav som ställs i de nya bestämmelserna, att ersättningar ska betalas effektivt, snabbt och till fullt belopp, uppfylls.

Suomen Asianajaliitto förordade propositionen med vissa preciseringar som gällde att rätten till ersättningar för mottagare av en överförd fordran ska skrivas in i bestämmelsen samt en situation där resenären kan förlora sin rätt till ersättningar för kostnaderna för hemtransporter.

Suomen Luonto- ja ohjelmapalveluyrittäjät Sulo ry ansåg att målet om förbättring av konsumentskyddet var bra, men framförde sin oro för små aktörers ställning i reformen.

Suomen Varustamot ry konstaterade att föreningen motsätter sig att definitionen på paketresor tillämpas på båtresor. I fråga om Suomen Varustamot ry:s ställningstagande kan det konstateras att båtresor under vissa förutsättningar omfattas av tillämpningsområdet för definitionen på paketresa. Vikt fästs bland annat vid om syftet med resan inklusive hytt är att ta resenären från en plats till en annan eller om vistelsen på fartyget i sig har turismvärde för resenärerna och om huvudmålet är rekreation eller att ha semester på fartyget. Båtresor ingick under vissa förutsättningar också i tillämpningsområdet för det upphävda gamla paketresedirektivet.

Tillsyns- och insolvensskyddsavgiften

Elinkeinoelämän keskusliitto EK anser att höjningarna av tillsynsavgifterna har stor inverkan på små aktörer och förbundet anser att tillsynsarbetet inte nämnvärt kommer att öka, varför omnämmandet att arbetet ökar inte är någon särskilt stark grund för att höja tillsynsavgiften. EK ansåg att det inte finns verkliga grunder för den nya procentuella insolvensskyddsavgiften och att det nuvarande systemet är tillräckligt för att garantera en sådan nivå på skyddet som föreskrivs i direktivet.

Turism- och Restaurangförbundet MaRa rf konstaterade att ett system med säkerheter i samband med ordnandet av ett sådant insolvensskydd som avses i direktivet inte får utgöra ett hinder för inträde i branschen eller för expanderings- eller företagsverksamheten. MaRa rf ansåg att de föreslagna höjningarna av tillsynsavgifterna i betydlig grad ökar avgiftsbelastningen för företag. MaRa rf ansåg att insolvensskyddsavgiften inte ska tas ut över huvudet, eller i andra hand att avgiften endast ska betalas av de företag som tillhandahåller tjänster där ansvar för hemtransporter ingår.

Suomen Matkatoimistoalan liitto SMAL ansåg att det föreslagna insolvensskyddssystemet var mycket tungt för företagen och att systemet med säkerheter var överdimensionerat. SMAL godkände en ökning av tillsynen för att det i fortsättningen inte ska uppstå problemsituationer med konkurs. Förbundet godkände också höjningen av tillsynsavgiften under denna förutsättning. SMAL anser att den föreslagna insolvensskyddsavgiften av skattenatur inte är motiverad och godkänner inte den. SMAL framförde också sin oro för tillsynen över de företag som lämnas utanför registret.

Suomen Matkailuorganisaatioiden yhdistys SUOMA ry understödde Suomen matkatoimistoalan liitto SMAL:s utlåtande och påpekade dessutom att större eller mer omfattande säkerheter än i nuläget i avsevärd grad kan försvåra verksamheten i sådana organisationer inom turism som marknadsför och säljer sin region. Säkerheterna kan också utgöra ett hinder för uppkomsten av nya företag.

Suomen Varustamot ry motsatte sig höjningarna av tillsynsavgifterna. När det gäller insolvensskyddsavgiften understödde föreningen tanken om att det är möjligt att sänka insolvensskyddsavgiften, om näringsidkaren har god soliditet.

Palvelualojen työnantajat Palta ry meddelade att de understöder Suomen matkatoimistoalan liitto SMAL ry:s och Elinkeinoelämän keskusliitto EK:s utlåtanden. Palta ry ansåg att de före-

slagna ändringarna i registreringskraven till vissa delar försätter företagen i ojämlig ställning. Palta ry ansåg att systemet med säkerheter är tungt för näringslivet och överdimensionerat, men ansåg att den ökade kontrollen i branschen i allmänhet kan understödjas. Palta ry anser det inte motiverat att insolvensskyddsavgiften blir en del av det nya systemet med säkerheter.

De ändringsförslag och den kritik mot tillsyns- och insolvensskyddsavgiften som framfördes i utlåtandena har inte kunnat beaktas i beredningen. Tillsyns- och insolvensskyddsavgiften är nödvändig för fullgörandet av de skyldigheter som anges i paketresedirektivet. Genom tillsynsavgiften finansieras den tillsyn som Konkurrens- och konsumentverkets utövar över de leverantörer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet. Behovet av tillsynsresurser uppskattas öka av två skäl. För det första uppskattas det att antalet näringsidkare över vilka tillsyn behöver utövas kommer att öka i och med det breddade tillämpningsområdet för paketresedirektivet. För det andra kräver den effektivare nivå på konsumentskyddet som paketresedirektivet förutsätter mer intensifierad tillsyn för att det ska kunna säkerställas att säkerheterna är så träffsäkra som möjligt.

Förutsättningen för det reservationsanslag som tas in i statsbudgeten är att turismbranschen årligen täcker de beräknade kostnaderna genom en skatt. Intagningen av reservationsanslaget i statsbudgeten har å sin sida visat sig nödvändig även i praktiken, för att myndigheten snabbt ska ha tillgång till medel bland annat för att ordna hemtransporter av resenärer samt för att trygga ersättningar som betalas till resenärer i fall där säkerheterna inte räcker till för alla ersättningar. Bedömningen av huruvida säkerheterna är tillräckliga har i praktiken visat sig vara utmanande, eftersom det är karakteristiskt för branschen att volymen i verksamheten varierar bland annat enligt årstiderna. I bedömningen av säkerheter försöker man också undvika överförsäkring. Avgifterna har bedömts så att de motsvarar kostnaderna. Avgifternas storlek kan ses över senare.

6 Samband med andra propositioner

Propositionen har samband med regeringens proposition med förslag till lag om kombinerade resetjänster och lag om ändring av konsumentskyddslagen som ska lämnas samtidigt. Propositionerna har en fast anknytning till varandra, eftersom begreppet kombinerad resetjänst definieras i lagen om kombinerade resetjänster. Utifrån det begreppet bestäms också tillämpningsområdet för lagförslag 1 i denna proposition. På grund av detta bör de föreslagna lagarna behandlas och sättas i kraft samtidigt.

Riksdagen har antagit lagen om transportservice (320/2017), som till största delen träder i kraft den 1 juli 2018. I regeringspropositionen med förslag till lag om kombinerade resetjänster och ändring av konsumentskyddslagen definieras resetjänster, som med undantag för in-kvarteringstjänster är sådana mobilitetstjänster som avses i lagen om transportservice. I förslagets tillämpningsområde hänvisas till tillämpningsområdet för lagen om kombinerade resetjänster och därför har propositionen också samband med lagen om transportservice.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2018 och avses bli behandlad i samband med den. I budgetpropositionen ingår ett nytt reservationsanslag genom vilket hemtransporter av resenärer och ersättningar som betalas till resenärer tryggas i vissa fall. Den intäkt som staten får genom den föreslagna tillsyns- och insolvensskyddsavgiften är cirka 1 miljon euro per år.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafen definieras lagens tillämpningsområde. Enligt 1 mom. i paragrafen tillämpas lagen på tillhandahållande av paketresor och sammalänkade researrangemang som definieras i 1 § i lagen om kombinerade resetjänster (/) och som omfattas av den lagens tillämpningsområde. Den gemensamma benämningen kombinerade resetjänster används om paketresorna och de sammanlänkade researrangemangen. Utanför tillämpningsområdet lämnas resor som varar mindre än 24 timmar och inte innefattar inkvartering över natten och resetjänster som marknadsförs tillfälligt för en begränsad grupp resenärer utan att ekonomisk vinning eftersträvas samt resetjänster som köps på basis av ett allmänt avtal om affärsresor. Tillämpningsområdet omfattar tillhandahållande av kombinerade resetjänster som riktar sig både till Finland och till utlandet. Paketresa definieras i 3 § i lagen om kombinerade resetjänster och sammanlänkat researrangemang i 4 § i den lagen.

Enligt 2 mom. jämföras med tillhandahållande av kombinerade resetjänster tillhandahållande av flygtransporter till konsument i leverantörens namn, om transporten tillhandahålls av någon annan än ett lufttrafikföretag. Tillämpningsområdet omfattar sådana aktörer som endast hyr flygmateriel eller flygmateriel och besättning samt säljer biljetter till sådana flyg i eget namn, men inte själv är lufttrafikföretag (så kallade virtuella flygbolag).

I 3 mom. finns en hänvisning till lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster (/), där det finns bestämmelser om en avgift som tas ut för tillsynen över de säkerheter som leverantörer av kombinerade resetjänster ställer och i händelse av leverantörens insolvens.

2 §. Definitioner. Enligt 1 punkten i paragrafen avses med näringsidkare en fysisk person eller en enskild eller offentlig juridisk person som vid ingående av avtal som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om kombinerade resetjänster agerar för ändamål som faller inom ramen för den egna närings- eller yrkesverksamheten, oavsett om personen agerar i egenskap av researrangör, reseförmedlare, aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang eller i egenskap av resetjänstleverantör. Definitionen motsvarar definitionen i 5 § 2 punkten i lagen om kombinerade resetjänster.

Enligt 2 punkten avses med resenär en person som med en näringsidkare önskar ingå ett avtal som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om kombinerade resetjänster eller som har rätt att resa på grundval av ett sådant avtal. Avtalet kan ha ingåtts av någon annan än resenären eller av en sammanslutning. Resenären kan till exempel vara en anställd i ett företag som deltar i resan på grundval av ett avtal som föreningen ingått. En resenär enligt bestämmelsen kan också vara en person till vilken den som ursprungligen ingått avtalet har överlåtit sin rätt i enlighet med 13 § i lagen om kombinerade resetjänster. Definitionen på resenär har inte begränsats till konsumenter, utan även en annan person, såsom en affärsresenär, kan vara en sådan resenär som avses i bestämmelsen. Om resetjänsten köpts på basis av ett allmänt avtal om affärsresor, tillämpas dock inte denna lag i enlighet med 1 § 1 mom. i förslaget. Definitionen motsvarar definitionen i 5 § 1 punkten i lagen om kombinerade resetjänster.

Enligt 3 *punkten* avses med researrangör en näringsidkare som kombinerar paketresor och säljer eller på annat sätt erbjuder sådana paketresor antingen direkt eller genom en annan näringsidkare eller tillsammans med en annan näringsidkare eller som överför resenärens uppgifter till en annan näringsidkare i enlighet med 3 § 1 mom. 5 punkten i lagen om kombinerade resetjänster. Definitionen motsvarar definitionen i 5 § 3 punkten i lagen om kombinerade resetjänster.

Enligt 4 *punkten* i paragrafen avses med en aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang en näringsidkare som främjar uppkomsten av sådana sammanlänkade researrangemang som avses i 4 § i lagen om kombinerade resetjänster. Med sammanlänkat researrangemang avses minst två olika typer av resetjänster köpta för samma resa eller semester. Dessa resetjänster utgör inte en paketresa och resenären ingår separata avtal med enskilda tjänsteleverantörer, om kombinationen uppfyller de förutsättningar som anges i 4 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om kombinerade resetjänster. En förutsättning är bland annat att en näringsidkare som avses i denna punkt gör det lättare för resenären att välja och betala varje enskild resetjänst vid en kontakt. Ett sammanlänkat researrangemang uppkommer också när en näringsidkare som avses i denna punkt på ett inriktat sätt främjar köpet av minst en kompletterande resetjänst.

Enligt 5 *punkten* avses med reseförmedlare en sådan annan näringsidkare än researrangören som säljer eller på något annat sätt erbjuder paketresor i enlighet med lagen om kombinerade resetjänster som kombinerats av en researrangör. Definitionen motsvarar definitionen i 5 § 4 punkten i lagen om kombinerade resetjänster.

I 6 *punkten* definieras leverantör av kombinerade resetjänster, som är ett övergripande begrepp och innefattar researrangörer, aktörer som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang och sådana i Finland etablerade reseförmedlare som agerar för en sådan utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerad researrangörs räkning som inte själv har ställt en säkerhet i enlighet med paketresedirektivet i en annan EU- eller EES-stat.

Enligt 7 *punkten* avses med insolvens det att resetjänsterna, till följd av likviditetsproblem hos leverantören av kombinerade resetjänster, inte fullgörs, inte kommer att fullgöras eller kommer att fullgöras endast delvis eller när tjänsteleverantörerna kräver att resenärerna betalar för tjänsterna. Den tydligaste situationen med insolvens är konkurs. En leverantör av kombinerade resetjänster kan de facto vara insolvent även i situationer där leverantören inte har försatts i konkurs. Då bedömer Konkurrens- och konsumentverket utifrån ovannämnda omständigheter om näringsidkarens insolvens annars klart och obestritt kan konstateras, eller om det är fråga om att näringsidkaren tillfälligt är insolvent eller har betalningsproblem, och om det är möjligt för näringsidkaren att fortsätta med sin verksamhet. Om Konkurrens- och konsumentverket känner till sådana omständigheter utifrån vilka verket anser att företaget är insolvent, fattar verket beslut i ärendet i enlighet med 11 §. Sådana omständigheter kan vara bland annat inkvarteringar och transporter som plötsligt annullerats. Situationer med skuldsanering jämföras med insolvens, fastän företagets verksamhet fortsätter i och med omstrukturering av skulderna. Näringsidkarens insolvens har realiserats även i en situation där företagets skulder skärs ner i ett rehabiliteringsförfarande som syftar till sanering av företagets ekonomiska situation.

Enligt 8 *punkten* avses med hemtransport transport av resenären till avreseplatsen eller någon annan plats som avtalsparterna har kommit överens om. Definitionen motsvarar 5 § 7 punkten i lagen om kombinerade resetjänster.

2 kap. **Insolvensskydd och säkerheter**

3 §. Ställande av säkerhet. Genom paragrafen genomförs bestämmelserna om insolvensskydd i kapitel V och VI samt artikel 20 i kapitel VII i paketresedirektivet. Insolvensskyddet genomförs så att resetjänsteleverantören ställer en säkerhet som täcker de förskottsbetalningar som gjorts av resenärerna eller för deras räkning och kostnaderna för hemtransporter, om transport har ingått i avtalet.

I bedömningen av förskottsbetalningarna ska beaktas längden på tidsperioden mellan förskottsbetalningarna och de slutliga betalningarna samt paketresan eller det sammanlänkade researrangemanget. Detta innebär att säkerheten ska omfatta en tillräckligt hög procentandel av resetjänsteleverantörens omsättning avseende paketresor och sammanlänkade researrangemang. Storleken på en säkerhet som kan godkännas får till exempel bero på faktorer som typen av paketresor som sålts, transportmedel, resmål samt juridiska restriktioner eller näringsidkarens åtaganden vad gäller storleken på förskottsbetalningar som denne kan godta och tidpunkten för dessa innan paketresan inleds. Även om säkerhetens nödvändiga omfattning kan beräknas på grundval av de senaste affärsuppgifterna, är näringsidkaren skyldig att anpassa insolvensskyddet i fall av ökade risker, inbegripet en betydande ökning av försäljningen av paketresor.

Emellertid bör mycket osannolika risker, t.ex. risken att flera av de största researrangörerna samtidigt blir insolventa, inte behöva tas i beaktande för ett effektivt insolvensskydd, om detta på ett oproportionellt sätt skulle inverka på kostnaden för skyddet och därmed minska dess effektivitet.

Genom *1 mom.* i paragrafen genomförs artikel 17.1 första stycket i direktivet. I momentet föreskrivs att en i Finland etablerad researrangör har skyldighet att ställa en säkerhet som säkerställer återbetalning av förskottsbetalningar som gjorts av resenärer eller för deras räkning till den del som tjänsterna enligt avtalet inte fullgörs till följd av researrangörens insolvens. Om transport av resenären inbegrips i paketreseavtalet, ska säkerheten också täcka hemtransport av resenären, även om det inte tagits ut förskottsavgifter för hemtransporten.

Genom *2 mom.* genomförs bestämmelserna om insolvensskydd som gäller för sammanlänkade researrangemang i artikel 19 i direktivet. I momentet föreskrivs att en i Finland etablerad aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang ska ställa säkerhet för återbetalning av alla betalningar de mottar från resenärer i den mån en resetjänst som utgör en del av ett sammanlänkat researrangemang inte fullgörs till följd av aktörens insolvens. Om aktören ansvarar för transporten av resenärer, ska säkerheten också omfatta resenärens hemtransport, även om det inte tagits ut förskottsavgifter för hemtransporten. På momentet tillämpas i tillämpliga delar artiklarna 17.2-17.5.

Genom *3 mom.* genomförs artikel 17.1 andra stycket och delvis artikel 19.1 i direktivet. I momentet preciseras att direktivets lagstadgade krav i fråga om insolvensskyddet också ska tillämpas på näringsidkare som är etablerade utanför Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Enligt momentet ska en sådan utanför Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerad researrangör som säljer eller erbjuder paketresor för försäljning i Finland eller som annars på något sätt riktar sådan verksamhet till Finland ställa säkerhet enligt 1 och 2 mom. i paragrafen, om den nämnda näringsidkaren inte har ställt säkerhet i enlighet med paketresedirektivet i en annan EU- eller EES-stat. Detsamma gäller också för aktörer som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang i Finland.

Genom 4 mom. genomförs bestämmelserna i artikel 20 i direktivet om särskilda skyldigheter för reseförmedlare, om reseförmedlaren är etablerad utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I momentet föreskrivs att en i Finland etablerad reseförmedlare som agerar för en utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerad researrangörs räkning ska ställa säkerhet både i händelse av sin egen insolvens och i händelse av huvudmannens insolvens i enlighet med 6 § 1 och 2 mom. i paragrafen, om researrangören inte själv har ställt säkerhet i enlighet med artikel 17 i paketresedirektivet. I det fallet tillämpas på reseförmedlaren de skyldigheter som gäller både paketresans fullgörande och insolvensskydd, såvida inte reseförmedlaren visar att researrangören uppfyller kraven i de bestämmelserna.

I 5 mom. föreskrivs att en i 3 § 1-4 mom. i förslaget avsedd säkerhet ska ställas hos Konkurrens- och konsumentverket. Konkurrens- och konsumentverket fattar beslut om godkännande av säkerheten i enlighet med 4 § i förslaget.

4 §. Godtagbar säkerhet. I paragrafen finns bestämmelser om godkännande av den säkerhet som ställs hos Konkurrens- och konsumentverket, behörigheten för den som utfärdar säkerheten samt storleken på säkerheten.

Enligt 1 mom. i paragrafen beslutar Konkurrens- och konsumentverket huruvida säkerheten godkänns. Som säkerhet godkänns en borgen, annan garantiförbindelse eller försäkring. Som säkerhet kan Konkurrens- och konsumentverket godkänna bland annat en bankgaranti eller kreditförsäkring. Med annan garantiförbindelse enligt bestämmelsen avses till exempel ett sådant arrangemang för säkerheten som erbjuds via en fond eller stiftelse som leverantörer av kombinerade resetjänster driver. Dessutom ger bestämmelsen möjlighet att godkänna säkerhetsarrangemang som organisationer i branschen tillhandahåller.

Enligt 1 mom. 1 punkten i paragrafen ska den som utfärdar säkerheten ha sin hemort i en EU- eller EES-stat. Kravet på hemort behövs för att Konkurrens- och konsumentverket de facto ska kunna övervaka utfärdarens solvens och soliditet.

Enligt 1 mom. 2 punkten i paragrafen ska utfärdaren enligt Konkurrens- och konsumentverkets bedömning kunna fullgöra sin betalningsskyldighet. Det har i praktiken visat sig viktigt att bedöma utfärdarens solvens och soliditet, eftersom enbart tillstånd att vara finansiellt institut inom Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet inte ger en tillräcklig bild om det finansiella institutets soliditet. I 1 mom. 1 och 2 punkten i paragrafen ingår förutsättningar som gäller för den som utfärdar säkerheten. Utifrån praktiska erfarenheter är det ändamålsenligt att skriva in dessa i bestämmelsen.

Enligt 1 mom. 3 punkten i paragrafen kan som säkerhet godkännas endast en sådan borgen, annan garantiförbindelse eller försäkring vars ansvarsbelopp kan bedömas räcka till för betalning av de fordringar som avses i 3 § i förslaget. Konkurrens- och konsumentverket bedömer separat för varje näringsidkare huruvida säkerheten är tillräcklig. Bedömningen av säkerhetens storlek grundar sig på en redogörelse som näringsidkaren lämnar till Konkurrens- och konsumentverket. Säkerheten ska vara tillräckligt stor för att omfatta alla förutsebara betalningar som gjorts av resenärer eller för deras räkning avseende kombinerade resetjänster under högsäsong, med beaktande av den period som förflutit från det att betalningarna mottagits till dess att semestern eller resan fullbordats samt vid behov de förutsebara kostnaderna för hemtransporter, oberoende av om förskottsbetalningar av hemtransporterna har gjorts eller inte.

Enligt 2 mom. ska säkerheten vara effektiv och omfatta skäligen förutsebara kostnader, dvs. gjorda förskottsbetalningar och kostnader för hemtransporter. Säkerheten ska vara tillgänglig kostnadsfritt.

Enligt 3 mom. ska en researrangörs insolvensskydd omfatta resenärer oberoende av deras bostadsort och resans avreseort, oberoende av var paketresan eller resetjänsten har sålts och utan hänsyn till i vilken EU- eller EES-stat det organ som ansvarar för insolvensskyddet är beläget.

5 §. Villkor för säkerheten. I paragrafen föreskrivs det om omständigheter som åtminstone ska framgå av villkoren för den säkerhet som avses i 4 § i förslaget. Systemet med säkerheter enligt förslaget baserar sig på enskilda säkerheter som leverantörer av kombinerade resetjänster skaffar på finansmarknaden. Kostnaderna för anskaffning av säkerheter är i stor utsträckning beroende av de villkor som gäller för säkerheterna. Således är det ändamålsenligt att föreskriva om de minimivillkor som gäller för säkerheterna, så att näringsidkare så exakt som möjligt ska få veta anskaffningskostnaderna för säkerheterna.

Enligt 1 punkten i paragrafen ska det av villkoren för säkerheten framgå att Konkurrens- och konsumentverket kan kräva att betalningsförpliktelserna fullgörs genast när leverantören av kombinerade resetjänster blir insolvent. Enligt artikel 17.5 i paketresedirektivet ska återbetalningar för resetjänster som inte har fullgjorts göras utan onödigt dröjsmål på resenärens begäran och därför är det viktigt att säkerheten är tillgänglig så snart som möjligt. Även hemtransporten av resenärer förutsätter att säkerheterna kan realiseras och tas i anspråk snabbt. Om paketresan baserar sig på reguljärflyg där det pris som resenären betalat för resan före resan överförs på transportbolaget, är transportbolaget skyldigt att transportera kunden enligt avtalet.

Enligt 2 punkten ska det av villkoren för säkerheten framgå att säkerheten upphör att gälla tidigast tre månader från den tidpunkt då Konkurrens- och konsumentverket av den som har ställt säkerheten har fått skriftlig anmälan om att den upphör. Avsikten med punkten är att ge Konkurrens- och konsumentverket tillräckligt med tid att reagera på de situationer där den säkerhet som näringsidkaren gett upphör oväntat. Om näringsidkaren ska fortsätta med sin verksamhet, men näringsidkarens säkerhet sägs upp, måste näringsidkaren kunna skaffa en ny säkerhet innan uppsägningstiden går ut. I det fall att näringsidkaren inte kan skaffa en ny säkerhet, ska näringsidkaren upphöra med sin verksamhet eller alternativt ska Konkurrens- och konsumentverket förbjuda näringsidkaren att fortsätta med verksamhet för vilken säkerhet krävs.

Enligt 3 punkten ska det av villkoren för säkerheten framgå att Konkurrens- och konsumentverket kan säga upp säkerheten tre månader efter att Konkurrens- och konsumentverket har konstaterat att den som ställt säkerheten inte kan fullgöra sin betalningsskyldighet. Det är viktigt att följa solvensen hos den som ställt säkerheten, eftersom resenärernas rätt till ersättning till fullt belopp ur säkerheterna i händelse av insolvens måste tryggas. Myndigheten ska kunna reagera om solvensen hos den som ställt säkerheten försämras.

Enligt 4 punkten ska det av villkoren för säkerheten framgå att säkerheten täcker resenärens fordringar som uppkommit under säkerhetens giltighetstid och sådana fordringar som uppkommit innan säkerheten började gälla. Den säkerhet som leverantören av kombinerade resetjänster utfärdat ska täcka alla de fordringar som uppkommit från det att näringsidkaren inledde sin affärsverksamhet tills näringsidkarens verksamhet upphör. En näringsidkare agerar sållan så att det inte sker förändringar i den säkerhet som bestämts för näringsidkaren eller att näringsidkaren under sin verksamhet inte byter det finansiella institut som utfärdar säkerheten. De säkerheter som utfärdas ska bilda en kontinuerlig kedja. Avsikten med kedjan är att inte

någon fordran av en resenär, oberoende av när fordran uppkom, hamnar utanför skyddet. Således ska i situationer där näringsidkaren gör ändringar i säkerheten den ersättande säkerheten också täcka sådana fordringar som uppkommit innan den nya säkerheten började gälla. I annat fall ska näringsidkaren hålla sina tidigare ställda säkerheter i kraft tills näringsidkaren till Konkurrens- och konsumentverket lämnat en utredning om att den säkerhet som ersätts inte längre är förenad med fordringar som ska ersättas.

Enligt 5 punkten ska det i villkoren för säkerheten nämnas att de betalningar som erläggs ur säkerheten avgiftsfritt ska betalas till de bankkonton som Konkurrens- och konsumentverket specificerat. Enligt artikel 17.4 i paketresedirektivet ska säkerheten vara tillgänglig kostnadsfritt, så i de fordringar som betalas till resenärer ur säkerheten får inte ingå avgifter som eventuellt medförs av att säkerheten används. Enligt 10 § 2 mom. i förslaget ska resenären inom en tidsfrist på sex månader hos Konkurrens- och konsumentverket begära att säkerheten tas i anspråk. Därefter meddelar Konkurrens- och konsumentverket bankkontona för mottagarna av betalningarna till den som utfärdat säkerheten.

6 §. Ömsesidigt erkännande av insolvensskydd. Genom paragrafen genomförs bestämmelserna i artikel 18 i direktivet om ömsesidigt erkännande av insolvensskyddet. Den fria rörligheten för tjänster och etableringsfriheten förutsätter att EU- och EES-staterna i fråga om researrangörer eller aktörer som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang erkänner insolvensskyddet enligt lagstiftningen i den medlemsstat där researrangören eller aktören är etablerad.

Enligt paragrafen är en i en annan EU- eller EES-stat än Finland etablerad researrangör eller aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang som säljer eller erbjuder paketresor för försäljning i Finland eller som på något sätt riktar sådan verksamhet till Finland, skyldig att ställa säkerhet i enlighet med lagstiftningen i sitt etableringsland. Detsamma gäller också för aktörer som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang i Finland.

7 §. Sänkning av säkerheten. I paragrafen finns det bestämmelser om förfarande för sänkning av säkerheten, förutsättningar för sänkning av säkerheten och storleken på den sänkta säkerheten. Säkerheten ställs för den händelse att leverantören av kombinerade resetjänster blir insolvent. När de villkor som anges i paragrafen uppfylls, har näringsidkaren rätt att få säkerheten sänkt i en situation där risken för att näringsidkaren blir insolvent är liten.

Enligt 1 mom. i paragrafen kan en leverantör av kombinerade resetjänster ansöka om sänkning av den säkerhet som leverantören ställer hos Konkurrens- och Konsumentverket. Om sökanden i sin ansökan visar att sökanden uppfyller de i paragrafen angivna förutsättningarna för sänkning av säkerheten, måste Konkurrens- och Konsumentverket sänka säkerheten. Det är ändamålsenligt att sänkningen sker på ansökan av leverantören av kombinerade resetjänster, eftersom näringsidkaren själv bäst känner till sin ekonomiska situation och kan bedöma om företagsverksamheten uppfyller kriterierna för sänkningen. Eftersom sänkningen av säkerheten medför skyldigheter och kostnader för leverantören av kombinerade resetjänster, ska leverantören själv kunna bedöma de fördelar som leverantören får av sänkningen och de kostnader som sänkningen medför. Leverantören av kombinerade resetjänster ska uppfylla alla villkor som nämns i 1 mom. 1–3 punkten i paragrafen för att få dra nytta av att säkerheten sänks. Risken för insolvens för leverantören av kombinerade resetjänster bedöms genom att förhållandet mellan leverantörens eget kapital och resenärernas fordringar samt leverantörens likviditet granskas.

I 1 mom. *1 punkten* i paragrafen föreskrivs om bedömningen av huruvida företaget har tillräckligt mycket kapital för att klara av sina skulder, dvs. resenärernas fordringar. Enligt punkten ska det egna kapitalet hos leverantören av kombinerade resetjänster överstiga värdet av den säkerhet som myndigheten ålagt leverantören. Säkerhetens värde bestäms så att säkerheten räcker till för att betala de fordringar av resenärer som nämns i 3 §. På detta sätt får man en sådan bild av det ekonomiska läget hos leverantören av kombinerade resetjänster där branschens särdrag beaktas.

I 1 mom. *2 punkten* i paragrafen föreskrivs om företagets likviditet. Enligt punkten ska värdet av omsättnings- och finansieringstillgångarna hos leverantören av kombinerade resetjänster ha varit lika stort eller större än det främmande kapitalet enligt bokslutet. Bokslutet ska vara fastställt, om det är möjligt. Kravet ska uppfyllas både under den räkenskapsperiod då ansökan görs och under de två föregående räkenskapsperioderna. Som nyckeltal för likviditet används det så kallade current ratio-värdet, som mäter företagets möjlighet att klara av sina kortfristiga skulder med sina finansiella tillgångar och omsättningstillgångar. Företagets bokslut visar värdet av omsättningstillgångarna och de finansiella tillgångarna och beloppet av kortfristigt främmande kapital. Företagets likviditet måste godkännas, när relationstalet mellan de nämnda posterna är minst ett.

I 1 mom. *3 punkten* i paragrafen föreskrivs det om huruvida leverantören av kombinerade resetjänster har skött sina förpliktelser gentemot samhället. För att leverantören av kombinerade resetjänster ska få dra nytta av sänkningen av säkerheten förutsätts att leverantören under de senaste fem räkenskapsperioderna inte upprepade gånger eller i betydande grad har försummat att fullgöra sina skyldigheter som hänför sig till skatter, lagstadgade pensionsavgifter, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringspremier samt avgifter som tullen tar ut. Vikt ska fästas vid om försummelseorna upprepats samt i fråga om skatter och avgifter vid eurobeloppet.

I 2 mom. i paragrafen föreskrivs det om hur mycket säkerheten kan sänkas. Säkerheten kan minskas med det eurobelopp som det egna kapitalet hos leverantören av kombinerade resetjänster överstiger den ålagda säkerheten. Om säkerheten till exempel är 50 000 euro och det egna kapitalet 75 000 euro, kan säkerheten sänkas med 25 000 euro. Den sänkta säkerheten ska dock alltid utgöra minst 50 procent av beloppet av den godkända säkerheten.

8 §. Tillsyn över den sänkta säkerheten. I 1 mom. i paragrafen föreskrivs om tillsyn över den sänkta säkerheten. Konkurrens- och konsumentverket övervakar att förutsättningarna för sänkning av säkerheten, som anges i 7 § i förslaget, uppfylls även efter sänkningen. Enligt 1 mom. ska sådana leverantörer av kombinerade resetjänster vars säkerhet har sänkts i enlighet med 7 § i förslaget två gånger om året till Konkurrens- och konsumentverket lämna en av revisor bestyrkt beräkning av beloppet av eget kapital och en utredning av likviditeten med hjälp av current ratio-nyckeltalet samt en motiverad redogörelse för sin verksamhet för att den säkerhet som avses i 3 § ska kunna bedömas. Utöver den skyldighet som föreskrivs i 19 § i förslaget ska en näringsidkare som får en sänkning av säkerheten lämna in uppgifter om sitt ekonomiska läge en gång om året. Det är nödvändigt att följa upp företagets ekonomiska läge två gånger om året, eftersom det är karakteristiskt för branschen att försäljningsvolymerna kan variera avsevärt till och med månadsvis.

Enligt 2 mom. i paragrafen ska Konkurrens- och konsumentverket återkalla sänkningen av säkerheten i enlighet med 7 § i förslaget, om leverantören av kombinerade resetjänster underlåter att lämna in de upplysningar som nämns i 1 mom. eller om leverantören inte längre uppfyller de villkor som anges i 7 § 1 mom. i förslaget.

9 §. Konstaterande av insolvens och användning av säkerheten. I paragrafen föreskrivs om konstaterande av att leverantören av kombinerade resetjänster är insolvent samt om användning av säkerheten för ersättningar som betalas till resenärer och för hemtransporter på det sätt som avses i 3 § i förslaget. Konkurrens- och konsumentverket ska konstatera att leverantören av kombinerade resetjänster är insolvent och fatta beslut om insolvens innan verket fattar beslut om användning av säkerheten. Begreppet insolvens har definierats i 2 § 7 punkten i förslaget. På beslutet om insolvens och beslutet om användning av säkerheten tillämpas bestämmelserna i förvaltningslagen (434/2003) bland annat när det gäller hörande av berörda parter och delgivning av beslut.

10 §. Betalning av fordringar till resenärer samt ordnande av hemtransporter. Enligt 1 mom. i paragrafen betalas ur säkerheten till resenärerna de förskottsbetalningar som de gjort till leverantören av kombinerade resetjänster, när tjänster enligt avtalet inte fullgörs på grund av att leverantören är insolvent. Resenärer kan ges ersättning för inkvarteringskostnader i situationer där resenären blir tvungen att betala nödvändiga och skäliga extra kostnader för inkvartering före hemtransporten. Ur säkerheten betalas också kostnaderna för hemtransporter för resenärer, om transporter ingår i avtalet.

I 2 mom. föreskrivs om en tidsfrist inom vilken en resenär ska ansöka om ersättning. Resenären ska hos Konkurrens- och konsumentverket yrka på användning av säkerheten för betalning av sin fordran inom sex månader från den dag då resenären fick ta del av det beslut där Konkurrens- och konsumentverket konstaterade att leverantören av kombinerade resetjänster är insolvent i enlighet med 9 §. Konkurrens- och konsumentverket delger resenären beslutet om insolvens som offentlig delgivning enligt 62 § i förvaltningslagen.

Enligt 3 mom. ordnar Konkurrens- och konsumentverket vid behov hemtransporten av resenärerna och betalar transportkostnaderna ur säkerheterna. I praktiken kan Konkurrens- och konsumentverket till exempel ordna hyring av flygplan och andra behövliga åtgärder med hjälp av vilka resenärer som blivit kvar i resmålen kan tas hem. Konkurrens- och konsumentverket ska delge uppgifterna och instruktionerna om ordnandet av hemtransporten resenärerna personligen. Delgivningen ska ske utan dröjsmål efter att leverantören av kombinerade resetjänster konstaterats vara insolvent. Om Konkurrens- och konsumentverket inte har tillgång till en resenärs kontaktinformation, ska verket publicera upplysningar om hemtransporten på sin webbplats eller på ett motsvarande sätt som är lättillgängligt för allmänheten.

Enligt 4 mom. har en resenär inte rätt till ersättning med stöd av denna lag, om fordringar som säkerställts genom en säkerhet enligt 3 § återbetalas med stöd av någon annan lag eller något annat avtal. I händelse av insolvens kan resenären också ha någon annan som är skyldig att återbetala förskottsbetalningar som resenären gjort. En sådan situation kan uppstå till exempel när resenären har betalat sin resa med kreditkort. I dessa situationer har resenären rätt att ansöka om ersättning på två ställen, dvs. hos kreditgivaren och den säkerhet som ställts med stöd av denna lag. Enligt högsta förvaltningsdomstolens beslut (HFD 2015:236) har en säkerhet som ställts med stöd av lagen om paketreserörelser ställts för att trygga fordringar av de resenärer som nämns i lagen om paketreserörelser och inte för att skydda en realiserad risk i affärsverksamheten. Om resenären således får ersättning annanstans i från, förlorar resenären och eventuella mottagare av en överförd fordran sin rätt att ansöka om ersättning ur säkerheten. Den föreslagna lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster ersätter lagen om paketreserörelser.

Enligt 4 mom. har resenären inte heller rätt till ersättning för hemtransporter enligt denna lag, om resenären utan grundad anledning låter bli att följa de instruktioner som Konkurrens- och konsumentverket gett om hemtransporterna. En resenär som till exempel köper ett eget retur-

flyg i stället för den ordnade samtransporten kan inte få ersättning för det själv köpta flyget, eftersom hemtransport redan ordnats för resenären. Om resenären har en grundad anledning till sitt agerande, förlorar resenären inte sin rätt till ersättning. En grundad anledning kan föreligga till exempel när resenären inte har fått besked om den hemtransport som Konkurrens- och konsumentverket ordnat, eller om resenären på grund av orsaker som är relaterade till trafik eller avstånd inte hinner i tid till det ordnade returflyget. Konkurrens- och konsumentverket bedömer om den angivna orsaken är godtagbar. Resenären ska försöka hålla de kostnader som han eller hon föranleder så låga som möjligt.

11 §. Betalning av hemtransporter och fordringar av statens medel. I 1 mom. i paragrafen finns bestämmelser om när kostnader för hemtransporter och andra fordringar som betalas till resenärer kan betalas av statens medel. Enligt direktivet ska insolvensskyddet göras tillgängligt så snart resetjänsterna, till följd av arrangörens likviditetsproblem, inte fullgörs. Snabbt genomförande av hemtransporter för resenärer och återbetalningar för resetjänster som inte har fullgjorts utan onödigt dröjsmål på resenärens begäran ska säkerställas. Säkerheterna är i regel bankgarantier och det kan vara problematiskt att realisera dem snabbt. För att säkerställa snabba hemtransporter och tillräckligt snabb återbetalning av gjorda betalningar tas det i statsbudgeten in ett nytt reservationsanslag som Konkurrens- och konsumentverket inom ramen för budgeten kan använda för betalning av hemtransporter och återbetalning av gjorda betalningar. Återbetalningar av betalningar som resenärer gjort kan inom ramen för budgeten betalas av statens medel även i fall där den ställda säkerheten inte räcker till för betalning av alla fordringar eller om betalningen av resenärernas fordringar skulle fördröjas onödigt efter det att resenären lämnat begäran om ersättning på grund av att realiseringen av säkerheter inte är möjlig inom skälig tid.

Det föreslås att det i statsbudgeten tas in ett reservationsanslag där det reserveras 1 miljon euro för betalning av de nämnda kostnaderna. Om ersättningsbehovet ett år överstiger det anslag som reserverats under momentet, är det möjligt att höja beloppet i en tilläggsbudget.

Samtidigt med detta förslag föreslås att en lag om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster ska träda i kraft. Av näringsidkare som omfattas av tillämpningsområdet för detta förslag tas det i händelse av insolvens ut en insolvensskyddsavgift som uppgår till cirka 250 000 euro årligen. Det första året tas det dock ut cirka 125 000 euro, eftersom lagen träder i kraft den 1 juli 2018. Insolvensskyddsavgiften uppgår till 0,024 procent av näringsidkarens omsättning i försäljningen av kombinerade resetjänster under den föregående avslutade räkenskapsperioden.

Enligt 2 mom. i paragrafen ersätts kostnaderna för hemtransporter och ersättningar som betalats till resenärer till staten genom säkerheterna.

12 §. Skyldighet att anmäla ändringar som påverkar säkerheten. I paragrafen föreskrivs om anmälningsplikt för leverantören av kombinerade resetjänster i situationer där verksamhetens art eller omfattning förändras. Uppkomsten av anmälningsplikten förutsätter dessutom att ändringen kan påverka skyldigheten att ställa säkerhet, säkerhetens storlek eller godkännandet av säkerheten. Bestämmelsen gäller både sådana leverantörer av kombinerade resetjänster vars verksamhet inte förutsätter ställande av säkerhet och sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som redan har ställt säkerhet. Om det hos den först nämnda näringsidkaren sker sådana förändringar i näringsverksamhetens art eller omfattning som kan påverka skyldigheten att ställa säkerhet, ska Konkurrens- och konsumentverket underrättas om saken. Om det hos en sådan leverantör av kombinerade resetjänster som redan ställt säkerhet sker till exempel sådana förändringar i verksamhetens omfattning utifrån vilka den ställda säkerheten inte längre är tillräcklig eller godtagbar, ska näringsidkaren underrätta Konkurrens- och konsumentverket

om saken. I 22 § i förslaget föreskrivs om tvångsmedel mot sådana näringsidkare som inte iakttar bestämmelserna om ställande av säkerhet eller anmälningsplikten i fråga om säkerheten i denna paragraf.

3 kap. Registrering av dem som är skyldiga att ställa säkerhet

13 §. *Register över dem som är skyldiga att ställa säkerhet samt registeranmälan.* I paragrafen föreskrivs om det register som förs över de leverantörer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet.

Enligt 1 mom. i paragrafen är Konkurrens- och konsumentverket registermyndighet. Verket för register för att kunna utföra sina uppgifter som anges i den föreslagna lagen. I registret införs sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som enligt 3 § i förslaget är skyldiga att ställa säkerhet. Registret över leverantörer av kombinerade resetjänster är offentligt.

I 2 mom. i paragrafen föreskrivs om anmälningsplikt. Enligt förslaget har näringsidkare som har för avsikt att tillhandahålla kombinerade resetjänster och som är skyldiga att ställa säkerhet skyldighet att göra registeranmälan hos Konkurrens- och konsumentverket. Anmälan ska innehålla de uppgifter som avses i 15 § 1 mom. 1-6 punkten i förslaget. Till anmälan ska dessutom fogas ett utdrag ur handelsregistret eller något annat motsvarande offentligt register, en utredning över att registreringsavgiften har betalats och en motiverad redogörelse för verksamheten för bedömningen av säkerhetens storlek. Med motiverad redogörelse avses ett utdrag ur bokföringen som i enlighet med 25 § 3 mom. i förslaget har ordnats så att gjorda förskottsbetalningar i realtid framgår av bokföringen. Enligt 25 § 2 mom. i förslaget ska till den ovan nämnda redogörelsen fogas ett utlåtande av en revisor, där revisorn bestyrker att de uppgifter som lämnas i redogörelsen är riktiga.

14 §. *Förutsättningar för registrering.* I paragrafen föreskrivs om förutsättningar för registrering i fråga om dem som är skyldiga att ställa säkerhet. Om förutsättningarna uppfylls ska Konkurrens- och konsumentverket införa den som begär registrering i registret över dem som är skyldiga att ställa säkerhet. Syftet med de föreslagna förutsättningarna är att öka tillförlitligheten hos dem som tillhandahåller kombinerade resetjänster och förbättra resenärernas ekonomiska trygghet. Enligt 1 punkten i paragrafen förutsätter registrering att anmälaren fullgjort skyldigheten att ställa säkerhet enligt 3 § i förslaget. Säkerheten ska vara godkänd av Konkurrens- och konsumentverket.

Enligt 2 punkten i paragrafen får anmälaren inte vara försatt i konkurs. Om anmälaren är en fysisk person, ska han eller hon ha uppnått myndighetsåldern. Anmälaren får inte heller vara en person som har fått sin handlingsbehörighet begränsad. Konkurrens- och konsumentverket kan i samband med registreringen i konkurs- och företagssaneringsregistret kontrollera om anmälaren har försatts i konkurs. Enligt 67 § 4 mom. i lagen om förmyndarverksamhet har Konkurrens- och konsumentverket rätt att få uppgifter ur registret över förmyndarskapsärenden.

Enligt 3 punkten i paragrafen förutsätts att anmälaren har fullgjort sina offentliga skyldigheter. En förutsättning för registreringen är att anmälaren under de tre föregående åren inte upprepade gånger eller i betydande grad har försummat att betala skatter eller lagstadgade pensionsavgifter, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringspremier samt avgifter som tullen tar ut. Huruvida försummelserna upprepats och vilket belopp det är fråga om ska bedömas på samma sätt som enligt 7 § 1 mom. 3 punkten i förslaget. Avsikten med detta villkor är att förbättra tillförlitligheten hos leverantörer av kombinerade resetjänster och bidra till att bekämpa grå ekonomi.

15 §. *Uppgifter som införs i registret och anmälan om ändringar.* I 1 mom. i paragrafen föreskrivs om de uppgifter som ska antecknas i registret. Enligt 1 punkten i momentet antecknas i registret en fysisk persons fullständiga namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsedatum samt firma, eventuella bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning samt kontaktuppgifter.

Enligt 2 punkten i momentet antecknas i registret en juridisk persons firma, eventuella bifirma, företags- eller organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning samt kontaktuppgifter.

Enligt 3 punkten i momentet antecknas i registret ett marknadsföringsnamn som en fysisk eller en juridisk person använder. Näringsidkare använder ofta inofficiella marknadsföringsnamn i sin marknadsföring. Användningen av dem kan orsaka förväxling, eftersom resenärer kan söka registeruppgifter om näringsidkaren med marknadsföringsnamnet och inte den officiella firman eller bifirman. Antecknandet av marknadsföringsnamnet i registret gör det lättare för resenärer att hitta de rätta uppgifterna i registret.

Enligt 4 punkten i momentet antecknas i registret uppgift om huruvida den som är skyldig att ställa säkerhet är researrangör, reseförmedlare för en researrangör som är etablerad utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang. Utifrån uppgifterna kan resenären i det officiella registret kontrollera i vilken egenskap näringsidkaren är verksam i branschen.

Enligt 5 punkten i momentet antecknas i registret uppgift om huruvida näringsidkaren tillhandahåller flygtransporter i enlighet med 1 § 2 mom. i förslaget.

Enligt 6 punkten i momentet antecknas i registret vem som har utfärdat säkerheten och säkerhetens ansvarsbelopp. Uppgifterna är till nytta för både Konkurrens- och konsumentverket i dess tillsynsuppgift och resenärerna när de kontrollerar om researrangören är tillförlitlig.

Enligt 7 punkten i momentet antecknas i registret registerbeteckning för den som registreras och datum för registreringen.

Enligt 8 punkten i momentet antecknas i registret skälet till och tidpunkten för avförande ur registret, när Konkurrens- och konsumentverket har fattat beslut om avförande ur registret med stöd av 17 § i förslaget.

Enligt 2 mom. i paragrafen ska det i registret antecknas uppgifter om dem som med stöd av 22 § 1 mom. i förslaget har meddelats förbud mot att tillhandahålla kombinerade resetjänster eller att fortsätta tillhandahålla kombinerade resetjänster utan godtagbar säkerhet, om det krävs säkerhet för att bedriva verksamheten. Uppgifterna ska dock strykas ur registret när tre år har förflutit från utgången av det år då förbudet meddelades. Avsikten med antecknandet av förbudet är att effektivisera iakttagandet av lagen och tillsynen över iakttagandet.

Enligt 3 mom. i paragrafen ska den som är införd i registret utan dröjsmål anmäla ändringar i registeruppgifterna till Konkurrens- och konsumentverket. En ändringsanmälan ska innehålla en av revisor bestyrkt redogörelse för de ersättningsanspråk av resenärer och andra betalningsförpliktelser som kan komma att fullgöras ur säkerheten, om anmälan gäller upphörande med att tillhandahålla kombinerade resetjänster.

16 §. *Utlämnande av uppgifter ur registret.* I paragrafen finns bestämmelser om utlämnade av registeruppgifter. De föreslagna bestämmelserna syftar till att uppgifter om sådana leverantö-

rer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet är lättillgängliga för alla. Resenärer ska ha möjlighet att kontrollera researrangörens uppgifter och tillförlitlighet innan ett avtal ingås. På grund av detta anses det nödvändigt att registeruppgifter får lämnas ut i form av en utskrift eller göras allmänt tillgängliga via ett elektroniskt datanät eller annars lämnas ut i elektronisk form.

I registret införs också personuppgifter om fysiska personer, såsom namn och personbeteckning. Registret över dem som är skyldiga att ställa säkerhet är alltså delvis ett personregister. Enligt 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får personuppgifter ur en myndighets personregister lämnas ut i form av en utskrift eller i elektronisk form endast om mottagaren enligt personuppgiftslagen har rätt att behandla de begärda personuppgifterna. Uppfyllandet av ett sådant villkor kan inte tillämpas när uppgifter lämnas ut via ett elektroniskt datanät. Begränsningen behöver inte heller genomförs med tanke på integritetsskyddet, om registrerade personers personbeteckningar inte lämnas ut via det elektroniska datanätet.

Enligt förslaget är det tillåtet att lämna ut personuppgifter i form av en utskrift eller göra personuppgifter allmänt tillgängliga via ett elektroniskt datanät eller annars lämna ut personuppgifter i elektronisk form. Personbeteckning får dock lämnas ut endast som uppgiften lämnas ut i form av en utskrift eller en teknisk upptagning. Då förutsätts för utlämnandet att mottagaren har rätt att behandla personbeteckningar med stöd av 13 § i personuppgiftslagen eller med stöd av någon annan lag.

17 §. *Avförande ur registret.* Enligt paragrafen ska Konkurrens- och konsumentverket avföra en leverantör av kombinerade resetjänster ur registret, om de förutsättningar för registrering som anges i 14 § inte längre finns. Konkurrens- och konsumentverket ska avföra en registrerad ur registret till exempel när den säkerhet som näringsidkaren ställt inte längre kan godkännas eller om det framgår att näringsidkaren upprepade gånger eller i betydande grad har försummat att betala skatter eller andra avgifter som anges i 14 § 3 punkten i förslaget under de tre föregående åren. Ur registret ska också avföras sådana näringsidkare som har upphört med sin verksamhet. Innan beslut om avförande ur registret fattas ska Konkurrens- och konsumentverket höra näringsidkaren i enlighet med 34 § i förvaltningslagen.

4 kap. **Tillsyn och tvångsmedel**

18 §. *Tillsyn.* Enligt paragrafen utövar Konkurrens- och konsumentverket och regionförvaltningsverken tillsyn över att den föreslagna lagen följs. Tillsynen gäller iakttagandet av bestämmelserna om skyldighet att ställa säkerhet. Konkurrens- och konsumentverket övervakar i första hand att de ställda säkerheterna är tillräckliga och träffsäkra, inbegripet de sänkta säkerheterna. Regionförvaltningsverket övervakar till exempel genom kontrollkampanjer att alla näringsidkare som är skyldiga att ställa säkerhet fullgör sin skyldighet.

19 §. *Tillsynsmyndighetens rätt att få information.* I 1 mom. i paragrafen föreskrivs att leverantörer av kombinerade resetjänster trots sekretessbestämmelserna har skyldighet att på begäran till Konkurrens- och konsumentverket samt regionförvaltningsverket lämna de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för tillsynen. Även om handlingarna eller uppgifterna innehåller till exempel affärs- eller yrkeshemligheter, ska handlingarna och uppgifterna lämnas till tillsynsmyndigheterna, om de är nödvändiga för tillsynen.

Enligt 2 mom. i paragrafen ska leverantörer av kombinerade resetjänster till Konkurrens- och konsumentverket lämna ett fastställt bokslut inom en månad från fastställandet av bokslutet. I samband med bokslutet ska det också lämnas in av revisor bestyrkta uppgifter om arten och

omfattningen av de kombinerade resetjänster som tillhandahållits under den avslutade räkenskapsperioden för bedömningen av säkerheten. Med dessa uppgifter avses bland annat omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster och förskottsavgifter som tagits ut av resenärer.

Konkurrens- och konsumentverket behöver utöver ovannämnda handlingar även andra uppgifter för att bedöma om säkerheten är tillräcklig. Därför ska leverantörer av kombinerade resetjänster lämna en motiverad redogörelse för sin verksamhet inom de tidsfrister som Konkurrens- och konsumentverket satt ut. Utifrån redogörelsen kan Konkurrens- och konsumentverket bedöma om det skett sådana förändringar i näringsidkarens verksamhet som påverkar säkerhetsbeloppet.

20 §. Rätt att få uppgifter av myndigheter. Enligt paragrafen har Konkurrens- och konsumentverket och regionförvaltningsverket, trots sekretessplikten och andra begränsningar som gäller rätten att få uppgifter, rätt att av andra myndigheter och dem som sköter offentliga uppdrag avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen. Tillsynsmyndigheten har dessutom ovan nämnda rätt att få uppgifter som är nödvändiga för utredning av förutsättningarna för registrering enligt 14 § och förutsättningarna för avförande ur registret enligt 17 § i förslaget. Enligt paragrafen kan uppgifterna lämnas till tillsynsmyndigheterna också med hjälp av en teknisk anslutning eller annars på elektronisk väg. Det sist nämnda behövs i synnerhet för att säkerställa att tillsynsmyndigheterna kan dra nytta av fullgöranderapporter som Enheten för utredning av grå ekonomi utarbetar.

21 §. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. I paragrafen föreskrivs om ett undantag som gäller tillsynsmyndighetens sekretessplikt. De mest centrala sekretessbestämmelserna ingår i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Med stöd av paragrafen har Konkurrens- och konsumentverket och regionförvaltningsverket rätt att till andra myndigheter eller aktörer som sköter offentliga uppdrag lämna ut sådana uppgifter som enligt bestämmelser är sekretessbelagda till skydd för affärs- eller yrkeshemligheter eller till skydd för näringsidkarnas ekonomiska intressen, för skötseln av myndighetens eller aktörens uppgifter. Det förutsätts att erhållandet av uppgifterna är nödvändigt för att myndigheten eller den som sköter ett offentligt uppdrag ska kunna utföra sina uppgifter. Sekretessbelagda uppgifter kan också lämnas ut till åklagar- och polismyndigheter för utredning av brott eller väckande av åtal.

22 §. Tvångsmedel. I paragrafen finns bestämmelser om tvångsmedel. Enligt 1 mom. i paragrafen ska Konkurrens- och konsumentverket förbjuda en näringsidkare att tillhandahålla kombinerade resetjänster enligt den föreslagna lagen, om en näringsidkare som är skyldig att ställa säkerhet inte alls har ställt en sådan säkerhet som avses i 3 § i förslaget. Ett beslut om förbud ska meddelas även i en situation där den ställda säkerheten inte längre uppfyller kriterierna för godtagbarhet i 4 §.

Enligt 2 mom. kan Konkurrens- och konsumentverket uppmana en leverantör av kombinerade resetjänster att inom en utsatt tid fullgöra sin skyldighet i situationer där näringsidkaren försummar skyldigheten att anmäla ändringar som kan påverka säkerheten enligt 12 § i förslaget, registeranmälan enligt 13 § 2 mom., skyldigheten att lämna in handlingar enligt 19 § eller iakttagandet av bestämmelserna om revisor och bokföring i 25 §.

Enligt 3 mom. kan Konkurrens- och konsumentverket förena ett förbud eller en uppmaning som avses i paragrafen med vite. Vitet döms ut av den myndighet som förelagt vitet, dvs. Konkurrens- och konsumentverket. I övrigt iaktas om föreläggande och utdömande av vite vad föreskrivs i viteslagen (1113/1990). Hänvisningen gäller också vitets storlek. Enligt 8 § i viteslagen ska vitesbeloppet bestämmas med beaktande av huvudförpliktelsens art och omfatt-

ning, den förpliktades betalningsförmåga och övriga omständigheter som inverkar på saken. Vitesbeloppet påverkas således åtminstone av omfattningen av den bedrivna näringsverksamheten och omsättningens storlek samt av hur näringsidkaren förhåller sig till de uppmaningar som tillsynsmyndigheten tidigare gjort med stöd av den föreslagna lagen. I 23 § i viteslagen föreskrivs om delgivning av ett förbud som förenats med vite. Det mest ändamålsenliga delgivningssättet torde oftast vara mottagningsbevisförfarande. Konkurrens- och konsumentverket kan i sitt beslut för näringsidkaren sätta ut en tidsfrist inom vilken näringsidkaren ska genomföra de ändringar som krävs i beslutet om förbud.

Konkurrens- och konsumentverket har prövningsrätt i fråga om huruvida det ska ingripas i tillhandahållande av kombinerade resetjänster som idkas utan säkerhet eller utan godtagbar säkerhet genom ett förbud som förenats med vite eller huruvida det finns skäl att föra ärendet för undersökning som en eventuell förseelse enligt 30 kap. 3 b § i strafflagen.

23 §. Tvångsmedel i vissa gränsöverskridande fall. Enligt paragrafen kan Konkurrens- och konsumentverket tillgripa tvångsmedel enligt 22 § i förslaget även på ansökan av en sådan utländsk myndighet eller organisation som antecknats i förteckningen enligt artikel 4.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/27/EG, om en leverantör av paketresor och sammanlänkade researrangemang bedriver verksamhet i Finland utan sådan säkerhet som avses i 3 § i förslaget.

24 §. Inledande av ett förbuds föreläggande utomlands. Till paragrafen har av informationsskäl tagits in en hänvisningsbestämmelse till lagen om gränsöverskridande förbuds förfarande, där det finns bestämmelser om Konkurrens- och konsumentverkets rätt att inleda förbuds föreläggande i en annan EU- eller EES-stat.

5 kap. Särskilda bestämmelser

25 §. Revisor och bokföring. I paragrafen föreskrivs om revisor och ordnande av bokföring. Enligt 1 mom. i paragrafen ska en leverantör av kombinerade resetjänster som ska ställa säkerhet enligt 3 § i förslaget ha en revisor som avses i revisionslagen (1141/2015). Eftersom den i momentet föreskrivna skyldigheten att utse en revisor är strängare än vad som föreskrivs i revisionslagen, nämns det för tydlighetens skull i bestämmelsen att en leverantör av kombinerade resetjänster som avses i momentet ska ha en godkänd revisor, även om leverantören inte skulle omfattas av revisionsskyldighet enligt revisionslagen.

Till de utredningar, beräkningar och uppgifter som enligt 8 § och 19 § ska lämnas till Konkurrens- och konsumentverket ska enligt 2 mom. i paragrafen fogas ett sådant utlåtande av en revisor som avses i 1 mom. Revisorn bestyrker i sitt utlåtande att utredningarna, beräkningarna och de övriga inlämnade uppgifterna är riktiga.

Enligt 3 mom. ska en näringsidkare som avses i 1 mom. ordna sin bokföring så att alla de betalningar som gjorts för kombinerade resetjänster och tjänster i anslutning till dessa innan resan inlett framgår av bokföringen i realtid. I övrigt föreskrivs om bokföring i bokföringslagen (1336/1997).

26 §. Straffbestämmelser. I 1 mom. i paragrafen finns en hänvisning till 30 kap. 3 a § i strafflagen (39/1889), där det föreskrivs straff för resetjänstbrott och till nya 3 b § i 30 kap., där det finns bestämmelser om resetjänstförseelse.

I syfte att förhindra överlappningar föreskrivs i paragrafens 2 mom. att om Konkurrens- och konsumentverket har förenat ett förbud eller en uppmaning som har meddelats med stöd av

22 § med vite, kan den som bryter mot paragrafen då inte dömas till straff för samma gärning, om vitet har utdömts till betalning genom ett lagakraftvunnet beslut.

27 §. Ändringssökande. Enligt 1 mom. i paragrafen överklagas sådana beslut av Konkurrens- och konsumentverket som avses i 17, 22 och 23 § i förslaget genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Omprövningsförfarande tillämpas inte i dessa ärenden, eftersom det i onödan skulle kunna förlänga den totala tiden för behandling av ärenden. Dessa beslut gäller avförande ur registret samt förbud och uppmaningar.

När det gäller andra beslut av Konkurrens- och konsumentverket får enligt 2 mom. omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen. Allmänna bestämmelser om omprövning finns i 7 a kap. i förvaltningslagen. Bestämmelserna om omprövningsbegäran omfattar till exempel ett beslut om säkerhetens godtagbarhet enligt 4 § i förslaget, ett beslut om konstaterande av insolvens enligt 9 § och ett beslut om förutsättningar för registrering enligt 14 §. Ett beslut med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

I förvaltningsdomstolens beslut får enligt 3 mom. i paragrafen ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd. Enligt 4 mom. ska beslut som Konkurrens- och konsumentverket har fattat med stöd av 4, 9 och 17 § iakttas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söks bestämmer något annat. Sökande av ändring i beslut som meddelas med stöd av 4, 9 och 17 § innebär i sak att resenären inte beviljas det skydd som avses i förslaget. Tillförsäkrandet av resenärernas ekonomiska trygghet förutsätter att Konkurrens- och konsumentverkets beslut kan verkställas utan dröjsmål.

28 §. Central kontaktpunkt. Genom paragrafen genomförs artiklarna 18.2–18.4 i direktivet. Enligt 1 mom. i paragrafen är Konkurrens- och konsumentverket den centrala kontaktpunkten i Finland, när det gäller ömsesidigt erkännande av insolvensskyddet. Den centrala kontaktpunkten har till uppgift att underlätta det administrativa samarbetet mellan EU- och EES-staterna samt tillsynen över leverantörer av kombinerade resetjänster som är verksamma i dessa stater genom att fullgöra de skyldigheter att lämna information som avses i den nämnda artikeln.

Den centrala kontaktpunkten underlättar det administrativa samarbetet mellan EU- och EES-staterna och tillsynen över leverantörer av kombinerade resetjänster som är verksamma i EU- och EES-staterna. Den centrala kontaktpunkten ska anmäla sina kontaktuppgifter till alla andra EU- och EES-stater och till kommissionen. Den ska ge andra kontaktpunkter tillgång till all behövlig information om de nationella kraven i fråga om insolvensskydd samt uppgifter om den eller de enheter som ansvarar för insolvensskyddet för specifika leverantörer av kombinerade resetjänster som är etablerade på dess territorium. Kontaktpunkten ska ge andra kontaktpunkter tillgång till tillgängliga förteckningar över de leverantörer av kombinerade resetjänster som fullgör sina skyldigheter när det gäller insolvensskydd. Alla sådana förteckningar ska göras tillgängliga för allmänheten, även online.

I 2 mom. föreskrivs om de utredningar som Konkurrens- konsumentverket ska begära av andra EU- eller EES-stater, om verket ifrågasätter insolvensskyddet för en leverantör av kombinerade resetjänster. Utredningen begärs av den stat där leverantören av kombinerade resetjänster är etablerad. Om Konkurrens- och konsumentverket får en motsvarande förfrågan från en annan EU- eller EES-stat, ska verket besvara den så snart som möjligt. I svarstiden kan det beaktas hur brådskande och hur komplext ärendet är. Konkurrens- och konsumentverket ska under

alla omständigheter lämna ett första svar inom högst 15 vardagar efter det att begäran har mottagits.

29 §. Delegation. Enligt 1 mom. i paragrafen kan det i anslutning till Konkurrens- och konsumentverket finnas en delegation för kombinerade resetjänster som tillsätts av arbets- och näringsministeriet. Delegationens mandattid är tre år.

Enligt 2 mom. har delegationen till uppgift att följa utvecklingen inom turismen och tillämpningen av och tillsynen över den föreslagna lagen. Delegationen kan ge utlåtanden samt komma med förslag och ta initiativ till utvecklande av lagstiftningen och tillsynen. Delegationen är ett rådgivande organ när det gäller frågor om tillhandahållande av kombinerade resetjänster.

I 3 mom. föreskrivs om delegationens sammansättning och medlemmarnas behörighet. Delegationen består av en ordförande och minst fem andra medlemmar av vilka en är vice ordförande. Vice ordföranden och de andra medlemmarna ska ha personliga suppleanter. Medlemmarna i delegationen ska vara väl förtrodda med frågor som hänför sig till kombinerade resetjänster.

Enligt 4 mom. är delegationen beslutförmär när utöver ordföranden eller vice ordföranden minst tre andra medlemmar är närvarande.

6 kap. **Ikraftträdande och övergångsbestämmelser**

30 §. Ikraftträdande. I 1 mom. i paragrafen föreskrivs om ikraftträdandet av lagen och i 2 mom. om upphävande av lagen om paketreserörelser. Avsikten är att lagen träder i kraft samtidigt som den föreslagna lagen om kombinerade resetjänster samt den föreslagna lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster. Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2018.

31 §. Övergångsbestämmelser. Enligt 1 mom. i paragrafen kan en anmälan om ställande av säkerhet enligt 3 § och en registeranmälan enligt 13 § 2 mom. om införande av den som är skyldig att ställa säkerhet i registret tas upp till behandling innan denna lag träder i kraft. Säkerheten kan dock godkännas och anmälaren införas i registret över dem som är skyldiga att ställa säkerhet först när denna lag trätt i kraft.

Enligt 2 mom. överförs uppgifterna om en sådan näringsidkare som vid ikraftträdandet av denna lag är införd i registret över paketreserörelser enligt lagen om paketreserörelser och som är skyldig att ställa säkerhet i enlighet med denna lag samt har ställt en godtagbar säkerhet till registret över dem som är skyldiga att ställa säkerhet i enlighet med denna lag.

Enligt 3 mom. får en näringsidkare som vid denna lags ikraftträdande bedriver sådan verksamhet enligt 1 § i förslaget som kräver ställande av säkerhet i enlighet med 3 § och registrering i enlighet med 13 § 2 mom. och som ställer säkerhet och gör registeranmälan inom två månader från lagens ikraftträdande fortsätta med sin verksamhet tills beslutet om godkännandet av säkerheten och införandet i registret har fattats.

1.2 Lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster

1 §. Tillämpningsområde. I paragrafen finns en sedvanlig bestämmelse om lagens tillämpningsområde. I lagen föreskrivs om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift som tas ut av leve-

rantörer av kombinerade resetjänster. Avgiften tas ut av leverantörer av kombinerade resetjänster för tillsynen över de säkerheter leverantörerna har ställt och i händelse av insolvens.

Konstitutionellt ska tillsyns- och insolvensskyddsavgiften betraktas som skatt. Inkomsterna av avgiften inkomstförs i statsbudgeten som inkomster i bruttobelopp. Avsikten är att det i statsbudgeten till Konkurrens- och konsumentverket av de ackumulerade avgifterna anvisas ett anslag som motsvarar den del av avgiften som bestäms enligt den kalkylerade andelen av säkerheten, dvs. tillsynsavgiften.

2 §. Betalningsskyldig. I paragrafen föreskrivs om betalningsskyldighet. Tillsyns- och insolvensskyddsavgiften tas ut av sådana näringsidkare enligt 1 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster (/) som tillhandahåller kombinerade resetjänster och som är skyldiga att ställa säkerhet enligt 3 § i den lagen.

Sådana i 6 § i lagen om avsedda leverantörer av kombinerade resetjänsterresearrangörer och aktörer som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang har inte skyldighet att betala tillsyns- och insolvensskyddsavgiften till följd av ömsesidigt erkännande av insolvensskyddet som föreskrivs i den nämnda paragrafen, om de har ställt säkerhet enligt lagstiftningen i sitt etableringsland.

3 §. Avgiftens storlek. I paragrafen föreskrivs om storleken på och grunden för tillsyns- och insolvensskyddsavgiften. Avgiften bestäms enligt två olika grunder.

Enligt 1 mom. i paragrafen utgörs avgiften av en fast avgift som grundar sig på säkerhetsbeloppet enligt 3 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster och en procentuell avgift som betalas enligt omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster.

I 2 mom. finns en avgiftstabell som är bunden till den säkerhet som Konkurrens- och konsumentverket godkänner. I avgiftstabellen har den fasta avgiftdelen av tillsyns- och insolvensskyddsavgiften delats in i sju olika klasser utifrån det största kalkylerade säkerhetsbelopp som den betalningsskyldige hade året före betalningsåret. Som lägst är tillsynsavgiften 405 euro, när det säkerhetsbelopp som Konkurrens- och Konsumentverket godkänner är högst 10 000 euro. Den högsta avgiften är tiodubbel i förhållande till den lägsta avgiften. Då är den fasta delen av avgiften alltså 4 050 euro, när den godkända säkerheten överstiger 10 000 000 euro. Övriga avgifter placerar sig emellan dessa på följande sätt: när säkerhetsbeloppet är över 10 000 men högst 50 000 euro är den fasta delen av avgiften 945 euro, när säkerhetsbeloppet är över 50 000 men högst 200 000 euro är den fasta delen av avgiften 1 350 euro, när säkerhetsbeloppet är över 200 000 men högst 1 000 000 euro är den fasta delen av avgiften 2 025 euro, när säkerhetsbeloppet är över 1 000 000 men högst 3 000 000 euro är den fasta delen av avgiften 2 700 euro och när säkerhetsbeloppet är över 3 000 000 men högst 10 000 000 euro är den fasta delen av avgiften 3 375 euro.

Enligt 7 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster ska Konkurrens- och konsumentverket sänka den säkerhet som förutsätts av leverantörer av kombinerade resetjänster, när leverantören ansöker om sänkning av säkerheten och uppfyller de krav på solvens och likviditet som specificeras närmare i paragrafen. Sänkningen av säkerheten påverkar dock inte beloppet av tillsyns- och insolvensskyddsavgiften enligt denna lag. Andelen av tillsyns- och insolvensskyddsavgiften enligt 2 mom. i paragrafen bestäms enligt den kalkylerade, icke sänkta avgift som bestäms med stöd av 3 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster.

I 3 mom. fastställs den procentuella andelen av avgiften. Den procentuella andelen av avgiften är 0,024 procent. Storleken på avgiften beräknas utifrån omsättningen i försäljningen av kom-

binerade resetjänster under den avslutade räkenskapsperiod som föregår fattandet av beslutet om avgiften.

Andelen av avgiften enligt 3 mom. baserar sig på uppgifter som inte kan fås genom den ordinarie bokföringen. Således ingår den inte heller i de bokslutsuppgifter som den betalningsskyldige enligt 3 kap. 9 § i bokföringslagen (1336/1997), 8 kap. 10 § i aktiebolagslagen (624/2006) eller 8 kap. 10 § i lagen om andelslag (421/2013) är skyldig att registrera hos patent- och registerstyrelsen.

Med stöd av 19 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster ska leverantörer av kombinerade resetjänster till Konkurrens- och konsumentverket lämna ett fastställt bokslut inom en månad från fastställandet av bokslutet samt i samband med detta av revisor bestyrkta uppgifter som hänför sig till arten och omfattningen av tillhandahållandet av kombinerade resetjänster för den avslutade räkenskapsperioden, för att säkerheten ska kunna bedömas. Med de sistnämnda uppgifterna avses bland annat omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster och förskottsavgifter som tagits ut av resenärer. Dessutom ska leverantörer av kombinerade resetjänster vid de tidsfrister som Konkurrens- och konsumentverket satt ut lämna en redogörelse för sin verksamhet för bedömningen av säkerheten.

I fråga om nystartade företag kan den fasta andelen av tillsyns- och insolvensskyddsavgiften, som bestäms enligt 2 mom. i paragrafen, fastställas redan under det första verksamhetsåret, eftersom den baserar sig på den säkerhet som Konkurrens- och konsumentverket godkänt och som det föreskrivs om i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster. Den procentuella andelen av avgiften enligt 3 mom. i paragrafen kan under det första verksamhetsåret inte bestämmas genom omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster, eftersom den avgiften inte finns tillgänglig i det skedet. Således betalar ett nystartat företag under sitt första verksamhetsår bara den andel av tillsyns- och insolvensskyddsavgiften som avses i 2 mom. Avgiftsandelen enligt 3 mom. betalas första gången för det år då den ovan nämnda omsättningen finns tillgänglig.

4 §. Behörig myndighet. Behörig myndighet att bestämma och ta ut avgiften är Konkurrens- och konsumentverket.

5 §. Betalning av avgiften. Enligt 1 mom. i paragrafen förfaller tillsyns- och insolvensskyddsavgiften till betalning kalenderårsvis vid en tidpunkt som bestämts av Konkurrens- och konsumentverket. Konkurrens- och konsumentverket bestämmer tillsynsavgiftens storlek på de grunder som anges i 3 § och skickar ett beslut om avgiften till den betalningsskyldige. Beslutet om avgiften ska skickas senast 30 dagar före förfallodagen.

Enligt 2 mom. återbetalas inte uttagna tillsyns- och insolvensskyddsavgifter eller delar av avgiften till den betalningsskyldige, om betalningsskyldigheten upphör mitt under ett kalenderår, till exempel till följd av att den betalningsskyldige försätts i konkurs eller annars upphör med sin verksamhet.

6 §. Rättelse till den betalningsskyldiges fördel. I paragrafen ingår en normal bestämmelse om rättelse till den betalningsskyldiges fördel, som är nödvändig för verkställande av beskattningen.

7 §. Rättelse till betalningsmottagarens fördel. I paragrafen ingår en normal bestämmelse om rättelse till betalningsmottagarens fördel, som är nödvändig för verkställande av beskattningen.

8 §. Ändringssökande. I 1 mom. i paragrafen finns bestämmelser om framställande av omprövningsbegäran. Omprövning i Konkurrens- och konsumentverkets beslut om tillsyns- och insolvensskyddsavgiften begärs hos Konkurrens- och konsumentverket. I 7 a kap. i förvaltningslagen (434/2003) finns allmänna bestämmelser om framställande av omprövningsbegäran. Bestämmelserna trädde i kraft år 2010. Enligt bestämmelserna ska begäran om omprövning framställas inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. I 46 § i förvaltningslagen föreskrivs också om skyldigheten att ge anvisningar om hur man begär omprövning. Eftersom avsikten inte är att i den föreslagna lagen avvika från de allmänna bestämmelserna om omprövningsbegäran i förvaltningslagen, finns det inte skäl att särskilt föreskriva om omprövningsförfarandet, utan till denna del räcker det med en hänvisning till förvaltningslagen.

Enligt 2 mom. i paragrafen överklagas beslut som Konkurrens- och konsumentverket meddelar med anledning av begäran om omprövning genom besvär på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Enligt 3 mom. får ändring i förvaltningsdomstolens sökas endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

9 §. Indrivning av avgiften. En tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster kan indrivas utan utsökningsgrund i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

10 §. Skyldighet att lämna uppgifter och uppskattad avgift. Enligt 1 mom. i paragrafen ska leverantören av kombinerade resetjänster på begäran lämna Konkurrens- och konsumentverket sådana uppgifter som behövs för att tillsyns- och insolvensskyddsavgiften ska kunna påföras. Bestämmelser om skyldigheten för leverantörer av kombinerade resetjänster att lämna uppgifter som behövs för bestämmande av tillsyns- och insolvensskyddsavgiften finns i 19 § 1 mom. § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster. Enligt det nämnda momentet ska leverantörer av kombinerade resetjänster till Konkurrens- och konsumentverket lämna ett fastställt bokslut inom en månad från fastställandet av bokslutet samt i samband med detta av revisor bestyrkta uppgifter som hänför sig till arten och omfattningen av tillhandahållandet av kombinerade resetjänster för den avslutade räkenskapsperioden, för bedömningen av säkerheten. Leverantörer av kombinerade resetjänster ska dessutom till Konkurrens- och konsumentverket inom de tidsfrister som Konkurrens- och konsumentverket satt ut lämna en motiverad redogörelse för sin verksamhet för bedömningen av säkerheten enligt 3 §. I samband med bokslutet ska det också lämnas in uppgifter om arten och omfattningen av tillhandahållandet av kombinerade resetjänster under den avslutade räkenskapsperioden. Med dessa uppgifter avses bland annat omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster och förskottsavgifter som tagits ut av resenärer.

Paragrafens 2 mom. gäller avgiftens storlek i situationer då Konkurrens- och konsumentverket inte har tillräckliga uppgifter för bestämmande av avgiften till följd av att den betalningsskyldige försummat sin skyldighet att lämna uppgifter enligt 1 mom. eller sin skyldighet att lämna uppgifter på eget initiativ enligt 19 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster. I ett beslut om avgift som baserar sig på uppskattning ska nämnas grunderna för uppskattningen. Som grund för uppskattningen kan användas till exempel bokslutsuppgifter som lämnats till Konkurrens- och konsumentverket eller patent- och registerstyrelsen under tidigare år samt uppgifter som lämnats till Konkurrens- och konsumentverket om omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster och förskottsavgifter som tagits ut av resenärer. Om ett nystartat företag inte lämnar de krävda uppgifterna, används som grund för uppskattningen till exempel företagets första bokslutsuppgifter som fås från patent- och registerstyrelsen. Skatten bestäms för det år då omsättningen finns tillgänglig. I beslutet om avgift söks ändring på samma sätt

som i andra avgiftsbeslut enligt denna lag. Avgiften kan rättas både till den betalningsskyldiges och till betalningsmottagarens fördel på samma grunder som föreslås i 6 och 7 § i detta lagförslag.

11 §. Ikraftträdande och övergångsbestämmelser. Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2018. Eftersom lagen träder i kraft mitt under året, föreslås det att avgiften år 2018 är hälften av det lagenliga avgiftsbeloppet.

1.3 Lagen om ändring av lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

6 §. Syftet med fullgöranderapporter. I 1 mom. 21 punkten i paragrafen görs enligt förslaget en teknisk precisering med anledning av att en ny 22 punkt föreslås bli fogad till momentet. Enligt den föreslagna 22 punkten utarbetas fullgöranderapporter till stöd för uppgifter som enligt 14, 17 och 18 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster hör till Konkurrens- och konsumentverket. Uppgifterna gäller bedömning av soliditeten hos en leverantör av kombinerade resetjänster, förutsättningar för registrering och avförande ur registret samt tillsyn. Konkurrens- och konsumentverket kan be att Enheten för utredning av grå ekonomi utarbetar en fullgöranderapport för skötseln av dessa uppgifter.

Förslaget baserar sig på en utredning om företag som hörde till registret över paketreserörelser 2015–2016 och deras ansvariga personer som gjorts av Enheten för utredning av grå ekonomi och Konkurrens- och konsumentverket. I utredningen gick man igenom riskfaktorer för grå ekonomi inom paketreserörelser och hos de ansvariga i rörelserna och andra eventuella beröringspunkter med grå ekonomi i verksamheten.

I utredningen föreslogs att det övervägs huruvida bestämmelserna om företag som bedriver affärsverksamhet kring paketresor ska preciseras så att den som bedriver paketreseverksamhet ska fullgöra sina registrerings-, anmälnings- och betalningsskyldigheter som gäller skatter, pensionsavgifter, arbetslöshets- och olycksfallsförsäkringspremier eller avgifter som tullen tar ut. Dessutom skulle kravet på fullgörande av de nämnda skyldigheterna utsträckas till organisationspersoner i sammanslutningar som bedriver paketreseverksamhet samt deras andra organisationer. I utredningen föreslogs dessutom att den myndighet som har hand om registreringarna kan pröva vilken betydelse försummelsen har med tanke på en eventuell registeranmärkning. Således kan till exempel en försummelse som är ringa i förhållande till verksamheten inte utgöra en grund för avförande ur registret.

1.4 Lagen om ändring av 30 kap. i strafflagen

30 kap. 3 a och 3 b §. Resetjänstbrott och resetjänstförseelse. I 30 kap. 3 a § i strafflagen ska det föreskrivas om resetjänstbrott och i nya 3 b § om resetjänstförseelse.

Brottsbeteckningarna och innehållet i straffbestämmelserna ska ändras så att de motsvarar lagstiftningen om kombinerade resetjänster. Enligt etablerad praxis placeras båda straffbestämmelserna i en egen paragraf.

Straffbestämmelserna ska ändras så att de motsvarar den lagstiftningspraxis som antogs i totalreformen av strafflagen, där det grundläggande rekvisitet för brott graderade enligt grovhet beskrivs i straffbestämmelsen om brottet, inte i straffbestämmelsen om förseelsen. I den gällande lagen ingår det grundläggande rekvisitet i bestämmelsen om paketreseförseelse (3 a § 1 mom.). För tillskrivning av paketresebrott (2 mom.) förutsätts att gärningen ska anses vara grov.

Enligt förslaget ska det föreskrivas om det grundläggande rekvisitet i bestämmelsen om resetjänstbrott (3 a §). Bestämmelsen om resetjänstförseelse (3 b §) tillämpas, om brottet som helhet bedömt är ringa. Till denna del är reformen närmast av teknisk karaktär. Avsikten är inte att ändra praxis där lindriga gärningar bedöms enligt bestämmelsen om förseelse och allvarligare gärningar enligt bestämmelsen om brott.

De förfaranden som avses i det föreslagna rekvisitet kan anses så klandervärda att det är motiverat med straffrättsligt ansvar för förfarandena. Även den ökade effektiviteten i den näringsrättsliga regleringen talar för de föreslagna bestämmelserna. De föreslagna straffskalorna motsvarar de gällande bestämmelserna och även klandervärdheten hos de typer av gärningar som föreskrivs som straffbara. Skalorna ligger också i linje med straffbestämmelserna för andra motsvarande gärningar i samband med näringsrättslig verksamhet.

Genom paragraferna genomförs artikel 25 i direktivet.

Enligt 3 a § i förslaget döms för resetjänstbrott den som utan att ställa säkerhet tillhandahåller sådana kombinerade resetjänster som enligt 3 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster kräver säkerhet.

Med avvikelse från den gällande lagen om paketreserörelser förutsätts i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster inte längre registrering av alla som idkar paketreserörelse. Enligt de föreslagna bestämmelserna införs i det register som förs av Konkurrens- och konsumentverket endast sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet. Övriga tjänsteleverantörer ska inte ha registreringsskyldighet i fortsättningen. På grund av detta föreskrivs i straffbestämmelsen inte längre att det är straffbart att idka paketreserörelse utan att verksamhetsutövaren har blivit registrerad som idkare av paketreserörelse (3 a § 1 mom. 1 punkten i den gällande lagen).

Den gärning som avses i paragrafen är straffbar endast om den försvagar resenärens ekonomiska trygghet. I bestämmelsen ingår en subsidiaritetsklausul enligt vilken tillämpningen dessutom förutsätter att det inte föreskrivs strängare straff för gärningen någon annanstans i lag.

För resetjänstbrott påförs böter eller fängelse i högst ett år.

Ur straffbestämmelsen stryks grov oaktsamhet enligt den gällande lagen. Resetjänstbrott och resetjänstförseelse är straffbara endast när de begås uppsåtligt. I praktiken har det endast sällan varit fråga om en uppsåtlig gärning. Aktörer inom turism är medvetna om sina förpliktelser och kan i oklara fall rådfråga Konkurrens- och konsumentverket om behovet att ställa säkerhet samt säkerhetens storlek. I fall med förseelse eller underlåtelse som kommit till verkets kännedom uppmanar verket leverantören av kombinerade resetjänster att rätta till saken inom en tidsfrist eller förbjuder näringsidkaren att iaktta ett förfarande som verket anser vara oriktigt. Konkurrens- och konsumentverket kan med stöd av 22 § i lagförslag 1 förena ett förbud eller en uppmaning med vite. Om näringsidkaren trots verkets förbud eller uppmaning fortsätter med sin oriktiga verksamhet, är det fråga om en uppsåtlig gärning.

Enligt den gällande bestämmelsen döms för paketreseförseelse eller paketresebrott den som lämnar Konkurrens- och konsumentverket oriktiga uppgifter om en omständighet som inverkar på behovet av säkerhet eller godkännandet av säkerhet eller underlåter att uppges en sådan omständighet (3 a § 1 mom. 2 punkten). Bestämmelsen stryks som onödig. Lämnande av oriktiga uppgifter till en myndighet enligt den bestämmelse som ska strykas är straffbart som ingivande av osant intyg till myndighet på det sätt som avses i 16 kap. 8 § i strafflagen. En aktör

kan dömas för ingivande av osant intyg till myndighet till exempel i fall där en näringsidkare som tillhandahåller kombinerade resetjänster till Konkurs- och konsumentverket lämnar oriktiga uppgifter som en omständighet i samband med bedömningen av säkerhetens belopp i enlighet med 3 § i lagförslag 1. Lämnandet av oriktiga uppgifter kan under vissa förutsättningar även uppfylla rekvisitet för bedrägeribrott som avses i 36 kap. i strafflagen. Motsvarande specialbestämmelser har redan tidigare upphävts i speciallagar (ss RP 6/1997 rd, detaljmotiveringen till 16 kap. 8 § i strafflagen).

I 3 b § i kapitlet föreskrivs om *resetjänstförseelse*. Bestämmelsen gäller situationer där näringsidkarens förfarande i enlighet med 3 a § är ringa bedömt som en helhet. Klandervärdheten i förfarandet bedöms som helhet med beaktande av den ekonomiska vinning som eftersträvas med förfarandet och andra omständigheter, såsom arten och omfattningen av affärsverksamheten.

För resetjänstförseelse döms också en leverantör av kombinerade resetjänster som försummar skyldigheten enligt 12 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster att till Konkurs- och konsumentverket anmäla en ändring som gäller verksamheten. Ändringen kan gälla behovet av säkerhet, dess belopp eller godtagbarhet. För lämnandet av oriktiga eller bristfälliga uppgifter gäller även till denna del delvis straffbestämmelsen i 16 kap. 8 § i strafflagen (ingivande av osant intyg till myndighet).

För resetjänstförseelse påförs böter som straff.

Genom paragrafen genomförs artikel 25 i direktivet.

2 Ikraftträdande

Medlemsstaterna ska senast den 1 januari 2018 anta och offentliggöra de bestämmelser som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 juli 2018. I enlighet med detta föreslås det att lagarna träder i kraft den 1 juli 2018.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Lagförslag 1 i propositionen

Idkande av paketreserörelse enligt den gällande lagen om paketreserörelser förutsätter registrering i registret över paketreserörelser, som förs av Konkurs- och konsumentverket, oberoende av om näringsidkaren är skyldig att ställa säkerhet eller inte.

I lagförslag 1 i propositionen föreskrivs det att tillhandahållande av kombinerade resetjänster är en näring som kräver registrering endast när leverantören av kombinerade resetjänster är skyldig att ställa säkerhet. Bestämmelser om skyldigheten att ställa säkerhet finns i paketrese-direktivet. Den registreringsskyldighet som utgör en förutsättning för idkande av näringsverksamhet innebär inskränkning i den näringsfrihet som anges i 18 § 1 mom. i grundlagen och därför bör förslaget bedömas ur denna synvinkel.

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en rätt att skaffa sig sin försörjning genom näring som han eller hon valt fritt. Ordalydelsen "enligt lag" i bestämmelsen hänvisar till möjligheten att begränsa den rättighet som bestämmelsen tryggar genom lag. Detta innebär att bestämmelser om begränsning av näringsfriheten genom tillståndsförfarande inte får utfärdas genom förordning eller annan bestämmelse på lägre nivå än lag.

Grundlagsutskottet har i sin tolkningspraxis sett näringsfriheten som huvudregel enligt grundlagen, men vedertaget ansett att tillståndsplikt för näringsverksamhet eller krav på registrering är möjligt med tanke på systemet för grundläggande fri- och rättigheter.

I grundlagsutskottets praxis har en registreringsplikt konstitutionellt jämförts med tillståndsplikt (GrUU 15/2008 rd, GrUU 45/2001 rd och GrUU 24/2000 rd). En reglering som denna måste uppfylla även övriga allmänna krav på en lag som begränsar de grundläggande fri- och rättigheterna. Inskränkningarna av näringsfriheten ska vara exakta och noggrant avgränsade. Inskränkningarnas substans, såsom omfattning och förutsättningar, ska framgå av lagen. När det gäller innehållet i regleringen är det viktigt att bestämmelserna om förutsättningar för registrering och registreringens giltighet garanterar en tillräcklig förutsebarhet i myndigheternas verksamhet. Betydelsefullt är också i vilken omfattning myndigheternas befogenheter bygger på s.k. bunden prövning (GrUU 15/2008 rd och GrUU 33/2005 rd).

Den nu föreslagna registreringsplikten för sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som är registreringsskyldiga anses nödvändig för att säkerställa deras soliditet och tillförlitlighet samt säkerheternas tillräcklighet. De föreslagna förutsättningarna för registrering är exakta och noggrant avgränsade. Registreringen är inte förenad med ändamålsenlighetsprövning, utan var och en som gör registeranmälan ska antecknas i registret över leverantörer av kombinerade resetjänster, om de villkor som anges i lagen uppfylls. I ett beslut om vägran av registrering får begäras omprövning. Ett beslut med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen.

En leverantör av kombinerade resetjänster som enligt paketresedirektivet inte behöver ställa säkerhet behöver inte registrera sig. Ur det nuvarande registret avförs de näringsidkare som enligt paketresedirektivet inte behöver ställa säkerhet.

Av ovan angivna skäl uppfyller lagförslag 1 de krav som gäller för reglering som begränsar de grundläggande fri- och rättigheterna och lagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Lagförslag 2 i propositionen

Enligt den gällande lagstiftningen finns det bestämmelser om Konkurrens- och konsumentverkets avgiftsbelagda prestationer i arbets- och näringsministeriets förordning om Konkurrens- och konsumentverkets avgiftsbelagda prestationer (1142/2014), som har utfärdats med stöd av 8 § i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). Enligt förordningen är behandling av anmälan om registrering av en idkare av paketreserörelse, kontroll av en registrerad idkare av paketreserörelse och utdrag ur registret över paketreserörelser sådana offentligrättsliga prestationer för vilka Konkurrens- och konsumentverket tar ut fasta avgifter.

I lagförslag 2 i propositionen föreskrivs det om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift i en författning på lagnivå.

I 81 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs det att om statsskatt bestäms genom lag, som ska innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd. Enligt 81 § 2 mom. i grundlagen utfärdas bestämmelser om avgifter samt de allmänna grunderna för storleken av avgifter för de statliga myndigheternas tjänsteåtgärder, tjänster och övriga verksamhet genom lag.

Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis har tillsynsavgifter i stor utsträckning betraktas som skatt enligt 81 § i grundlagen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis är typiska kännetecken för en skatt att prestationen utförs utan motprestation, den är obligatorisk och att pro-

duktionskostnaderna överskrider om prestationen tas ut i samband med någon tjänst eller nytighet. Utmärkande för konstitutionella avgifter är att de utgör ersättningar eller vederlag för service som tillhandahålls av det allmänna: om inget motprestationsförhållande föreligger, är sådana penningprestationer till staten skatter i konstitutionell mening (GrUU 61/2002 rd, s. 5/II, GrUU 66/2002 rd, s. 3/II, GrUU 67/2002 rd, s. 3/II). Att en penningprestation möjligen har ett begränsat syfte spelar ingen roll vid bedömningen av prestationens konstitutionella natur. Om det allmänt tas ut ett penningbelopp för finansiering av någon verksamhet, t.ex. för ersättande av de kostnader som medförs för ett ämbetsverk av skötseln av vissa lagstadgade uppgifter, är det snarare frågan om en konstitutionell skatt än en avgift.

Enligt motiveringen till regeringens proposition (RP 1/1998 rd) med förslag till grundlag ska en lag om statsskatt innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek. Av lagen ska entydigt framgå skattskyldighetens omfattning. Regleringarna ska vara såtillvida exakt utformade att den prövningsrätt som de tillämpande myndigheterna har när det gäller att bestämma skattens storlek är bunden till sin natur. Vidare ska en skattelag innehålla bestämmelser om den skattskyldiges rättsskydd, dvs. om sökande av ändring i beskattningsbeslut.

Regleringen av en tillsyns- och insolvensskyddsavgift i lagförslag 2 i propositionen innebär konstitutionellt införande av en ny skatt. Därför innehåller den föreslagna lagen bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om den skattskyldiges rättsskydd. På så sätt är förslaget inte problematiskt med tanke på 81 § i grundlagen.

Av ovan angivna skäl uppfyller lagförslaget de krav som ställs för statlig skattereglering i grundlagen och lagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om leverantörer av kombinerade resetjänster

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag gäller tillhandahållande av sådana paketresor och sammanlänkade researrangemang som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om kombinerade resetjänster (/) (*tillhandahållande av kombinerade resetjänster*).

Med tillhandahållande av kombinerade resetjänster jämställs i denna lag tillhandahållande av flygtransporter till konsumenter, om transporten tillhandahålls av någon annan än ett lufttrafikföretag.

Bestämmelser om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift som ska betalas till staten för tillsynen över de säkerheter som leverantörer av kombinerade resetjänster ställer och i händelse av leverantörens insolvens finns i lagen om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster (/).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *näringsidkare* en fysisk person eller en enskild eller offentlig juridisk person som vid ingående av avtal som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om kombinerade resetjänster agerar för ändamål som faller inom ramen för den egna närings- eller yrkesverksamheten, oavsett om personen agerar i egenskap av researrangör, reseförmedlare, aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang eller i egenskap av resetjänsteleverantör,

2) *resenär* en person som med en näringsidkare önskar ingå ett avtal som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om kombinerade resetjänster eller som har rätt att resa på grundval av ett sådant avtal,

3) *researrangör* en näringsidkare som kombinerar paketresor som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om kombinerade resetjänster och säljer eller på något annat sätt erbjuder sådana paketresor antingen direkt eller genom en annan näringsidkare eller tillsammans med en annan näringsidkare eller som överför resenärens uppgifter till en annan näringsidkare genom sådana länkade bokningsprocesser via internet som avses i 3 § 1 mom. 5 punkten i lagen om kombinerade resetjänster,

4) *aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang* en näringsidkare som underlättar uppkomsten av sådana sammanlänkade researrangemang som avses i 4 § i lagen om kombinerade resetjänster,

5) *reseförmedlare* en sådan annan näringsidkare än en researrangör som säljer eller på något annat sätt erbjuder av en researrangör kombinerade paketresor som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om kombinerade resetjänster,

6) *leverantör av kombinerade resetjänster* en researrangör eller en aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang eller en sådan i Finland etablerad reseförmedlare som är verksam för en sådan researrangörs räkning som är etablerad utanför Europeiska unionen eller utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som inte själv i någon annan medlemsstat i Europeiska unionen (*EU-stat*) eller i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (*EES-stat*) har ställt en sådan säkerhet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2302 om paketresor och sammanlänkade researrangemang, om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 och Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU samt om upphävande av rådets direktiv 90/314/EEG (*paketresedirektivet*),

7) *insolvens* det att resetjänsterna, till följd av likviditetsproblem hos leverantören av kombinerade resetjänster, inte fullgörs, inte kommer att fullgöras eller kommer att fullgöras endast delvis eller när tjänstleverantörerna kräver att resenärerna betalar för tjänsterna,

8) *hemtransport* transport av resenären till avreseplatsen eller någon annan plats som avtalsparterna har kommit överens om.

2 kap.

Insolvensskydd och säkerheter

3 §

Ställande av säkerhet

En i Finland etablerad researrangör ska ställa en säkerhet som säkerställer återbetalning av betalningar för paketresor som gjorts av resenärer eller för deras räkning till den del som tjänsterna enligt avtalet inte fullgörs till följd av researrangörens insolvens. Om transport av resenärer inbegrips i paketreseavtalet, ska säkerheten också täcka hemtransport av resenärerna.

En i Finland etablerad aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang ska ställa en säkerhet som säkerställer återbetalningen av alla betalningar som aktören fått av resenärerna till den del som en resetjänst som ingår i ett sammanlänkat researrangemang inte fullgörs till följd av aktörens insolvens. Om aktören ansvarar för transport av resenärer, ska säkerheten också täcka hemtransport av resenärerna.

En sådan utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerad researrangör som säljer eller erbjuder paketresor för försäljning i Finland eller på något annat sätt riktar sådan verksamhet till Finland, eller aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang i Finland och inte har ställt säkerhet i enlighet med paketresedirektivet i en EU- eller EES-stat ska ställa säkerhet i enlighet med 1 och 2 mom.

En i Finland etablerad reseförmedlare som agerar för en sådan utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet etablerad researrangörs räkning som inte själv har ställt säkerhet i enlighet med artikel 17 i paketresedirektivet ska ställa säkerhet både i händelse av sin egen insolvens och i händelse av huvudmannens insolvens.

En i denna paragraf avsedd säkerhet ska ställas hos Konkurrens- och konsumentverket.

4 §

Godtagbar säkerhet

Säkerheter godkänns av Konkurrens- och konsumentverket. Som säkerhet ska godkännas en borgen, annan garantiförbindelse eller försäkring

- 1) vars utfärdare har sin hemort i en EU- eller EES-stat,
 - 2) vars utfärdare Konkurrens- och konsumentverket anser kunna fullgöra sin betalningsskyldighet, och
 - 3) vars ansvarsbelopp Konkurrens- och konsumentverket bedömer räcka till för betalning av de fordringar som avses i 3 §.
- Säkerheten ska vara effektiv och omfatta skäligen förutsebara kostnader. Säkerheten ska vara tillgänglig kostnadsfritt.

Resenärer ska omfattas av insolvensskydd som fullgörs genom att säkerhet ställs oberoende av deras bostadsort och avreseort, oberoende av var paketresan eller resetjänsten som ingått i ett sammanlänkat researrangemang har sålts och utan hänsyn till i vilken EU- eller EES-stat det organ som ansvarar för insolvensskyddet är beläget.

5 §

Villkor för säkerheten

Av villkoren för säkerheten ska framgå åtminstone följande:

- 1) att Konkurrens- och konsumentverket kan kräva att betalningsförpliktelserna fullgörs genast när leverantören av kombinerade resetjänster blir insolvent,
- 2) att säkerheten upphör att gälla tidigast tre månader från den tidpunkt då Konkurrens- och konsumentverket av den som har ställt säkerheten har fått skriftlig anmälan om att den upphör,
- 3) att Konkurrens- och konsumentverket kan säga upp säkerheten tre månader efter att verket har konstaterat att den som ställt säkerheten inte kan fullgöra sin betalningsskyldighet,
- 4) att säkerheten ska täcka resenärernas fordringar enligt denna lag som uppkommit under säkerhetens giltighetstid och de fordringar som uppkommit innan säkerheten trädde i kraft, och
- 5) att de betalningar som erläggs ur säkerheten avgiftsfritt ska betalas till de bankkonton som Konkurrens- och konsumentverket specificerat.

6 §

Ömsesidigt erkännande av insolvensskydd

Researrangörer som säljer eller erbjuder paketresor för försäljning i Finland eller på något annat sätt riktar sådan verksamhet till Finland, eller aktörer som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang i Finland, vilka är etablerade i någon annan EU- eller EES-stat än Finland är inte skyldiga att ställa säkerhet i Finland, om researrangören eller aktören har ställt säkerhet i enlighet med lagstiftningen i etableringslandet.

7 §

Sänkning av säkerheten

Konkurrens- och konsumentverket ska på ansökan av en leverantör av kombinerade resetjänster minska säkerhetsbeloppet, när sökanden visar att sökanden uppfyller följande villkor:

- 1) det egna kapitalet hos leverantören av kombinerade resetjänster överstiger värdet av den säkerhet som myndigheten har bestämt för leverantören,
- 2) värdet av omsättnings- och finansieringstillgångarna hos leverantören av kombinerade resetjänster under det pågående och de två föregående räkenskapsperioderna enligt bokslutet har varit minst lika stort som värdet av det kortfristiga främmande kapitalet (*utredning om likviditet*), och

3) leverantören av kombinerade resetjänster under de senaste fem räkenskapsperioderna inte upprepade gånger eller i betydande grad har försummat att fullgöra sina skyldigheter som hänförelse för sig till skatter, lagstadgade pensionsavgifter, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringspremier samt avgifter som tullen tar ut.

Säkerheten minskas med det belopp med vilket det egna kapitalet hos leverantören av kombinerade resetjänster överstiger den säkerhet som bestämts. Den sänkta säkerheten ska dock utgöra minst 50 procent av beloppet av den godkända säkerheten.

8 §

Tillsyn över den sänkta säkerheten

Om en leverantör av kombinerade resetjänster har fått sin säkerhet sänkt ska leverantören två gånger om året till Konkurrens- och konsumentverket lämna en av en revisor bestyrkt beräkning av beloppet av eget kapital och en utredning om likviditet samt en motiverad redogörelse för verksamheten för bedömningen av säkerheten.

Konkurrens- och konsumentverket ska återkalla sänkningen av säkerheten, om leverantören av kombinerade resetjänster underlåter att lämna in de upplysningar som nämns i 1 mom. eller om leverantören inte längre uppfyller de villkor som anges i 7 § 1 mom.

9 §

Konstaterande av insolvens och användning av säkerheten

Konkurrens- och konsumentverket fattar beslut om användning av säkerheten, när verket har konstaterat att leverantören av kombinerade resetjänster är insolvent.

10 §

Betalning av fordringar till resenärer samt ordnande av hemtransporter

Säkerheten används för att till resenärerna betala sådana fordringar som säkerställts genom säkerheten samt för ordnande av hemtransporter av resenärer.

Resenären ska hos Konkurrens- och konsumentverket yrka på användning av säkerheten för betalning av sin fordran. Yrkandet ska framställas inom sex månader från den dag då leverantören av kombinerade resetjänster konstaterades vara insolvent. Förhandsbetalningar ska betalas tillbaka utan onödigt dröjsmål efter resenärens yrkande.

Konkurrens- och konsumentverket ordnar vid behov hemtransporten av resenärerna. Verket ska lämna upplysningar och instruktioner om hemtransporten till resenärerna personligen och utan dröjsmål efter det att leverantören av kombinerade resetjänster har konstaterats vara insolvent. Om Konkurrens- och konsumentverket inte har tillgång till en resenärs kontaktuppgifter, ska verket publicera information om hemtransporten på sin webbplats eller på ett motsvarande sätt som är lättillgängligt för allmänheten.

En resenär har inte rätt till ersättning med stöd av denna lag, om fordringar som säkerställts genom i 3 § avsedd säkerhet betalas till resenären med stöd av någon annan lag eller med stöd av ett avtal. Resenären har inte heller rätt till ersättning för hemtransporter, om han eller hon utan grundad anledning låter bli att följa de instruktioner som Konkurrens- och konsumentverket gett om hemtransporterna.

11 §

Betalning av hemtransporter och fordringar av statens medel

Konkurrens- och konsumentverket får inom ramen för statsbudgeten betala kostnader för hemtransporter av statens medel, om det är nödvändigt för en snabb hemtransport av resenärer. Konkurrens- och konsumentverket får inom ramen för statsbudgeten betala resenärers andra fordringar av statens medel, om den ställda säkerheten inte räcker till för betalning av alla fordringar eller om fordringarna inte kan betalas utan onödigt dröjsmål efter resenärens begäran.

Kostnaderna för hemtransporter och ersättningar som betalats till resenärer ersätts till staten ur säkerheterna.

12 §

Skyldighet att anmäla ändringar som påverkar säkerheten

Leverantören av kombinerade resetjänster ska utan dröjsmål till Konkurrens- och konsumentverket anmäla sådana ändringar i verksamhetens art eller omfattning som kan påverka skyldigheten att ställa säkerhet, säkerhetens storlek eller godkännandet av säkerheten.

3 kap.

Registrering av dem som är skyldiga att ställa säkerhet

13 §

Register över dem som är skyldiga att ställa säkerhet samt registeranmälan

I syfte att utföra sina uppgifter enligt denna lag ska Konkurrens- och konsumentverket föra ett register över sådana leverantörer av kombinerade resetjänster som är skyldiga att ställa säkerhet med stöd av 3 § (*registret över dem som är skyldiga att ställa säkerhet*).

Den som har för avsikt att tillhandahålla kombinerade resetjänster och som är skyldig att ställa säkerhet ska göra en anmälan hos Konkurrens- och Konsumentverket för att bli införd i registret. Anmälan ska innehålla de uppgifter som avses i 15 § 1 mom. 1–6 punkten. Till anmälan ska det fogas ett utdrag ur handelsregistret eller något annat motsvarande offentligt register, en utredning över att registreringsavgiften har betalats samt en motiverad redogörelse för verksamheten för bedömningen av säkerheten.

14 §

Förutsättningar för registrering

Konkurrens- och konsumentverket ska registrera en anmälare i registret över dem som är skyldiga att ställa säkerhet, om anmälaren

- 1) har fullgjort skyldigheten att ställa säkerhet,
- 2) inte har försatts i konkurs och, när det är fråga om en fysisk person, har uppnått myndighetsåldern och inte har fått sin handlingsbehörighet begränsad, och
- 3) under de föregående tre åren inte upprepade gånger eller i betydande grad har försummat att fullgöra sina skyldigheter som hänför sig till skatter, lagstadgade pensionsavgifter, lagstadgade olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringspremier samt avgifter som tullen tar ut.

15 §

Uppgifter som införs i registret och anmälan om ändringar

I registret över dem som är skyldiga att ställa säkerhet antecknas

1) en fysisk persons fullständiga namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsedatum samt firma, eventuella bifirma, företags- och organisationsnummer eller någon annan motsvarande beteckning samt kontaktuppgifter,

2) en juridisk persons firma, eventuella bifirma, företags- och organisationsnummer eller någon annan motsvarande beteckning samt kontaktuppgifter,

3) ett marknadsföringsnamn som en fysisk eller en juridisk person använder,

4) uppgift om huruvida näringsidkaren är en researrangör, är en reseförmedlare för en researrangör som är etablerad utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller är en aktör som underlättar anskaffning av sammanlänkade researrangemang,

5) uppgift om huruvida näringsidkaren tillhandahåller flygtransporter i enlighet med 1 § 2 mom.,

6) vem som har utfärdat säkerheten och säkerhetens ansvarsbelopp,

7) registerbeteckning och datum för registreringen,

8) skälet till och tidpunkten för avförande ur registret.

I registret ska det också antecknas uppgifter om dem som enligt 22 § 1 mom. har meddelats förbud att tillhandahålla kombinerade resetjänster. Uppgiften ska strykas ur registret när tre år har förflutit från utgången av det år då förbudet meddelades.

Konkurrens- och konsumentverket ska utan dröjsmål underrättas om ändringar i de uppgifter som införts i registret. Om underrättelsen om ändring gäller att någon upphör med att tillhandahålla kombinerade resetjänster, ska underrättelsen innehålla en av en revisor bestyrkt redogörelse för de ersättningsanspråk och betalningsförpliktelser som kan komma att fullgöras ur säkerheten.

16 §

Utlämnande av uppgifter ur registret

Trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får personuppgifter lämnas ut ur registret i form av en utskrift eller göras allmänt tillgängliga via ett elektroniskt datanät eller annars lämnas ut i elektronisk form. Uppgift om personbeteckning får dock lämnas ut enligt denna lag endast om uppgiften lämnas ut i form av en utskrift eller en teknisk upptagning och om den som får uppgiften har rätt att behandla personbeteckningar med stöd av 13 § i personuppgiftslagen (523/1999) eller med stöd av någon annan lag.

17 §

Avförande ur registret

Konkurrens- och konsumentverket ska avföra en leverantör av kombinerade resetjänster ur registret, om den registrerade inte längre uppfyller de förutsättningar för registrering som anges i 14 § eller har upphört med sin verksamhet.

4 kap.

Tillsyn och tvångsmedel

18 §

Tillsyn

Konkurrens- och konsumentverket samt regionförvaltningsverken utövar tillsyn över att denna lag följs.

19 §

Tillsynsmyndighetens rätt att få uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna ska leverantörer av kombinerade resetjänster på begäran till Konkurrens- och konsumentverket samt till regionförvaltningsverket lämna de handlingar och uppgifter som är nödvändiga för tillsynen.

Leverantörer av kombinerade resetjänster ska till Konkurrens- och konsumentverket lämna ett fastställt bokslut inom en månad från fastställandet av bokslutet samt på de tider som Konkurrens- och konsumentverket satt ut lämna en motiverad redogörelse för verksamheten för bedömningen av säkerheten. I samband med bokslutet ska det också lämnas in uppgifter om arten och omfattningen av de kombinerade resetjänster som tillhandahållits under den avslutade räkenskapsperioden.

20 §

Rätt att få uppgifter av myndigheter

Konkurrens- och konsumentverket och regionförvaltningsverket har, trots sekretessplikten och andra begränsningar som gäller rätten att få uppgifter, rätt att av andra myndigheter och av dem som sköter offentliga uppdrag avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen samt för utredning av förutsättningarna för registrering och för utredning av förutsättningarna för avförande ur registret. Uppgifterna kan lämnas till Konkurrens- och konsumentverket och regionförvaltningsverket också med hjälp av en teknisk anslutning eller annars på elektronisk väg.

21 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Konkurrens- och konsumentverket och regionförvaltningsverket får trots sekretessbestämmelserna lämna ut sådana uppgifter om en leverantör av kombinerade resetjänster som verket fått vid tillsynen till andra myndigheter eller dem som sköter offentliga uppdrag, om det är nödvändigt för att dessa ska kunna utföra sina uppgifter, samt till åklagaren för åtalsprövning och till förundersökningsmyndigheterna för förebyggande eller utredning av brott.

22 §

Tvångsmedel

Om en sådan leverantör av kombinerade resetjänster som är skyldig att ställa säkerhet inte har ställt säkerhet eller om den ställda säkerheten inte längre kan godkännas, ska Konkurrens- och konsumentverket förbjuda näringsidkaren att bedriva sådan näringsverksamhet som avses i denna lag.

Om en leverantör av kombinerade resetjänster försummar en skyldighet enligt 12 §, 13 § 2 mom., 19 eller 25 §, kan Konkurrens- och konsumentverket uppmana leverantören att inom utsatt tid fullgöra sin skyldighet.

Konkurrens- och konsumentverket kan förena ett förbud eller en uppmaning som avses i denna paragraf med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

23 §

Tvångsmedel i vissa gränsöverskridande fall

Konkurrens- och konsumentverket kan vidta de åtgärder som anges i 22 § även på ansökan av en sådan utländsk myndighet eller organisation som avses i 2 § i lagen om gränsöverskridande förbudsförfarande (1189/2000), om verksamhet som har sitt ursprung i Finland strider mot bestämmelserna i kapitel V, kapitel VI och artikel 20 i kapitel VII i paketresedirektivet sådana de har genomförts nationellt i den lag som blir tillämplig.

24 §

Inledande av ett förbudsföreläggande utomlands

Bestämmelser om Konkurrens- och konsumentverkets rätt att inleda ett förbudsföreläggande i en annan EU- eller EES-stat finns i lagen om gränsöverskridande förbudsförfarande.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

25 §

Revisor och bokföring

En sådan leverantör av kombinerade resetjänster som är skyldig att ställa säkerhet ska ha en i revisionslagen (1141/2015) avsedd revisor, även om leverantören inte omfattas av revisions-skyldighet enligt revisionslagen.

Till de redogörelser som med stöd av 8 och 19 § ska lämnas till Konkurrens- och konsumentverket ska det fogas ett revisorsutlåtande där revisorn bestyrker att uppgifterna i redogörelsen är korrekta.

En leverantör av kombinerade resetjänster ska ordna sin bokföring så att alla de avgifter som betalats för kombinerade resetjänster och tjänster i anslutning till dessa innan resan inletts i realtid framgår av bokföringen. I övrigt föreskrivs om bokföring i bokföringslagen (1336/1997).

26 §

Straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för resetjänstbrott finns i 30 kap. 3 a § i strafflagen (39/1889) och bestämmelser om resetjänstförseelse i 3 b § i den lagen.

Den som bryter mot ett förbud eller underlåter att följa en uppmaning som har meddelats med stöd av denna lag och har förenats med vite kan inte dömas till straff för samma gärning, om vitet har utdömts till betalning genom ett lagakraftvunnet beslut.

27 §

Ändringssökande

Beslut som avses i 17, 22 och 23 § får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

När det gäller andra beslut av Konkurrens- och konsumentverket får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Det beslut som meddelas med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen.

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Beslut som Konkurrens- och konsumentverket har fattat med stöd av 4, 9 och 17 § ska iaktas oberoende av ändringssökande, om inte den myndighet där ändring söktes bestämmer något annat.

28 §

Central kontaktpunkt

Konkurrens- och konsumentverket är den centrala kontaktpunkt som avses i artikel 18 i paketresedirektivet. Den centrala kontaktpunkten har till uppgift att underlätta det administrativa samarbetet mellan EU- och EES-staterna samt tillsynen över leverantörer av kombinerade resetjänster som är verksamma i dessa stater genom att fullgöra de skyldigheter att lämna information som avses i den nämnda artikeln.

Om Konkurrens- och konsumentverket ifrågasätter insolvensskyddet för en leverantör av kombinerade resetjänster, ska verket begära utredning av den EU- eller EES-stat där leverantören är etablerad. Konkurrens- och konsumentverket ska svara på förfrågningar från andra medlemsstater så snart det är möjligt, dock första gången senast den femtonde vardagen efter mottagandet av begäran.

29 §

Delegation

I anslutning till Konkurrens- och konsumentverket kan det finnas en delegation för kombinerade resetjänster, som tillsätts av arbets- och näringsministeriet för tre år i sänder.

Delegationen har till uppgift att följa utvecklingen inom turismen och tillämpningen av och tillsynen över denna lag, ge utlåtanden samt komma med förslag och ta initiativ till utvecklande av lagstiftningen och tillsynen.

Delegationen består av en ordförande och minst fem andra medlemmar av vilka en är vice ordförande. Vice ordföranden och de andra medlemmarna ska ha personliga suppleanter. Medlemmarna i delegationen ska vara väl förtrogna med frågor som hänför sig till kombinerade resetjänster.

Delegationen är beslutförför när ordföranden eller vice ordföranden och minst tre andra medlemmar är närvarande.

6 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

30 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2018.

Genom denna lag upphävs lagen om paketreserörelser (939/2008).

31 §

Övergångsbestämmelser

En anmälan om ställande av säkerhet och en registeranmälan som avses i 13 § 2 mom. får tas upp till behandling före ikraftträdandet av denna lag. Säkerheten kan godkännas och anmälan kan föras in i registret över dem som är skyldiga att ställa säkerhet efter ikraftträdandet av denna lag.

Uppgifterna om en sådan idkare av paketreserörelse som vid ikraftträdandet av denna lag är införd i registret över paketreserörelser enligt lagen om paketreserörelser och som är skyldig att ställa säkerhet i enlighet med denna lag och har ställt en säkerhet som kan godkännas, överförs till det register som avses i denna lag.

Den som vid ikraftträdandet av denna lag bedriver sådant tillhandahållande av kombinerade resetjänster som kräver ställande av säkerhet och registrering enligt denna lag får fortsätta med sin verksamhet tills beslutet om godkännandet av säkerheten och införandet i registret har fattats, om säkerheten ställs och den registeranmälan som avses i 13 § 2 mom. görs inom två månader från ikraftträdandet.

2.

Lag

om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift för leverantörer av kombinerade resetjänster

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om en tillsyns- och insolvensskyddsavgift som ska betalas till staten för tillsynen över de säkerheter som leverantörer av sammanlänkade resetjänster ställer och i händelse av leverantörens insolvens.

2 §

Betalningsskyldig

Skyldiga att betala tillsyns- och insolvensskyddsavgift är sådana i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster (/) avsedda näringsidkare som är skyldiga att ställa säkerhet i enlighet med 3 § i den lagen.

3 §

Avgiftens storlek

RP 120/2017 rd

Avgiften utgörs av en fast avgift som grundar sig på det säkerhetsbelopp som följer av 3 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster och en procentuell avgift som betalas enligt omsättningen i försäljningen av kombinerade resetjänster.

Den fasta andelen av avgiften bestäms enligt den betalningsskyldiges största kalkylerade säkerhetsbelopp det år som föregår betalningsåret.

Säkerhetsbelopp	Avgift
Högst 10 000 euro	405 euro
Över 10 000 och högst 50 000 euro	945 euro
Över 50 000 och högst 200 000 euro	1 350 euro
Över 200 000 och högst 1 000 000 euro	2 025 euro
Över 1 000 000 och högst 3 000 000 euro	2 700 euro
Över 3 000 000 och högst 10 000 000 euro	3 375 euro
Över 10 000 000 euro	4 050 euro

Den procentuella andelen av avgiften är 0,024 procent av den föregående avslutade räkenskapsperiodens omsättning i försäljningen av kombinerade resetjänster.

4 §

Behörig myndighet

Avgiften bestäms och tas ut av Konkurrens- och konsumentverket kalenderårsvis.

5 §

Betalning av avgiften

Avgiften förfaller till betalning kalenderårsvis vid en tidpunkt som bestämts av Konkurrens- och konsumentverket. Konkurrens- och konsumentverket ska skicka ett beslut om avgiften till den betalningsskyldige senast 30 dagar före förfallodagen.

Om betalningsskyldigheten upphör mitt under ett kalenderår, betalas uttagna avgifter eller delar av avgifter inte tillbaka till den betalningsskyldige.

6 §

Rättelse till den betalningsskyldiges fördel

Om den betalningsskyldige på grund av ett fel har påförts en för stor avgift, ska avgiftsbeslutet rättas, om inte saken har avgjorts genom beslut med anledning av besvär. Rättelse till den betalningsskyldiges fördel kan göras inom ett år från ingången av kalenderåret efter det år då avgiften påfördes.

7 §

Rättelse till betalningsmottagarens fördel

Om den betalningsskyldige, på grund av ett räknefel eller ett motsvarande misstag eller på grund av att saken till någon del inte har utretts, inte har påförts en föreskriven avgift eller en del av avgiften, ska avgiftsbeslutet rättas, om inte saken har avgjorts genom beslut med anled-

ning av besvär. Rättelse till betalningsmottagarens fördel kan göras inom ett år från ingången av kalenderåret efter det år då avgiften påfördes eller borde ha påförts.

8 §

Ändringssökande

I ett beslut som gäller en avgift får omprövning begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003).

Beslut som Konkurrens- och konsumentverket meddelar med anledning av begäran om omprövning får överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen på det sätt som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

I förvaltningsdomstolens beslut får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen endast om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

9 §

Indrivning av avgiften

Bestämmelser om avgifters direkta utsökbarhet utan utsökningsgrund finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

10 §

Skyldighet att lämna uppgifter och uppskattad avgift

Leverantören av kombinerade resetjänster ska på begäran lämna Konkurrens- och konsumentverket sådana uppgifter som behövs för att avgiften ska kunna påföras. Bestämmelser som skyldigheten för leverantörer av kombinerade resetjänster att på eget initiativ lämna uppgifter som behövs för bestämmande av tillsyns- och insolvensskyddsavgiften finns i 19 § 2 mom. i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster.

Avgiften ska bestämmas genom uppskattning, om de uppgifter som behövs för bestämmandet av avgiften inte har lämnats. I avgiftsbeslutet ska då nämnas vad uppskattningen grundar sig på. Som grund för uppskattningen används uppgifter från tidigare år.

11 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

Av de betalningsskyldiga tas år 2018 ut hälften av den årliga tillsyns- och insolvensskyddsavgift som följer av denna lag.

3.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom. 21 punkten, sådan den lyder i lag 454/2007, och
fogas till 6 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 308/2016, 858/2016, 1159/2016, 1413/2016, 1419/2016, 324/2017 och 454/2017, en ny 22 punkt som följer:

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

-
- 21) utredning av de uppgifter som avses i 5 a, 8 och 19 § i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler (1075/2000),
22) skötsel av de uppgifter som avses i 14, 17 och 18 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 30 kap. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 30 kap. 3 a §, sådan den lyder i lagarna 940/2008 och 683/2012, samt
fogas till 30 kap. en ny 3 b § som följer:

30 kap

Om näringsbrott

3 a §

Resetjänstbrott

En näringsidkare som utan att ställa säkerhet bedriver sådant tillhandahållande av kombinerade resetjänster för vilket det enligt 3 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster (/) krävs säkerhet, och därmed försvagar resenärernas ekonomiska trygghet, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för resetjänstbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 b §

Resetjänstförseelse

Om ett resetjänstbrott, med hänsyn till den ekonomiska vinning som har eftersträfvats eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för resetjänstförseelse dömas till böter.

För resetjänstförseelse döms också en leverantör av kombinerade resetjänster som försummar skyldigheten enligt 12 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster att anmäla ändringar i verksamheten.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 19 september 2017

Statsminister

Juha Sipilä

Arbetsminister Jari Lindström

3.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Enheten för utredning av grå ekonomi (1207/2010) 6 § 1 mom. 21 punkten, sådan den lyder i lag 454/2007, och
fogas till 6 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 308/2016, 858/2016, 1159/2016, 1413/2016, 1419/2016, 324/2017 och 454/2017, en ny 22 punkt som följer:

Gällande lydelse

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

21) utredning av de uppgifter som avses i 5 a, 8 och 19 § i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler (1075/2000).

Föreslagen lydelse

6 §

Syftet med fullgöranderapporter

Fullgöranderapporter utarbetas till stöd för

21) utredning av de uppgifter som avses i 5 a, 8 och 19 § i lagen om fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler (1075/2000),

22) skötsel av de uppgifter som avses i 14, 17 och 18 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av 30 kap. i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 30 kap. 3 a §, sådan den lyder i lagarna 940/2008 och 683/2012, samt
fogas till 30 kap. en ny 3 b § som följer:

Gällande lydelse

30 kap

Om näringsbrott

3 a §

Paketreserörelseförseelse och paketreserörelsebrott

Föreslagen lydelse

30 kap

Om näringsbrott

3 a §

Resetjänstbrott

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

1) utan att ha blivit registrerad som idkare av paketreserörelse enligt 6 § i lagen om paketreserörelser (939/2008) idkar sådan paketreserörelse för vilken det inte krävs säkerhet eller använder benämningen resebyrå eller paketreserörelse, eller

2) utan att ha ställt säkerhet idkar sådan paketreserörelse för vilken det enligt 9 § i lagen om paketreserörelser krävs säkerhet eller som lämnar Konkurrens- och konsumentverket oriktiga uppgifter om en omständighet som inverkar på behovet av säkerhet eller godkännandet av säkerhet eller underlåter att uppge en sådan omständighet och därmed försvagar resenärernas ekonomiska trygghet,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *paketreserörelseförseelse* dömas till böter.

Om det förfarande som avses i 1 mom. 2 punkten med beaktande av den ekonomiska vinning som har eftersträfvats och övriga omständigheter ska anses vara grovt även bedömt som en helhet, ska gärningsmannen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *paketrese-*

*En näringsidkare som utan att ställa säkerhet bedriver sådant tillhandahållande av kombinerade resetjänster för vilket det enligt 3 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster (/) krävs säkerhet, och därmed försvagar resenärernas ekonomiska trygghet, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för **resetjänstbrott** dömas till böter eller fängelse i högst ett år.*

rörelsebrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

3 b §

Resetjänstförseelse

(ny)

*Om ett resetjänstbrott, med hänsyn till den ekonomiska vinning som har eftersträfvats eller andra omständigheter vid brottet, bedömt som en helhet är ringa, ska gärningsmannen för **resetjänstförseelse** dömas till böter. För resetjänstförseelse döms också en leverantör av kombinerade resetjänster som försummar skyldigheten enligt 12 § i lagen om leverantörer av kombinerade resetjänster att anmäla ändringar i verksamheten.*

Denna lag träder i kraft den 20 .
